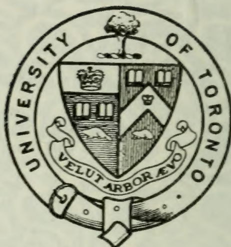
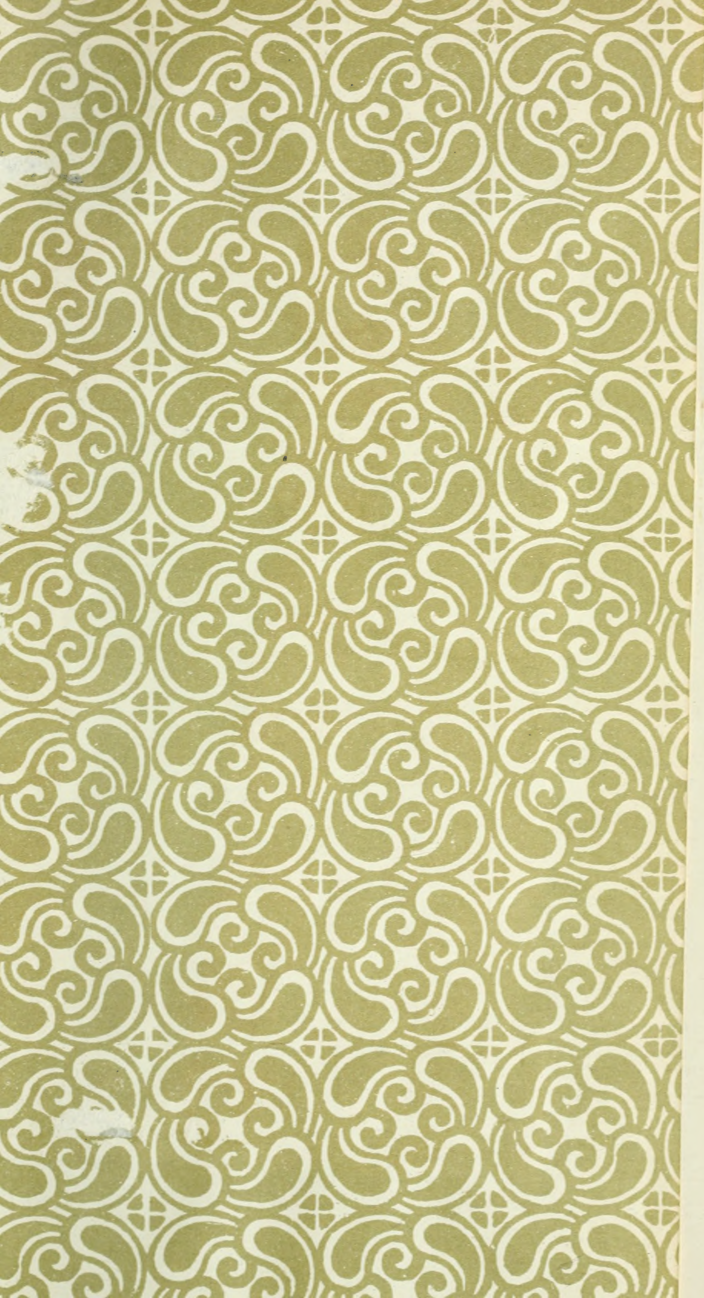

3 1761 07458836 9

UNIVERSITY OF TORONTO
VELUT ARBOR ÆVO

I DYREHAM

AAGE MADELUNG

JAGT PAA DYR OG MENNESKER. 1908.
OPBRUD. 1909.
ELSKER HVERANDRE. En Passionsbog. 1912.
FORVANDLINGER. Noveller. 1913.

LEO . . ., Den bleggule Hest. En Terrorists Optegnelser. Fra et russisk Haandskrift ved Aage Madelung. 1909.

AAGE MADELUNG

I DYREHAM

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK
FORLAG · KJØBENHAVN · KRISTIANIA
BERLIN · LONDON · MDCCCCXXI

GYLDENDALS FORLAGSTRYKKERI
KJØBENHAVN

DE FØRSTE JAGTER

PAA min første Vandring ud i Livet efter Vildt og Bytte var jeg en Oktoberdag kommet til Besowo. Det var en lille Skovgaard i det gamle Ingermanland lidt øst for Pejpussøen. Ejeren, Elv, var en Særling, langt ude beslægtet med mig, tror jeg — i smaa Lande er næsten alle i Familje med hinanden; derfor rejste jeg ud til ham, da jeg nu engang vilde til Rusland. Undervejs havde jeg sat mine faa Rejsepenge i letsindige Foretagender. De rakte med Nød og næppe til den Station, Besowo laa nærmest ved. Til de sidste Hundrede Kilometer Postvej havde jeg ikke anden Befordring end mine egne Ben. Da jeg ved Marschens Begyndelse kun ejede halvtreds Kopek, gik jeg skarpt til og indtraf et Par Døgn efter meget sulten paa Besowo.

Elv var en fattig Mand og som sagt noget af en Særling, ogsaa af den Grund, at hans Hjerte var af ædlere Metal end de fleste Menneskehjerter. Han kunde derfor godt have været udførligere omtalt her sammen med de andre Væsner af det ædle Hjerte, som jeg traf paa. Men trods alt var han dog kun et Menneske, der ikke gik paa Jagt. Han

havde ikke engang en Bøsse, jeg kunde laane, til min blev hentet fra Stationen, hvor jeg havde maattet lade min Kuffert blive tilbage.

Jeg holdt mig derfor hjemme og begyndte at tegne de russiske Bogstaver efter. Naar man vil lære et fremmed Sprog, er det nyttigt at kunne læse de Tegn, det skrives med. Til Afveksling stod jeg udenfor Gaarden og fulgte med Øjnene Røgen fra Bjælkehusene i de smaa Landsbyer, som Bønderne havde ryddet Plads til i Skovene. Men jeg maatte holde mig borte fra Spindestuer og andet Selskab med de Indfødte, til jeg i det mindste kunde sige: Goddag og nævne mit eget Navn paa Russisk. Det tager nogen Tid. Russisk er et svært Sprog. Jeg hørte det, naar Bønderne i et og andet Ærinde kom til Elv. Sommetider bragte de Ryper og Urhøns med. Jeg saa paa dem, at de var døde en vanærende Død i Snarer. Og paa saadanne Dage længtes jeg efter min Bøsse, saa jeg maatte lægge mig med Hue og Støvler paa i min Seng. En Aften kom den endelig. Og nu gensaa jeg den uden Sindsbevægelse og sov ind med den ved min Side som den naturligste Ting af Verden.

Men den næste Dag gik jeg ud for selv at jage de vilde Fugle.

Da jeg ingen Hund havde, og Ungfuglene saa sent paa Aaret var blevet stærke, var det vanskeligt at faa Skud paa dem, naar de spredte strejfede om inde i Tykningerne.

Det kunde ske, naar jeg stod i Skovranden ved en af de aabne Pletter, at nogle Stykker kom flyvende hen imod mig, men ved den mindste Bevægelse lagde de sig om paa de brede Vinger og forsvandt uden at give mig Skud. Og naar jeg søgte dem inde i Tykningerne, hvor der var saa stille, at jeg kun hørte mit eget Hjærtes Banken og Grantoppenes dæmpede, alvorsfulde Brusen, mens jeg listede frem, opdagede de sky Fugle mig og lettede baskende og støjende, før jeg havde faaet Øje paa dem.

Efterhaanden fandt jeg dog Urfuglenes Yndlingspladser, hvor de henimod Aften efter endt Dagværk satte sig til Ro, og saa kunde jeg sidde timevis og vente paa dem. Og det kunde i saadanne Timer synes mig, at jeg helt gik op i den store Stilhed i Skoven, at jeg klang med i det tavse, men evigt arbejdende Liv. De visne Naale faldt lydløst til Jorden, og de store Skovmyrer slæbte afsted med dem for paa de sidste sollyse Dage at gøre deres Samfund beredt til den lange Vinter.

Birkeløvet faldt hvirvlende gennem Luften. Det var blevet helt lyst og gult som tusindaarige Guldskæl fra et Flodleje, og jeg syntes, at det sang, naar de gyldne Blade faldt og krummede sig paa den graa Rensdyrlav.

Jeg kunde pludselig fare sammen ved et øredøvende Brag, som faldt en hundredaarig

Stamme lige ved Siden af mig. Men saa var det kun en tør Gren, der, brydende den dybe Tavshed, var brækket af og faldet til Jorden.

Eller jeg kunde gribe efter min Bøsse, naar en Mejse svirrende fløj over mit Hoved og blev hængende deroppe mellem de gyngende Grene, som om den godt vidste, at den ikke var et Skud Krudt værd.

Der stod halvraadne og skrumpne Svampe, som Bønderdrengene og Konerne havde glemt paa deres Svampejagt. Da hujede og lo det gennem Skoven ... En lille Pige kom løbende med en stor, rød Fluesvamp. Hun var saa glad over den herlige, mønjerøde Svamp med de hvide Pletter. Den saà ud som selve Kejserens Skrud paa Billedet derhjemme.

— Aa, sikken en Svamp, jeg har fundet!

— Smid den, den er giftig og uren! — sagde de Store, som de altid siger til de Smaa; og den Lille smed Svampen fra sig beskæmmet og grædende og bitter over at skulle smide den herligste Svamp, hun havde set; og en af de Store, der kom bagefter, sparkede til den, saa den rullede hen over Mosset og tabte Stilken og brækkede i kantede Stykker med grøntglinsende Brud ....

— Hvad var det! —

En stor, sort Fugl kom flyvende og satte sig i en af Grantoppene. Jeg listede aandeløs Bøssen til Kinden og følte, at Blodet spræng-

te i det hvide i Øjnene. Jeg saa tydeligt Fuglen: den stod paa strakte Ben og saa sig om.

Saa faldt der et Skud. Det var, som om det ikke var mig, der havde skudt, men Fuglen styrtede tungt fra sin Gren, og i Faldet bredte den de sorte, hvidbaandede Vinger bredt ud.

Jeg puttede en ny Patron i Bøssen, mens jeg løb hen til den. Det var en Urhane, og dens sorte, metalglinsende Bryst og lyreformede Hale laa mod det grønne Mos, og de rødrandede, brustne Øjne farvedes som matte Stene, fattede i Koral.

Der kunde komme flere, men jeg skød aldrig mere, end vi spiste. Der var ingen, jeg kunde forære mit Bytte til. Bønderne brød sig ikke om Vildt.

Men naar jeg gik i Skovkanten uden at tænke paa at skyde, kunde de komme flyvende den ene efter den anden paa nært Hold, og en Dag rev jeg Bøssen fra Skulderen og skød et langt Skud med de svære Hagl i det trangborede Løb.

Det var en brun Fugl, en Høne, der faldt, hvirvlende i en lang Bue. Den ene Vinge var skudt over. Jeg løb af alle Kræfter for at faa Skud igen, inden den var kommet afsted paa sine stærke, hurtige Ben. Jeg skød, lige idet den faldt mellem Stubbene, og snublede selv over en Stub, men jeg saa Fjerene flyve af den. Og dog maatte jeg søge længe, før jeg

fandt den. Den havde samme Dragt som den brunklædte Jord ....

Jeg gik ogsaa ud i Myret, det store Sumpdrag, der strakte sig fra Besowo langt op gennem Landet. Gaa derude kunde man, men ride over, som jeg en Dag prøvede paa den gamle Pælevej, der førte tværs over til den anden Side, havde nær kostet Polo Livet. Polo var den eneste af Elvs tre Ponnyer, som fortjente Hestenavn. Det var en stærk og klog Ponny. Den var, som man siger, ligesaa klog som et Menneske, blot at den ikke kunde tale.

Jeg vilde over paa den anden Side til en Zigøjnerlejr, fra hvilken vi saa den blaa Røg fra Baalene stige op, og jeg „laante" saa Polo en Dag, da Elv var til Skovs.

Da jeg red ud i Myret, mærkede jeg, at Polo ligesom følte sig for med Benene, før den traadte paa de tynde, halvraadne Stammer. Det gik godt et Stykke, men pludselig sank den dybt i med Forbenene. Jeg sprang af med et Sæt og sank i til Knæene. Jeg var ligesom Polo kommet ned paa et Sted, hvor Stammerne var gledet fra hinanden i det sumpede Dyb. I næste Øjeblik var baade jeg og Polo oppe paa fastere Grund, men Polo gik saa i med det ene Bagben og var lige ved at blive stikkende og vælte om paa Siden. Men den trak med et smidigt Ryk Benet op, saa det svuppede i det sorte, algbegroede Ælte paa Vejen, og sprang videre. Snart sank den

i med Forbenene, snart med Bagbenene, og jeg fulgte alle dens Bevægelser, som var det mit eget Liv, det gjaldt.

Omsider kom den over paa den anden Side. Jeg saà den ryste sig og rulle tre-fire Gange rundt paa Elvs gamle, bombrudte Sadel og tænkte, mens jeg selv sprang over de bundløse Steder paa Vejen, at den i næste Nu vilde smække ud med Bagparten mod de fire Verdenshjørner og forsvinde mellem Birkene, saa det smeddede i Skoene. Jeg sprang derfor dobbelt hurtigt og saa kun paa Stammerne, jeg skulde træde paa, mens jeg bed Tænderne sammen ved Tanken om, at jeg maaske skulde løbe efter den som en slagen Mand.

Men da jeg endelig forpustet og snavset kom over, stod Polo og saa paa mig og svingede gemytlig med sin lange Hale. Det havde øjensynlig optaget den stærkt, hvordan jeg klarede den gamle Pælevej over Sumpen ved Besowo.

Det rørte mig dybt, og jeg har Grund til at have en høj Mening om Polos Klogskab.

Jeg travede saa op gennem Birkekrattet og Skoven og kom ud paa en aaben Plads, hvor et Par Zigøjnerfamiljer havde slaaet Lejr. Deres smaa Heste gik med sammenbundne Forben og aad af det gulnede Skovgræs, og Unger i bar Skjorte løb rundt mellem dem med Svipperter i de brune Hænder.

Der kom Røre i de to aabne Teltes Be-

folkning, da jeg viste mig. De mente rimeligvis, at jeg var et godt Bytte for dem.

Et Par af Mændene kom ud. De gik rankt og smidigt; man kunde se, at de ikke havde for Skik at putte Næverne i et Par Bukselommer eller suge sig fast med Haandfladerne opad en Dør eller Væg. Enhver Bevægelse var saa fuldtud sikker og skøn, som om disse brunsorte Folk i deres mørkeblaa Fløjls Pludderbukser og sorte Livtrøjer havde lært Plastik hos Oldtidens store Mestre.

Jeg kunde ikke sige mere til dem paa Russisk, end at jeg var: „God Ven“, og saa lo de behersket og høfligt, idet de kiggede paa Polo og gjorde Tegn, om vi ikke skulde bytte Heste.

Da jeg ikke var meget hidsig efter at bytte Elvs Polo bort, og vi ikke kunde blive kloge paa, hvad vi egentlig vilde hinanden, vinkede en af Zigøjnerne ad en brunhærdet Skønhed. Hun talte en Slags daarligt Tysk, men vi forstod hinanden udmærket. Og da hun fortalte Mændene, at jeg havde „laant“ min Hest hos en Ven, og at jeg var saa temmelig nødt til at bringe den tilbage, om kun for Skams Skyld, for ikke at komme gaaende hjem til Fods, lo de med deres hvide Tænder, og der viste sig noget i deres Udtryk, som sagde, at de forstod mig, og at de ogsaa mangen Gang „laante“ en Hest hos en Ven.

— Men kom og sid ned om vor Ild! — sagde Kvinden af det vandrende Folk og

vendte sig om, saa de store Sølvmønter om hendes bare Hals raslede mod hinanden.

— Kom, saa skal vi sige Dem Deres Skæbne!

Foran Teltene, der kun var lukkede til tre Sider og aabne i Læ af Vinden, brændte tørre Granstammer med gul, dagklar Ild, og her satte vi os paa et falmet, rødt Tæppe. Hele Stammen løb sammen for at se paa mig. Der var en Snes Mennesker, Store og Smaa, Mænd og Kvinder mellem hinanden.

Saa hæslige de gamle, snadderygende Kællinger er, saa blændende skønne kan de unge Piger være i deres korte Blomstringstid. De er som Sydens hede Sol, der brænder en ildfuld Dag og gaar ned, svinder hen i Nat uden en skaansom, formildende Skumring.

En saadan ildfuld Ørkensol var Marfa, der læste min Fremtid af Linjerne i min Haand. Hun lovede godt, som Ungdommen altid lover, som Kvinden altid lover den, hun vil røve fra:

— Livslinjen er lang, men der er Dødsspring paa den, — oversatte min ældre Velynderske, — men Sundhedslinjen støder til dernede ved det store Spring. Det er godt. De bliver ældgammel, uden dog at synes Dem selv for gammel ....

Jeg rømmede mig let, og de saà begge to paa mig bebrejdende og overbevisende.

— Forstandslinjen er lige og tydelig. Den begynder højere end Livslinjen. De har Folk

at slægte paa; den staar lige ret paa Sundhedslinjen og gaar ikke videre. Pas paa, at de altid følges ad.

— Aa, den Linje, næ se! — Hun viste Haanden frem. — Det er en hel Kæde og den ender i en Lyre helt oppe. De har et rigt og modtageligt Hjærte, et stort Hjærte .... Tag Dem i Agt: Deres Sundhedslinje gør Forsøg paa at løbe helt op til den, men naar ikke saa langt: Pas paa! — lo hun truende med Fingeren; og de lo allesammen højt og klart, saa Sølvmønterne klang, og de sorte Skæg dirrede.

— De bliver rig; meget Guld er der i Deres Haand; De faar ogsaa en rig Kone. —

Jeg saá paa Sølvringene i Marfas Øren, saá ind i hendes sorte, brændende Øjne, og det forekom mig, som fløj en Sværm af sorte, funklende Stene gennem Luften.

— Men det er godt, at den er rig, som ogsaa er gavmild, — fortsatte hun, og hendes Øjenlaag sank som mørke, tungsindige Skygger ydmygt og bedende til Jorden. — De har et stort „Bord“ i Deres Haand. Der er Plads til mange om det —, sagde hun sagte. Hun aabnede langsomt Øjnene med et Blik som en Fyrstinde, der, forklædt som Tiggerske, standser paa Tærskelen til et Gæstebud.

De saá alle beundrende op paa hende og fulgte mine Bevægelser med tavs Spænding, da jeg skubbede Bøssen om paa Ryggen og begyndte at krænge mine Lommer.

Jeg gjorde det langsomt, krængede lige til det inderste gamle Lommestøv. Af en faldt der et Sækkebaand ud, i den næste var der et Hul. Det stod de ikke for. De brast ud i Latter, saa de hoppede paa det røde Tæppe, og med vaade Øjne stirrede efter, hvad der nu kom: en Æske Tændstikker. En Bunke løse Cigaretter, som jeg straks bød rundt; og da vi tændte, saà vi paa hinanden som Folk, der ventede megen Fornøjelse af hinandens Bekendtskab.

Saa fandt jeg en gammel Urnøgle; en Haarnaal hang i en Traad i en anden Lomme. Jeg havde ikke selv lagt Mærke til den, og de pegede alle paa en Gang paa den og lo ustyrligt, uden Maade som Børn, der ikke kan holde op, naar de først er begyndt. Høvdingen vred sig paa Maven, og Marfa klappede i Hænderne, mens hun bøjede sig frem og tilbage i sin smidige Midje, saa de sorte Flætninger med de dybrøde Silkesløjfer fløj op og ned.

Men jeg bevarede Værdigheden trods alle de krængede, struttende Lommer og vedblev at bevise mine ærlige og redelige Hensigter.

I den sidste Vestelomme — og det vidste jeg godt — fandt jeg en lille Haandfuld Sølvmønter, og i samme Øjeblik rettede de sig alle i Sædet og saá med alvorlige, forventningsfulde Ansigter paa mig.

Jeg saà mig om og talte paa Fingrene, nik-

kende til hver især af alle Stammens Sjæle, som de laa og stod om Lejrbaalet. Tilsidst talte jeg mig selv med. Det blev to og tyve i det hele. Saa talte jeg Pengene. Der var to Rubler og 35 Kopek. Det blev altsaa ti Kopek til hver foruden de femten Kopek. Jeg skød de to Rubler og ti fra mig til Deling i Stammen, puttede selv mine ti Kopek i Lommen og rakte Høvdingen de tiloversblevne femten, idet jeg spurgte: Plat eller Krone? Han svarede: Krone, og Mønten faldt med Kronen i Vejret.

De saa alle tilfredse paa mig, og Høvdingen rakte mig Haanden: — De deler som en Høvding. Men hvor har De været med Deres Hest? sagde han og pegede paa mine snavsede Støvler og tilsølede Klæder.

— Jeg kom over dernede, svarede jeg og viste ud over Myret. — Jeg havde nær sat mig selv og min Hest i Sumpen.

De rettede sig alle i Vejret og saà paa Polo, som stod og blev mulet paa Halsen af en af de fremmede Heste.

— Skal vi saa ikke bytte Heste? — sagde Høvdingen ligegyldigt efter en lille Pavse.

— Kan De se det smukke Dyr derhenne i Skovkanten? Det giver jeg i Bytte. —

— Nej, — svarede jeg, — saa vilde jeg hellere gratis give Dem Hesten, hvis det var min, og selv rejse med Dem Syd paa. —

— Men De har jo ikke nogen rig Kone til mig, som Marfa lovede, — tilføjede jeg le-

ende og saà paa alt Sølvstadset, der glitrede paa hendes mørke, aabne Kjole.

— Hos os hører der ikke meget til at være rig, — sagde Høvdingen og viste med en stor, rund Haandbevægelse ud over Skoven og Landet.

— Og naar man har en saadan Hest at give bort, — sagde min Tolk, — saa ....

— Saa faar De ogsaa hos os en rig Kone, — afbrød Marfa med Øjne, der lyste som natlige Brande. — Hos os er den smukkeste den rigeste, — tilføjede hun, idet hun rejste sig og traadte et langsomt, dvælende Skridt tilbage.

Ogsaa jeg rejste mig, rejste mig fattig som den fattigste Mand paa Jorden, men idetsamme huskede jeg, at jeg havde en gammel Dolk med Sølvskede i mit ene Støvleskaft. Og jeg bøjede mig hurtigt og rakte Marfa det eneste, jeg ejede:

— Naar I kommer igen til næste Aar, bringer jeg Hesten, og nu rider jeg, for ellers giver jeg dig straks en Hest, der ikke engang er min, — sagde jeg til Marfa, som stod og spillede Kniv i Luften, saa det blanke, svirrende Blad funklede i hendes smalle, brune Hænder, hver Gang hun greb om Skaftet.

De lo alle sammen, da jeg bød Farvel.

— Ja saa blev De rigtig Zigøjner, — blinkede Høvdingen med det ene Øje.

— Ja, jeg er for lys i Lødet, — svarede jeg bittert. — Ja, det glemte jeg at sige Dem, —

sang Marfas blanke Stemme, — naar De bliver mørkere, bliver De ogsaa helt Zigøjner, — og hun truede drillende ad mig med min egen Kniv.

Jeg vendte mig mod Polo.

— Hør, De har nok en god Hest, — standsede Høvdingen mig — men De skulde alligevel ikke ride den samme Vej tilbage. Vi er kommet her forbi mange Gange og vore Gamle før os, men ingen af os har redet over den Vej, De kom. Den er blevet bundløs. Der var en Gang en hel Trojka, der blev trukket ned derude. Den nye Vej gaar deroppe, hvor De ser den høje Fyr fem Verst herfra. Der bær Myret oppe. — Jeg red bort og svingede med Hatten til disse frie Folk om Lejrbaalet i Skoven, og da jeg vendte mig om, syntes jeg at se Marfa danse midt i Ilden paa de slanke, soldrukne Ben, og den blaa Røg var hendes Slør, der bølgede vuggende og lokkende om hende.

Jeg gik siden den Dag tidt i Myret og over paa den anden Side, hvor Asken fra Baalene og de sorte Trækul laa som to dybe, udbrændte Øjne i det brune Græs.

Det var blevet helt Efteraar, og det frøs om Natten. De sidste, gule Blade sad stive og læderagtige paa de smaa, nøgne Birketræer ude i Moradset, og kun Dværgfyrren stod som det evigtgrønne Symbol paa Livets Uforgængelighed, trods Sommer og Vinter og Blade, der faldt.

Ryperne, der holdt til derude, begyndte at blive hvide, for at Sneen, naar den pludselig en Nat lagde sit hvide Dun over det høje, gulgraa Sumpmos, ikke skulde finde dem uforberedte og forraade dem.

Det bliver en haard Tid for dem, naar de ikke mere har de røde Tyttebær og Revlingens brunsorte Druer, og Sneen lægger sig saa højt over Myret, at de ikke kan grave sig ned igennem den med de smaa, laadne Fødder.

De var ikke saa sky som Urfuglene, og til Tider kunde jeg naa at skyde to af dem ned, naar de fløj op fra Tuerne og ikke spredte sig for hurtigt.

I Kanten af Myret sad Harerne og gemte sig om Dagen. De holdt ikke af at komme for langt ud i Tuerne og Mosset, hvor de ikke kunde faa fuld Fart op, naar Ræven eller Ulven listede frem mod deres Sæde og pludselig sprang ind paa dem.

Om Sommeren var Ulvene dog ikke saa slemme til at komme efter dem. De tog hellere en Kalv eller et Faar, der skejede lidt ud fra Flokken inde i Skoven, og forsmaaede heller ikke deres Frænde, Hunden, naar den gik paa Jagt paa egen Haand eller løb i Besøg til Naboerne.

Hvor Dværgfyrren stod tættest, og hvor Mennesker aldrig kom, der boede de om Sommeren med deres Unger, og derfra sneg de gamle sig bort gennem Tykningerne for

langt borte at gøre Bytte; thi saa kloge er de, aldrig at røve i Nærheden af deres Bolig, for ikke at forraade den eller blot henlede Mistanken paa sig. At angribe Mennesket selv i haarde Vintre i de Egne indlader de sig ikke paa nu til Dags. Jeg har kun hørt, at en Jæger blev bidt af en omstrejfende, gal Ulv. Den kastede sig over ham ude paa Landevejen og bed ham i Laaret, inden han fik Bøssen fra Skulderen og jaget den en Hagl-ladning tværs gennem Bælgen.

Det var en gammel Landmaaler, der fortalte det; han havde selv set, hvordan det hele gik til ...

Jeg havde faaet en sort Spids hos en Bonde, og man paastod, at den skulde være en ren Djævel til at drive Harer.

Det viste sig imidlertid, at „Woj", som den hed, var lynende bange for Skud og ikke kunde taale at se en Bøsse, uden straks at forsvinde med Halen mellem Benene og Haarene staaende i Børster paa Ryggen.

Da jeg jo nok kunde forstaa, at den havde været paa Jagt og var kommet galt afsted ved at faa et Par uforsigtige Hagl i Pelsen, opgav jeg den ikke og slæbte den trods al Stritten imod med mig i en Snor.

Jeg lod den ogsaa altid være paa fastende Hjærte, naar vi gik paa Jagt.

Saa var det en Dag, da den første Sporsne var faldet hvid og blød over Ødemarken, at jeg med Woj gik og trampede en Hare op

i Kanten af Myret. Jeg gik med alle Nerver spændte for ikke at skyde forbi og haabede, at Haren ikke maatte rejse sig, før jeg var paa Skud, hvad de havde Tilbøjelighed til; og det var jo netop af den Grund, at jeg havde Brug for Woj.

Jeg gik og kunde ikke rigtig blive klog paa, om Haren havde sat sig oppe paa Marken i en Fure eller i Birke- og Ellekrattet paa den lave Skrænt. Men pludselig rykkede Woj i Snoren, saa jeg nær havde sat mig ligesom den paa Bagdelen. Den strittede imod med alle fire og skævede med det gule ud af Øjnene ned til Myret. Man kunde have hængt den, den havde dog strittet imod med alle Kløerne i Marken og skævet gult efter det, den saa: Det var Haren, der langsomt hoppede afsted nede i Myret.

I samme Sekund skød jeg. Jeg saa den gennem Røgen. — Død eller levende, ligemeget! — Det andet Løb fik den lige bagefter. — Det er første Gang, der er afgørende for Hunden, — tænkte jeg, og Haren laa ogsaa endevendt paa Pletten.

Jeg slæbte Woj med mig ned. Den sprang, virrende med Hovedet, krumme Bukkespring lige op i Luften, hvæsede og hostede hæst, og da vi kom helt hen til den graaskindede Hare, bed den i Snoren for at komme løs, men det hjalp altsammen ikke. Jeg snakkede godt for den og skar Haren op og tog Ind-

maden ud. Woj fimrede med Skæghaarene ved Lugten af den varme Mad, men var ikke til at bringe nærmere. Saa tog jeg Haren og bar den et Stykke bort og gik igen med Woj tilbage til den varme Mad.

Den følte sig øjensynlig svært lettet ved at være blevet det fæle Dyr kvit, og da den stod lige over de rygende Tarme, skelede den en sidste Gang op til mig og bag ud til Haren og sprang saa løs paa dem og huggede dem i sig med lange, graadige Glams.

Det samme gentog sig nogle Gange, og efterhaanden blev Woj roligere, om end den forholdt sig urokkelig passiv, indtil jeg havde skaaret de skudte Harer op.

Men saa var det en Dag, da vi igen rejste en Hare, at Woj istedetfor at stritte imod sprang frem med et Ryk, saa Snoren gik itu, og jeg ikke naaede at faa Skud; men det glemte den helt, og afsted fløj den efter Haren ud over Myret, glammende og halsende, saa det gav Genlyd over Vidderne.

Det var en hel anden Lyd, Piben fik, og det viste sig, at Woj virkelig var en ren Djævel til at drive Harer.

Nu gjaldt det om at passe paa og være paa Pletten, hvor Haren kom forbi.

Den løber aldrig lige ud, men holder sig til sit Distrikt, hvor den er født, og beskriver, naar den drives, en stor Kres indenfor sine Enemærker.

Den forlod næsten straks Myret og søgte

op i Skoven. Det kunde jeg høre paa Woj, som halsede deroppe paa Sporet.

De gik udenom Besowo i en stor Bue gennem Kratskoven i Lavningen, og jeg løb alt, hvad jeg kunde, for at komme tidsnok ud i Kresen, thi Woj gik rasende paa.

Jeg stillede mig paa Post i Skovkanten foran en lang, kileformet Aabning i Skoven.

Her maatte den komme over. Ned i Højskoven vilde den næppe vove sig. Den vilde maaske betænke sig et Sekund eller to, naar den i fuld Fart kom ud til Aabningen, men resolut sætte over istedetfor at bryde af og gaa langs med Kanten.

Men hvad var det! ... Woj tav stille. Den er blevet narret og har tabt Sporet, efter at Haren har gjort et uhyre Sidespring.

Det var forfærdeligt! ... Jeg lyttede ud i den pludselige Tavshed, som om Wojs Halsen var den eneste og sidste Lyd i en uddød Verden.

Sekunderne syntes at være Timer og Dage. Det var, som om Luften, jeg aandede, blev tyndere og tyndere, saadan pressede Blodet i Tindingerne, og jeg udstødte et hæst Suk for at lette Brystet, men i det samme blev jeg ramt af et voldsomt Slag lige i Hjertekulen. Det var en Lydbølge, der brød ind gennem mine Trommehinder, og fyldte mig med en Tuden og Tordnen, som var et hylende Uhyre af en Helvedshund sluppet løs i Skoven. Det var Woj, der igen var paa Sporet og gik paa,

saa Sne og Kviste sprøjtede om den. Den halsede ikke. Det var et eneste hæst, langtrukkent, vanvittigt Hyl, der stod ud over dens røde, hængende Tunge. Den var i en Tilstand, hvor den hverken skyede Vand eller Ild eller Skud, og den vilde, hvis det skulde være, blive ved med at mase frem over dette Spor, til den styrtede med Snude og Forben strakte for aldrig at rejse sig mere. Jeg har aldrig set en Harehund, der gik saa rasende paa som Woj denne første Gang, da den overvandt sig selv og sin Skræk for Haren og Skuddene, der fulgte med Støverhaandteringen.

De laa længre ude paa en større Kres, kunde jeg høre, og jeg løb derfor ned langs med den aabne Kile i Skoven, mens Woj nærmede sig mere og mere. Der kunde ikke være langt imellem den og Haren, og de maatte næsten samtidig komme til Syne, hvis de blot kom ud, hvor jeg stod.

Nærmere og nærmere lød Wojs Halsen, der nu kun var et hæst Bjæf. Hvis Haren ikke sprang af lige i Skovkanten, maatte den vise sig hvert Øjeblik. Men den vilde komme over den aabne Plads i vældige Spring. — Blot jeg ikke skyder forbi! ....

Der sprang et graat Dyr ud af Skovkanten paa den anden Side og kom ned forbi mig i en spids Vinkel med en saadan Fart, at Øjnene knapt kunde følge med, mens jeg pegede med Bøssen.

Jeg holdt foran den og skød, saa den slog en Række Kolbøtter forover paa sit Ansigt og blev liggende paa Siden med alle fire Løb fra sig.

Mens jeg skød, havde alle andre Sanser end Synet lukket sig, og nu hørte jeg igen Woj. Den kom allerede ned mod Haren og saà netop ud, som jeg havde tænkt mig, da den for ti Minutter siden havde fundet det tabte Spor igen.

Der var ikke sund Fornuft skabt i den. Den smed sig lige paa Haren, idet den skiftevis glamsede paa den og drog Vejret med Tungen hængende langt ud af Halsen, som skulde den sprænges ved det.

Jeg lod den være lidt alene med sig selv og sin Lykke og gik saa ud til den.

Den forstod ikke straks min Nærværelse og havde sikkert ikke hørt noget til Skuddet; men da den havde slugt sin Andel i Byttet, begyndte den langsomt at begribe Sagens Sammenhæng.

Det var en stolt Dag, og siden gik alting som Fod i Hose med mig og Woj.

Der kom efterhaanden lidt mere System i Jagten, og Woj gik langsommere, da den forstod, at det ikke var Hastværket, det kom an paa. Men skød jeg forbi, eller Haren ikke kom mig paa Skud i første Omgang, kunde der komme noget af den gamle Djævel op i Woj. Den blev aldrig træt. Den havde fundet sin Mission i Livet og ofrede sig helt for

den uden materielle Bagtanker, og det gjorde ikke noget Skaar i dens Jagtglæde, at den ikke fik de varme Tarme at æde. Den saà paa denne Sag som en raa og primitiv Nydelse, der hørte et overvundet Stadie til.

Inde i Kratskoven, hvor Harerne gemte sig, var de ikke til at faa paa Skud, naar man selv gik og trampede dem op i Sneen. Der kunde man kun se et Par Skridt frem for sig, og naar man kom til Sædet, var der tomt. Og derinde arbejdede Woj, mens jeg stod paa Post, naar den havde rejst Harerne og glammende drev med dem.

Sneen var faldet dyb og jævn. Den hang som løst, fint Pudder paa Granens og Fyrrens mørke Grene. Luften var graa og kold. Sne og Frost gennem mange korte Vinterdage stod skrevet i den.

Og paa en af disse Dage, hvor det graahvide Lys over den sneklædte Ødemark allerede ved To-Tiden begyndte at fortætte sig og lægge Skygge over Jorden, stod jeg paa et aabent Bakkedrag og fulgte Wojs Halsen nede i Lavningens snebehængte Grenevildnis.

Den havde drevet nogen Tid dernede, og det gik langsomt i den dybe, løse Sne mellem det tætte Krat. Jeg hørte, hver Gang den sprang frem, dens høje, afmaalte Glam, kun afbrudt, naar den blev hængende et Øjeblik paa Maven over en væltet Stamme.

Jeg saà den i Tanken springe dernede med den sorte Snude strakt over Sporet og de klo-

ge Øjne lysende i Skyggen under Grenetaget, da jeg pludselig foer sammen og aabnede Munden ved et langtrukkent, forfærdeligt, elendigt Hyl. Et kort, halvkvalt Skrig til skar koldt igennem mig, og alt blev stille, dødsens stille . . . .

Jeg tænkte ikke, forstod ingenting, men løb med Bøssen i Haanden i den dybe Sne fremover Bakkedraget ned mod Lavningen.

Alt var tavst og mørkt, ogsaa i mig, og trods det hurtige Løb følte jeg kun Kulde, ingenting mere, kun Tavshed og Kulde.

Jeg brød ind gennem Kratskoven, kom ud paa Sporet og trængte mig frem gennem Vildnisset uden at mærke Grenene, der stak mig i Ansigtet og flængede mit Tøj, uden at mærke, at jeg faldt over Stammerne, krøb paa alle fire og truede og hylede og forbandede.

Jeg saà kun Sporet, Wojs Spor, og mine Øjne lyste rimeligvis gule ligesom dens i Skyggen under Grenetaget.

Men paa en Gang blev Sporet saa stort og mangefodet, som om jeg saà dobbelt med mine tørre, opspilede Øjne.

Jeg følte noget som Kuldesting, noget der kvaltes i mig og fortrak sig i skæv og vanvittig Skræk.

Og da ogsaa jeg endelig naaede frem, hvor alle disse store, forfærdelige Spor endte i en rund Labyrint af blodplettede Spor med en levret Blodpøl i Midten, kastede jeg mig ned og græd over de Stumper Ben og Hale og

flenset Kadaver, som Ulvene havde levnet af min Woj .....

Jeg gik ikke mere paa Jagt.

Om Dagen gravede jeg et stort, firkantet Hul i Snedyngen foran hvert Glughul i Elvs Hytte.

Om Natten føg det til igen, og jeg begyndte forfra den næste Dag.

Sneen havde lagt sig alenhøjt over Landet. Skoven stod i Sne til op paa Stammerne, og Grenene bøjede sig mod Jorden under Vægten af Vinterens hvide Naaleløv.

Det kunde fyge mange Dage, saa Himmel og Jord stod i ét, saa Luften var graa og tæt og ugennemsigtig, og der laa hushøje Driver ved Veje og Skovkanter.

Det var den russiske Vinter.

Med kolde Pust trængte den sig ind gennem Sprækkerne i Vinduer og Bjælker, og det kneb med at holde Varmen ogsaa indendørs.

Men saa kunde pludselig en Nat Frosten komme og kvæle Vinden med sine 20—30 Graders Styrke, og da lagde der sig en frostklar, klinger og stivfrossen Ubevægelighed over Sneødet.

Røgen steg lige og frossen mod den kuldegysende Vinterhimmel.

Solen løb et kort, gnistrende Dagsløb hen over denne skrigende Hvidhed og flygtede for en blaasort Nat med Myriader af tindrende Himmeltegn i Kres om den skælvende Polarstjerne.

Det gav et Ryk i mig, hver Gang jeg i Søvne hørte Bjælkerne trække sig sammen af Kulden, med Knald, saa det rystede i Hytten. Om Morgenen var Hjørnerne hvide af Is og Rim, der var slaaet igennem udefra.

Det var en knagende Vinter, og man skulde paa slige Dage passe paa at gnide sin Næse, naar det begyndte at stramme i Tippen af den. Naar vi var to sammen, kiggede vi paa hinanden af og til for en Fejls Skyld.

Jeg havde skaffet mig Filtstøvler og en Faareskindspels af den Slags, som Bønderne bruger, uden Klæde paa den udvendige bare Side af Skindet.

Den var varm, og Hovedet skjulte jeg i en Hætte af Kalveskind med lange, hængende Øreklapper. Den havde i Modsætning til Pelsen Haarene udad.

Jeg havde ogsaa skaffet mig en Køter og en Gris.

Naar det ikke var altfor koldt, puttede jeg Grisen i en Sæk og slæbte den og Hunden ned i Lavningen, hvor jeg havde lavet en aaben Plads med fire Skydegange paa det Sted, hvor jeg fandt Woj, og hvor jeg havde begravet Resterne af den.

I en knudret Fyr, som jeg bandt Hunden til, havde jeg bygget mig et Sæde, hvorfra jeg kunde se, hvad der foregik rundt omkring.

Og jeg sad da mangen Gang dernede og

ventede paa, at et eller andet skulde ske, og naar jeg ikke sad dernede, tænkte jeg alligevel næsten altid paa den aabne Plads med Hunden og Grisen og mit Sæde i den knudrede Fyr.

Jeg havde allerede siddet mange Timer dernede lige fra det, at Nymaanen var begyndt at lyse op i Natten.

Jeg sad paa en tyk Gren med Fødderne paa en anden og holdt Bøssen over Knæene.

Naar der var Sne i Luften, fløđ alle Linjer og Skygger i ét med det dæmpede Maanelys. En Gren kunde bevæge sig svagt ved et Vindstød, saa den fine Sne dryssede sagte og tog det med, som hang paa Grenene længre nede; men ellers var der intet andet at høre end Hunden, som peb og tudede af Kulde og Skræk, og Grisen, der skreg i sin Pose. Ja, der var ogsaa nu og da langt borte en anden Hund, der gøede og hylede, og jeg kunde komme til at tænke paa, om det nu ogsaa var en Hund, eller om det ikke skulde være noget andet.

I klare Frostnætter, naar jeg gik ned til Lavningen, skreg Sneen skarpt og skørt, som om jeg med bare Fødder traadte paa en vaad Glasplade, og Maanens blaahvide Skær gjorde Natten lys og endnu mere hemmelighedsfuld.

Skyggerne af Kratskoven laa paa Vinternattens blege Snebaare, som en forvreden Spøgelsehøst af faldne Grene.

Fjærne Nordlys flammede op, som blev en Fakkel lynsnart svunget af en Kæmpehaand over den isbundne Polarkres, og tusinde Tusinder hvide Stjerner krydsede med lysende Spor, glemmende Tid og Menneskets Evighed, paa det højtbuede Himmelhvælv.

— Orion bøjede sig tilbage i sin Hofte, som greb han til Sværdet:

— Hvad om han drog det og gennemhuggede Tyngdelovens flimrende Væv!

De vilde styrte sammen, Løven og Bukken og Skorpionen ....

Karlsvognen vilde rulle frem og vælte Kæmpen Orion.

Og alle vilde de synke sammen i én eneste mægtig Himmelbrand, der kastede sit Lys ud i Rummets yderste Gaader og smeltede mig og mit Fyrretræ og Wojs Stump begravede Hale for at støbe os forfra igen i de samme Former.

Og Timerne gik, uden at der skete noget, og jeg vadede hjem stivfrossen og ond med den pibende Hund og min halvdøde Gris ....

Maanen var paa sit Sidste.

Tunge Sneskyer drog hen over Himlen, og Vinden jog den løse Sne hvislende hen over de øde Flader.

— Sult og Kulde og Død, — lød det for Ødemarkens Dyr.

Jeg gik som sædvanlig tværs gennem Lavningen langt ud paa den anden Side, slæbende

Sporet til med Grisen i Posen og vendte tilbage til mit Fyrretræ i samme Spor. Det føg forresten næsten straks til af sig selv igen.

Og saa sad jeg oppe paa min Gren uden at røre mig, og det eneste Liv, der rørte sig, var Hunden og Grisen, og det var ikke noget Liv, men en Forbandelse.

Det forstod jeg, naar de klynkede dernede Time efter Time angstfuldt og bedende.

Og da der langt borte i Skoven lød en sælsom, tudende Gøen, var det næsten ikke til at holde ud, hverken for mig eller Hunden. Vi rystede begge to. Vi rystede kun og tænkte ikke paa noget andet end, at Tiden var forfærdelig, sønderslidende lang.

Men paa en Gang rejste Hunden sin Krop, saa højt den kunde, paa de stive Ben og krummede Ryggen helt rund ... Med Hovedet vrænget til Siden stirrede den ind i Krattet.

Havde jeg haft Børster paa Ryggen, havde jeg rejst dem ligesom den. Men jeg følte, at jeg en Gang for længe, længe siden under en anden Skikkelse havde haft det, og at de ogsaa havde rejst sig saadan lige i Vejret fra en mager Rygrad.

Hunden vred sig næsten helt sammen, da et stort, graat Dyr med gule, stikkende Øjne i det spidssnudede Hovede kom ud af Krattet.

Jeg vidste, at den skulde komme ud netop

paa det Sted. Det havde jeg set paa Hunden, og jeg skød i samme Nu.

Et rasende, saaret Hyl hven ud i Natten. Noget raslede gennem Krattet. Det var Sne, der faldt fra Grenene derinde, men den, jeg skød paa, var tilbage. Jeg havde skudt Bagdelen fra den, og den slæbte sig hylende og bidende om sig ind i Krattet.

Jeg sprang lige fra Grenen ned i Sneen og styrtede efter den.

Da den saà mig, gjorde den Holdt og huggede rasende efter mig. Den skar Tænder og gjorde Forsøg paa at springe op paa sin gennemskudte Bagdel. En hæs, fortvivlet, hadefuld Knurren stod ud af dens forvredne Kæber.

Jeg saà med dyb Lindring ind i disse hede, lysende Vilddyrøjne, og jeg syntes, det var altfor snart, da jeg jog den et andet Skud i det dampende Gab.

Jeg løste den ulykkelige Hund og hørte den hyle paa sin halsbrækkende Flugt hjemover, mens jeg slog Strikken om Ulvens Hals og klyngede den op i Fyrretræet, for at Woj kunde faa Ro i sin Grav nedenunder.

— Imorgen, — tænkte jeg, — er det graa Udyr stivfrosset, og naar Vinden løber gennem Krattet, griber den fat i det kantede, frosne Ulvekadaver og svinger det frem og tilbage, saa det hugger klaprende som tørt Træ mod Fyrrestammen, og det forvredne, tænderskærende Fjæs griner ad det hele, og

den gulgraa, buskede Hale fejer let gennem Luften.

Men naar saa Foraaret kommer, vil det krybe med blege, sultne Orme i den, indtil den bliver helt levende igen, og store, blanke Spyfluer og kobberglinsende Biller vil flyve ud af dens raadne Bælg og svirre i Solen med de aarede Vinger, indtil en ny Snevinter fyger om det ranglende Ulveskelet. —

Det var sidste Gang, jeg var paa Jagt den Vinter, men jeg hørte heller ikke Woj halse mere i Ødemarken.

TOPS

TOPS var kun en Hund, slet og ret en korthaaret, hvidbroget Pointer; men Gud give, at vi alle havde lige saa god Forstand som den. Selve Hjerneskallen hos den var bredere end lang og hvælvede sig genialt ud til begge Sider. Maalene var i Orden, og den kunde for den Sags Skyld godt have været et typisk Eksemplar af en ,,Kortskalle", hvis nogen havde gidet spekulere derover. Men det var der ingen, der gjorde; vi havde helt andre Sager at tage Vare dengang.

Skønt jeg havde hørt Tale om den, før jeg fik den, kom jeg dog aldrig helt tilbunds i dens Barndom. Saa meget véd jeg dog, at dens Fader var kommet fra England for 1000 Rubler, at samme havde haft mange Koner og Børn, og at Tops skulde ligne den paa et Haar.

Forøvrigt havde den tilbragt sin Ungdom med at liste om i Nordruslands Skove og gaa i Galop over grønne Engdrag og tuede Myr. Om Vinteren havde den ligget hjemme og tilegnet sig den højere Dannelse. Den var i Besiddelse af alle menneskelige Dyder. Den

kunde holde sig tør en hel Nat og Dag, men gik det den tilsidst paa Nerverne, kunde den opløfte en vild og hjerteskærende Tuden, som maatte høres og forstaas. Den var vel for Fanden indrettet som alle andre! .... En Gang, da den var ene hjemme, havde den tilsidst i Fortvivlelse sprængt sit Halsbaand og var sprunget ud gennem en Rude og tilbage igen paa sin Plads, og der laa den ganske roligt og blødte og slikkede sig, til det hele blev opdaget.

Den var meget beskeden af sig og rørte hverken andres eller sin egen Mad, før der blev sagt: Pil! Og det faldt den ikke ind uopfordret at gaa med ud. Ja, den var saa behersket, at den ikke engang røbede sin Lyst til det, men saà til en anden Side og lod som ingen Ting.

Blev den ene hjemme, var det unødvendigt at binde den, hvis det da ikke var for en Ordens Skyld. Den gik ikke for alt godt ud af Huset. Dørene kunde staa vidt aabne. Den skulde nok have et Øje med dem. Frem og tilbage gik den fra Hovedtrappen til Køkkentrappen, satte sig en Gang imellem og lyttede eller snusede i Luften. Ve den, der prøvede paa at forcere en af Indgangene. Den sagde ikke et Kny, og afgjorde det hele i Tavshed, men dybt og grundigt. Den flaaede Tøjet af, bed tværs gennem et Laar eller sprang op og tog Livtag. En Gang slæbte den en Bonde baglænds af Slæden, da han

kørte gennem Gaarden i dens Barndomshjem og slog efter den med Pisken. Han var fuld og blev reddet i sidste Øjeblik. Siden den Tid slog han aldrig mere efter den.

Foruden alt det besad den ogsaa andre Færdigheder, som der for den hørte stor Overvindelse til at udøve — som f. Eks. at apportere brændende Cigaretter eller Æg. Men det udviklede Forsigtigheden og Omdømmet, og hvad har vel for os allesammen mere Værd end det!

Da jeg saá den første Gang, var den ni Aar gammel. Jeg fik den af en Ven, som i tyve Aar af den kejserlige, russiske Regering havde været interneret paa sit Skovgods. Hans øvrige Kammerater havde strakt Hals under Galgebjælken eller lagt sig til at raadne levende op i Statsfængslets Stenhuler. Men han havde haft Held med sig, og tyve Aar kan gaa rigtig rart hen ved at gaa paa Jagt, naar Vejret er til det, og dreje Birketræsæsker den øvrige Tid.

Han var en Ven af Fremmede, og en Dag kom han ind til mig. Vi blev Venner med det samme og er det endnu.

Jeg stod den Gang aldeles ene i Verden — min Verden var en Afkrog oppe paa Grænsen af den russiske Tundra — og Ensomheden plagede mig til Tider rigeligt.

Det kunde gaa saa vidt, at jeg tog alle mine Knive og Skydegrejer ned fra Væggen, lagde dem foran mig paa et Bord og

placerede mig i et Hjørne, hvorfra jeg kunde beskyde alle tre Værelser i mit Bjælkehus.

Saadan noget tærer i Længden paa Humøret, og da min Ven en Dag traf mig i en saadan Stilling, lovede han at skaffe mig en Kammerat i Huset.

Da han kom næste Gang, havde han Tops med.

Det var en mørk og vaad Oktoberaften. Regnen silede gennem de afløvede Birketræer udenfor, plaskede mod de smaa Vinduer og flød som en tyk, uigennemsigtig Masse ned over dem.

Men da han kom ind i Stuen, dampende af Vejr og Væde, blev Oktoberaftenen straks mindre trøstesløs og ensom. Desuden havde han altsaa Tops med. Den holdt sig hele Tiden bag ved ham, trippede paa Forbenene og lugtede sig til en Forestilling om Huset. Mig ikke saa meget som saá den efter.

— Se her er Kammeraten, gamle Ven, — sagde Skovmanden. — Lad ham bare passe sig selv ude og inde. Han vil til Punkt og Prikke gøre netop det, der kræves i ethvert forekommende Tilfælde. Lad ham bare gaa, som han selv vil. Han er et Geni! Et rent Geni! Jeg kan sige det. Nu har vi kendt hinanden i ni Aar. Naa, Farvel, gamle Dreng! .... Farvel .... Farvel ....

Han kyssede Tops paa Snuden, og den sprang op ad ham, slikkede ham i Ansigtet og

løftede Overlæben, saa man kunde se dens lange Hjørnetænder.

Jeg rakte min Ven Haanden til Tak. Er der større Gaver paa denne fattige Jord end en Kvinde, en Hest eller en Hund!

Og Tops var en Hund .... Du Milde, hvor var den Hund! Alt, hvad der skal være i en Pointer, var i den, baade Luften i den brede, dybe Bringe, Styrken i den spændte, elastiske Ryg, Uopslideligheden i de tørre, sejge Ben, den stramme Bugs skære Farve og Renhed i Linjerne, Læbernes Trofasthed, den fugtige Snudes Alvidenhed og den evige Ild i de ravgule, blodprikkede Øjne .... Jeg kunde være gaaet hen i en Krog og have grædt over dens Dejlighed .... grædt af Kærlighed til en Hund ....

Men jeg fik ikke Tid til det. For i det samme bandt Skovmanden den til et af Benene paa min Seng inde i det andet Værelse. Den saà sig om efter et Tæppe, stod slukøret og misfornøjet og satte saa resolut op i Sengen, drejede sig rundt et Par Gange og faldt saa hen med Snuden mellem Bagbenene.

Vi lod den ligge, ja, glemte den helt, mens vi pokulerede, og Timerne skred hen i Lys af grønne Vinglas, som røde og guldskinnende Drikke brusede igennem.

Det var sent paa Natten, da vi rejste os, fulde af Bægerklang og Frasagn om Jagt paa Mennesker og andre Dyr ....

— Tops! — sagde jeg venligt, da jeg kom tilbage efter at have fulgt min Gæst til Dørs.

— Tops! — sagde jeg og gik lige løs paa den. I det samme sprang den, saa langt Lænken gav los. Den standsede midt i Himmelrummet foran mig og slog et Luftspring, saa Sengen gav sig ud fra Væggen. Den faldt paa Benene og masede løs paa mig med Sengeenden slæbende efter sig. Jeg tumlede tilbage, talte den tilrette, overdængede den med alle Hundesprogets værste og bedste Ord, men den forstod intet, hvæsede og gurglede ud af sin aabne, hede Hals og var som besat efter mit Kød. Øjnene skinnede matgrønne i Halvmørket, og under dem var der kun en aaben Mundfuld Tænder med en glohed Tunge midt i.

Saa fik den fat i mit Ben. Det gjorde ondt et Øjeblik, men i næste Nu var det Tøj, der blev flaaet itu. Det var mit ene Bukseben ....

Der kom noget op i mig. Jeg fik store Sveddraaber paa Panden og Tranghed i Hjærtet, og i to Spring havde jeg grebet min Nagaika og begyndt at slaa.

Det varede længe, men da den omsider gav sig, var det ikke paa Skrømt. Den var retireret ind under Sengen, og da jeg kaldte paa den, krøb den langsomt og besejret paa alle fire ud til mig.

Vi elskede hinanden over alt i Verden og

var aldrig Uvenner siden den Nat — ikke engang da den døde — døde for min egen Haand ....

Tops og jeg gik den næste Dag ud at spasere i Byen. For en Sikkerheds Skyld havde jeg den i en Snor, og det viste sig, at baade vi og andre stod os ved det. Den var meget fortumlet over de mange Huse, Hunde og Mennesker, som vi kom forbi. For det meste holdt den sig bag ved eller ved Siden af mig, og jeg hørte kun paa dens hurtige og forbavsede Skridt, hvordan det var fat med den. Dens lange, haarde Klør klaprede i Takt med dens Bevægelse mod Plankerne i det smalle Træfortov. Af og til gjorde den Tilløb til at springe frem, men betænkte sig i det samme og udladede sin Spænding ved en nervøs Sitren i alle Muskler.

Naar vi mødte nogen, maatte jeg holde den tæt ind til mig, da den følte sig meget opbragt over, at andre færdedes paa Fortovet. Jeg maatte passe paa som en Smed for at undgaa Sammenstød.

Der var en Mand, som kom til at gaa lige foran os. Han havde en svær Stok i Haanden, som han snart svingede med, snart stødte haardt ned i Plankerne. Pludselig foer Tops frem mod ham med et Ryk i Snoren, saa jeg nær havde tabt Balancen. Men jeg fik dog Hold paa den, inden det var for sent, og Manden foran os veg med en drøj Ed ud paa den sølede Gade, mens vi kom forbi.

Tops skottede med et Blink i Øjet op til mig og spillede med sin fine, snorlige Hale — helt snorlige var den forresten ikke. Der var et Knæk paa Midten fra en Gang, Tops i Skoven var kommet lige over en Sneppe, der sad og tænkte paa ingenting. Den blev heller ikke bragt ud af sine Tanker, for Tops retirerede saa hurtigt baglænds, som om det havde været en antændt Bombe, men Halen kom i Klemme i Krattet, og siden den Tid var der et Knæk paa den ....

Det gjorde mig ondt for Tops, da jeg lagde Mundkurv paa den, næste Gang vi gik ud at spasere; men jeg indsaa det frugtesløse i at overbevise den om Menneskets Eksistensberettigelse paa Jordens Overflade. Den var ikke saa lidt benovet over denne Prydelse, men vænnede sig dog hurtigt til den, ja bragte tilsidst selv Mundkurven, naar vi skulde ud.

Og saadan gik Vinteren hen i al Almindelighed. Jeg sad paa Kontoret og gik paa Forretninger i Byen, og Tops satte sig ind i denne Side af min Tilværelse med stor Interesse og lagde ogsaa her en sjælden Dybsindighed for Dagen. Den kunde med aldrig fejlende Sikkerhed sige mig, hvor der var noget at gøre. En mærkværdig Næse for Fedevarer havde den, selv om de var gemt aldrig saa meget bag Laas og Lukke. Havde jeg udelukkende viet mig Jagten efter den Slags Ting, kunde vi ikke have undgaaet at tjene

en Formue. Ved at bruge Bøssen tjener man ingen Formue — at sige, naar den kun bruges efter Jagtloven; men i Længden bliver det alligevel det morsomste og holdbareste. Det fandt Tops og jeg i alt Fald. Da jeg begyndte at skyde efter andre Ting, var Tops destoværre ikke med, men jeg tvivler ikke om, at det ogsaa havde moret den uhyre!

En Gang imellem kom Skovmanden i Besøg til os, og Tops var ude af sig selv af Glæde over sin gamle Herre; men den gjorde aldrig det mindste Forsøg paa at følge ham, naar han gik igen. Havde han kunnet give den bort, fik det blive derved.

I det Hele og Store gik Tiden altsaa rigtig rart hen for os. Tops var øjensynlig dydig af sig. Senere hen kom jeg dog under Vejr med, at den om Natten gik gennem Ilden til Moloch, men den forstyrrede ingen med det og lod mig have mine Tilbøjeligheder uden at knurre over dem, selv om de ikke faldt sammen med dens egne. Det fik være. Vi er jo alle begavede med forskellige Anlæg, som egentlig burde respekteres. Og vi respekterede hinanden gensidigt, og Tops lod den sortøjede, højbrystede Paula uhindret gaa ud og ind ad min Dør. Jeg tror dog, at den i Stilhed foragtede mig for det .... Naa vel! Jeg søgte at bære det med Fasthed og blev ved mit ....

Solen begyndte langsomt at løfte sig fra sit Forfald. Der kom gnistrende, ildspyende

Dage ind over Snemarkerne. De slog ud i glødhvide Flammer, sank sammen som Dynger af sydende Brillanter, skar himmelskrigende gennem Luft og Skyer. Det smertede i Øjnene, og man nøs mod Solen, der steg over Himlen som et brændende Slot.

Vejene gennem det hvide Land smeltede og sank. Lag for Lag kom Hestepærerne frem. De laa som Guldsæd i den brune Sneskorpe, vandt sig som Guldtraade gennem sneblændede Vidder og granmørke Skove.

Røgen fra Skorstenene stod lige op i Luften, stod som tusinde Søjler ind i Himlen, voksede i Luften som en Skov med hvide Stammer og blaanende Kroner langt ind i Uendelighedens Dyb.

Det var Foraaret, en Luftspejling om Solhvervet!

Snart kommer der graa og vaade Dage med mørke Pletter paa de bleghvide Agre. Snart blotter Efteraarets visne Græs sin Død og Elende paa aabne Pletter i Skoven. Sumpen og Bækken faar Vand over den gule Is. Granens og Fyrrens Grene duver for klamme Pust vesten- og søndenfra, og en tidlig Morgen, eller er det en Aften, kommer Sneppen sukkende gennem Luften .... Tys! hvad var det? Er den der allerede?

Nej! .... Men hvor er Patronerne, Krudt og Hagl! Frem med dem Tops. Sneppen er paa Vej mod Norden! — — — — — — —

Før Sneppen kom, var jeg ude i Skoven for at høre Tjuren „spela“ og se den falde med mit Skud i Brystet. Men det var ikke noget for Tops, og derfor kommer det ikke denne Historie ved. Det er ogsaa en Jagt, som kan tage Livet af sin Mand, endsige Næsen af en Hund. Skovene er fulde af Tøsjap og Driver. Naar Tjurens Opsang lyder, springer man frem i Stormløb, badet til midt paa Livet i Snevand. Til det maatte Tops sidde hjemme ...

Men da Sneen var smeltet paa Veje og Enge og kun laa som blege Ligdynger under Tykningernes mørke Grenehvælv, foer vi fra By.

Tøbruddet var kommet som en Lavine over det store Fastland. Sneen smeltede, som var den i Kog. Man kunde ligefrem se de hvide Krystaller synke sammen Lag for Lag, se dem skifte Form, rinde hen som regnbuefarvede Draaber, slibe Render i Jorden, styrte ned i skummende Vandløb og fylde Floden, saa den løftede sin graa Isryg og skred gennem Landet under bragende Broer og styrtende Stammer.

Og der kom tungsindige Nætter og Dage, Graavejr med forgrædte Skyer og Dagslys som slørede Øjne. Træerne hang fulde af Taage og dryppende Taarer. Jorden forløstes fra Kulde og Frost, drak sig bundløs fuld af sivende Vand, drak sig ædru igen til en ny Sommers Storværk ...

En saadan Dag kørte vi ud i Landet med

min Ven, Bondemanden Iwan Petrowitsch Sisow. Han havde en Stump Jord og et Hus, noget „Kretur“ og et Par Heste en tre Miles Vej fra Byen og var en gæv Mand over hele Linjen. Han drev svært paa med sit Agerbrug, agede i Mellemtiden med Varer til og fra Byen, byttede Heste, naar det faldt for, drak sig fuld og slog Folk fordærvet mere end en Gang; men Jæger var han ikke. Det passede godt, for jeg har paa faa Undtagelser nær altid holdt mest af at skyde selv.

Sisow var kommet ind tidlig om Morgenen med to Dritler Smør paa hver Slæde, og vi kørte med ham tilbage ved Nitiden. Men han havde dog faaet Tid til at bytte Heste og stikke to Ølglas Brændevin ud til Lidkøb. Han var i rigtig godt Lune og skraalede i vilden Sky. Selv sad han paa den forreste Slæde med nogle Kasser Te og et Par Sukkertoppe; Tops og jeg kom bag efter.

Det lettede, da vi kom ud paa den opblødte Vej udenfor Byen. Det gik glattere dèr end inde paa Stenbroen, for i Slæde kørte vi jo altsaa. Vejene var ikke til nogen anden Befordring. Men det var ikke Vinterens Hujen til galoperende Hove, ikke Trespandets Prusten i de rimfrosne Næsebor og de jernskoede Meders Skrig i den frosne Sne! Nej! ... Det var en Ælten sig frem Skridt for Skridt, en Sejlads paa to brede Slædemeder i selve den gyngende Jordskorpe. Vi stak dybt i den, tog Sø ind og krængede, saa Mud-

deret gik op over Støvlerne. Havde Massen, vi flød i, været varmere, vilde jeg ikke et Øjeblik have tvivlet paa, at vi var kørt dybt tilbage i Tider, hvor Jordskorpen endnu var flydende.

Vi sad paa hver sit Høbundt og nikkede frem og tilbage, frem og tilbage i Takt med hvert Skridt, Hestene gjorde. Sisow havde brølet Dampen af Halsen og hang i Søvne med Hovedet helt nede mellem Knæene. Underligt, at han ikke kælvede forover og forsvandt i Jorden. Tops havde boret sig ned i sit Høbundt og holdt sig fri for Mudderet under en Sæk, jeg havde smidt over den. Bøssen og Skydegrejerne havde det ogsaa tørt og godt i deres Hylstre; men Sisow og jeg saà forfærdelige ud. Vi var saa tilsølede, at allensfals min Moder ikke havde kendt mig igen. Var jeg pludselig kommet til at se i et Spejl, kunde det ogsaa for mig selv have haft sine Vanskeligheder at fastslaa Identiteten.

Naa, vi var klædt paa efter Vejret, saa for Tøjets Skyld gjorde det ikke noget.

Efter fire Timers Fart i Jordskorpen gjorde vi Holdt ved en lille Kro for at hvile ud. Sisows nye Heste orkede ikke mere. De hang med Mulerne og var saa døde i Øjnene, at de ikke engang blinkede for Piskesnærten. Haarene paa Bug og Ben klistrede tæt ind til de magre Kroppe. De saà ud som store, kullede Fortids-Hjorte, der var blevet overmandet paa Marschen.

Vi sørgede for dem, saa godt vi kunde, og tog selv hver sit Ølglas Brændevin sammen med en nedsaltet Agurk. Kosten over hele Jorden retter sig efter Vejrliget, og man gør dumt i at overse denne Erfaring.

Tops fik en Skaal Havregrød, mens Sisow og jeg drak hver sin halve Snes Glas koghed Te. Vi kom i Sved, og det lindede i de stivkørte Led.

Sisow rullede sig et Kræmmerhus af Avispapir og fyldte det med Machorka. Han brød sig ikke om finere Tobakker, men mættede i lange Drag Lungerne med denne forfærdelige, russiske Urt, der bl. a. ufejlbarlig døder Lus og Fnat. Han holdt Vejret, saa længe han kunde, og naar han endelig ikke kunde mere, blæste han til, saa der stod en Røg ud af alle Huller i ham. En gammel Ulv havde kighostet sig ihjæl, hvis den skulde have lagt Bryst til en saadan Mundfuld Tobak, men Sisow strakte Benene velbehageligt fra sig og spyttede langt ud paa det snavsede Plankegulv .....

Jeg kom til at tænke paa den første Gang, jeg lugtede Machorka. Den Gang havde jeg ogsaa søgt Hvile under Dagmarschen i en lille Kro, men jeg ejede ikke en Styver og kunde ikke taale Lugten af Machorkaen paa fastende Hjærte. Det hjalp ikke, at jeg stred imod. imod. Jeg maatte udenfor i frisk Luft......

Det var den Gang! Nu gik det bedre. Og jeg faldt hen i Drømme om store Skove og

stride Floder, fulgte Vildtets stiløse Veje i Ødemarkerne og aandede Livets ramme Lugt.

— Nu kører vi igen! — hørte jeg omsider Sisow sige fra det Fjerne. Og jeg saà i det samme Krostuens sodede Loft og raat tilhugne Bohave.

Saa kørte vi videre gennem Landsbyers graa og lave Hytter, gennem grønne Rugagre og visne Stubmarker med Vanddraaber perlende i hvert et Straa. Skov og Krat veg tilbage og kom igen. Granens Grene bøjede sig mod Jorden som Skygger over Grave, og i det Fjærne laa mørke Bakkedrag og disede Dale som Længsel og Savn i en Sjæl, der blev ene ....

Aa, hvad var det for et Navn! Hvordan lød det! Hvor svandt det hen, da jeg just vilde nævne det, hente det op af mit Hjærte som en klingende Tone! Hvorfor er det fjærnt og ufatteligt som mørke Bakkedrag og disede Dale ....

Der lød en rygende Ed forude. Sisow var væltet af Slæden og forbandede, mens han samlede sig op igen, alle sine Forfædre paa mødrene og fædrene Side. Han var uhyrlig i sin Vrede, og havde der været Torden i Luften, havde Lynilden opslugt ham, eftersom Jorden ikke vilde have ham og spyede ham ud igen af Dybet. Men pyntelig saà han ikke ud, da han kom til Sæde igen, og jeg maatte hen for at trøste ham.

Det pinte ham mest, at det var sket saa nær ved Hus og Hjem og uden en Kæfert. Nu blev den alligevel paaduttet ham.

Hans Bysbørn stak ogsaa Hovederne sammen og knipsede sig megetsigende paa Halsen, da vi kørte op gennem den lange Gade i Sisows Landsby, og jeg tror nok, at hans Kone har talt haarde Ord til ham, da Tops og jeg drev af med Bøssen efter Snepperne. For det gjorde vi nemlig straks. Hvorfor spilde den kostbare Tid med at pleje sin Magelighed, naar Sisows Drenge sagde, at der om Aftenen fløj store, store Fugle nede i Skoven! Vi maatte se dem, have dem ned fra Luften for at varme vore Hænder i deres Blod og røve deres Fjederham for selv at flyve op til Engene og Elskoven ved den store Flod. — Dèr vilde vi bore med de lange Næb efter lækkert Kryb og ligge med de brunspættede Kroppe tæt sammen, mens Græsset milevidt og mandshøjt sang sine hvislende Sange om hvide Nætter og røde Dage, saa lange, saa korte som Sommer og Elskov ved den store Flod i Norden ......

Tops og jeg var inde i Skoven og ude paa Engen. Jorden bar oppe igen. Der var Mos og Rødder og Græstørv under Vandet i Engene til at træde med Fødderne paa. Aldrig havde nogen traadt dèr før os. Jo, det hvide, harpiksduftende Saar paa Fyrrestubben var slaaet af Menneskehaand. Saa havde de dog været der! Økserne havde sunget i den sking-

re Frostluft, sunget med skælvende Genlyd gennem Skovens andre Stammer, mens Spaanerne sprang til Øksesangen i den hvide Sne.

De har altsaa været her før! ... Mon der er andre Dyr i Skoven? Skulde her være noget, der listede hen over Mosset eller varsomt og blødt listede sig frem gennem Luften? Aa, lad mig se paa min Bøsse: Lad mig mærke din røgfri Sjæl ved min Side! —

Tops! Kan du se det gulligmatte Lys dèr, hvor den graa Dag hælder! Det er Solen! Den ligger som en Verden af Ild bag den disede Luft. Den flyver derude i Rummet som et gyldent Støvfnug. Lille og uendelig stor ser den naadigt paa os, der sprang af dens hede Bæltested. Det bliver snart Nat. Se, hvor det flimrer i Taagen, bryder og skifter i matte Farver som Aandedrag paa blanke Messingporte ... Timen er inde! Vi maa stille os op og se ind i Lyset. Der maa komme noget frem af det! ...

Og jeg vilde stille mig op et Sted i Skovkanten, men Tops var imod det. Den gik med høje Skridt og løftet Hovede videre. Jeg maatte efter den paa en Stamme, der var fældet tværs over en Bæk, efter den opad Skraaningen i Skygge af Skoven. Tiden var ubelejlig til Stridigheder. — Lad ham bare gaa, som han selv vil, — tænkte jeg — næste Gang er det min Tur.

Den satte sig ved en Stamme i Skovkanten

og saà paa mig. Jeg saà igen og blev staaende ved Siden af den.

Foran os laa et tuet Engdrag. Vi havde Lys og Plads til at røre os og en Smule Tid at løbe paa, hvis det skulde være, at noget kom hurtigt henover Engen.

Vi stod med Ansigterne mod Syd. Den vestlige Himmels Lys gled som en matfarvet Strøm forbi os gennem Aabningen i Skoven. Jeg følte det lette Tryk af dens sagtelige Gliden hen, naar den steg og sank og badede min Kind i sine lyse Vande. Den sugede Øjnene til sig som et gyldent Legeme, hyllet i hvide Slør.

Alt var Tavshed, den uhyre Tavshed, der kun høres, naar man stedes Ansigt til Ansigt med Jorden. Søndenvinden sneg sig gennem Skoven, hviskede dæmpet til Granen og løb som et Smil i Søvne over Birkens skælvende Vemodighed.

Vi hørte vort eget Aandedræt, følte os selv helt at være til .....

Hvad tænkte mon i Tidernes Morgen hint første Menneske, der først af alle blev sit eget Aandedræt vár, sit eget Væsens Væren til ... Han var ligesom vi standset foran en aaben Plet i Skoven, da han pludselig hørte sig selv aande og saà sig selv alene midt i Verden. Maaske stod han her paa den samme Plet som vi! ... Tops, flyt dig lidt! Lad os tage et Par Skridt til Siden! Saadan ....

Ja, han stod derhenne to Skridt fra os, og

da han havde opdaget sig selv, kastede han sig forover paa sit Ansigt og rejste sig først igen om Morgenen. Jeg ser den kvidefulde Forandring i hans Stenalderansigt ... Eller var det maaske før Stenalderen? Benene skælver under ham, da han vender sig for at bære den uhyre Viden om sig selv ind til de andre, der blev i Skovene ...

Jeg følte en bitter Smerte bag Øjnene:

Hvilke Opdagelser skal vi endnu gøre om os selv? Hvor sættes den yderste Grænse for vor Flugt i Rummet? — tænkte jeg og vilde ogsaa som han, der en Gang stod to Skridt fra os, løfte Hænderne til Hovedet, men i det samme syntes jeg at høre noget .... Eller var det kun Tops, der hørte noget?

Den havde rejst sig op og lyttede med Halsen strakt i sin fulde Længde og Hovedet paa skraa. Jeg var ikke straks klar over det, men jeg var glad over at have den med:

Ingen skulde faa Lov til at komme over Lysningen, ingen, ikke engang hint flyvende Dyr med Navnet, der aldrig nævnes om Natten, ikke engang det, hvis det havde rejst sine forstenede Led fra Flodsengen, hvor det hvirvledes ned hin Nat i den permske Tid.

— Av! Hvad var det! Nu hørte jeg det ogsaa! Et Fløjt fra Luften var det! ... Tys! ... Igen, og et igen! Et, to! Et, to, tre! ... Der er en Prik oppe i Luften. Jeg tror, den bliver større! Var det den, der fløjtede? Nu kurrer og sukker den langeligt ... Men den

har jo rivende Fart, saadan som den vokser. Den holder lige ned paa os, saa det piber i Luften! Den styrer lige lukt efter os! Pas paa! Pas paa! Den er bemandet! Se der i Vingehulen og paa Brystet! Hvor mange er der? Det blinker! Var det ikke et Blink? Aa, Død og Helvede, lad mig komme til! Død og Helvede, lad mig skyde efter den, før den kommer over Landet! ....

Mit Skud eksploderede bagved. Den manøvrerede med et sydende Spring over det. Hold foran, foran! Det ramte! Aa, hvor det ramte! Den stoppede op, rejste sig lige i Luften med Styret nedad. De springer overbord med Faldskærme. Se, hvor de hvirvler som Fjer fra en dødsskudt Fugl! Hvirvl da ad Helvede til, I Lopper og Lus, blot det flyvende Dyr kommer ned med det samme! Nu kommer det tungt nedad, lige ned paa Engen med gule Strejflys over de brudte Vinger ....

Den faldt med et Brag foran os og blev liggende som en stor, uformelig Masse i Skyggen fra Skoven.

Tops rørte sig ikke, efter den. Havde den Tid til at tænke paa en falden Fjende, saalænge Luften endnu var fuld af dem? ... Der var en hel Flaade. De kom en for en i hinandens Kølvand, sommetider to og to. Jeg kunde ikke overkomme dem parvis. Jeg skød ogsaa forbi et Par Gange, og det vil pine mig i min Dødsstund, men jeg kunde ikke

gøre for det, og Hovedstyrken fik jeg da ned. Maaske kan jeg lede de adsplittede Rester op en anden Gang ......

Det tav i Luften, og Natten kom over os som en formummet Kvinde, der søger et Leje og finder og findes.

Tops havde forladt mig: ... Tops! Den dukkede frem af Mørket med noget stort og tungt i Munden. Saa forsvandt den igen, kom igen, blev ved med det samme.

Den samlede dem sammen i en Bunke.

Aa, tag varsomt paa døde Fjender. De kan leve op igen som en død Kærlighed, ja, som en død Kærlighed, som et fjærnt og ufatteligt Navn, der blev glemt og gik tabt .....

Ogsaa jeg bøjer mig ligesom Tops over de døde Fugle. Der stiger en varm og kærlig Duft fra dem, varm og kærlig — — Aa, nu husker jeg det: Aa, Lorine! Lorine! Nu husker jeg dig, Lorine!! ....

— Der er de med Fuglene! — raabte Sisows Drenge, da Tops og jeg bankede paa det toetages Træhus i Landsbyen.

Hele Familjen var samlet nedenunder i den lave Ovnstue. Sisow laa paa den ægteskabelige Sovehylde oppe under Loftet og snorkede og svedte i Heden. Konen stod med opsmøgede Ærmer og nøgent Bryst og langede ildfaste Kogepotter ud og ind af den gloende Ovnmund. En af Drengene vuggede den mindste, der i en Spaankurv og en Tovende hang ned fra Enden af en smidig Birkesvaje

langs Loftet. Hver Gang Drengen trak i Vuggesnoren, bøjede Birkesvajen sig i en Bue, saa Ungen i Spaankurven kom helt ned til os andre Jordbeboere, for igen at forsvinde som et Luftsyn, naar der blev givet los i Snoren.

Jeg misundte dette Pattebarn af en Luftskipper, der saadan fra Barnsben befoer Rummet, da jeg kom til at tænke paa den Jærntremmevugge med grønne Bommesiforhæng, som jeg havde henslæbt min første Ungdom i.

Dette var da at vugge!

— God Aften i Stuen! — sagde vi, da vi var kommet vel ind, og Tops havde set sig om, — og Guds Hjælp! ....

— Tak skal De ha'! — svarede Konen. — Jeg troede, at De var ved at blive derude.

— Mascha! — raabte hun til en ung Tøs med tykke Lægge under det opkiltrede Skørt, — Mascha, hjælp Herren af med Støvlerne! ....

Mascha saa op fra Dejgtruget, hun stod bøjet over, og tog fat paa mine Støvler. De sad haardt paa af al den Væde, de havde været i.

— Kors, hvor de sidder! — fniste hun, da hun trak til og stemmede sin bare Fod mod min anden Støvle. Jeg var lige ved at glide ned fra Bænken, men i det samme gik Støvlen af med et Svup, saa Mascha tumlede et

Skridt tilbage og hendes runde, stærke Bryster hoppede under den løse Særkekjole.

Saa tog hun fat paa den anden og fniste igen, fordi vi denne Gang maatte stemme de bare Fødder mod hinanden. Hendes var helt brune og bløde at træde paa som Løv i Skoven og Tæerne smidige som Firben. Da hun bøjede sig frem mod mig, fyldtes jeg af den sødsvedne Em fra hendes Krop. Hun lugtede som selve Jorden, som sammenbrændt Hø, som et spændt og oljet Faareyver i en regnfuld Aften ....

Sisow strakte sig og gabede, saa man kunde høre Vejret i ham.

— God Aften, — sagde han og satte sig overende. — Hvor er Fuglene?

— De ligger herude i Forstuen, — nikkede jeg bagud. — Nu skulde vi vel i Lag med at pille og faa Ild under dem.

— Det Skidt! — sagde Konen foragteligt. — Det var ogsaa noget at pille paa og gaa hele Aftenen efter, i Stedet for at sidde hjemme og spise min Schtschi. Der er jo ikke noget paa dem!

— Men det lille, der er, er godt, — svarede Sisow og hang Benene udenfor Sovehylden. — Og nu skal vi nok faa dem pillet. Ja, vi skal, min lille Due, — fortsatte han, idet han, støttende paa begge Arme og svajende i Ryggen, lod sig glide ned mod Gulvet, saa man saà hans senede Ben og brede, haarede

Bryst svæve ved Siden af det flyvende Afkom i Spaankurven.

— Som du vil, Iwan Petrowitsch, — sagde Konen indædt og drejede med et haardt Tag en anden Side af Surkaalsgryden til Ilden, — men ellers . . . .

— Ja, jeg skal spise den Smule Schtschi, De dèr har, ganske alene, — beroligede jeg hende. — Den damper jo, saa baade Tænder og Øjne løber i Vand. Ingen i hele Verden kan koge en saadan Potte Schtschi! Ingen! . . . .

Hun saa taknemlig paa mig.

— Der kan du selv høre, — brummede Sisow og kradsede sig paa Brystet . . . .

Drengene kom slæbende med Jagttasken. Sisow valgte nogle af de pæneste Snepper, og alle Mand gav sig til at pille, mens jeg fodrede Tops og pudsede min Bøsse og mig selv. Vi kunde nok trænge til det!

Og saa begyndte jeg at stege. Det vilde jeg selv staa for. Det kan være svært nok at stege en Fugl i et moderne indrettet Køkken, men at stege Snepper i en Jydepotte midt inde i Ilden i en russisk Bagerovn, det hører der baade Kærlighed og Haandelag til. Ja, der gør! . . .

Men det gik. Sisow og Familje stod udenom i en Halvkres og opmuntrede mig med mange spøgefulde Bemærkninger.

— Kryb ikke helt ind i Ovnen, — sagde Sisow.

— Han steger dem med Skidt og Tarme i, — haanede Konen mig.

— Ja, hvem der nu holder af det, — stiklede Sisow.

Mascha og Knægtene hviskede og lo en Gang imellem; men det gik rigtig godt alligevel, og saa faldt Tilskuerne til Ro. Der var ikke noget Sjov at vente!

Drengene krøb op paa deres Sovehylde og blev stille. Den „lille Due“ og Mascha rumsterede ovenpaa i Gæstestuen, og Sisow trak i de fine Harmonikastøvler og forsvandt efter først at have rømmet sig og slaaet Knips paa Halsen. Det var Flaskerne, han gik efter ....

Tops og jeg blev ene foran Ildstedet. Vi passede endnu en Gang paa Snepperne, før de for stedse trak bort fra vore Sanser i det store Kresløb. Deres „Sjæle“ steg som kemiske Formler af det stegte Kød og bredte sig over Verden. Kan hænde, at et Par Smaadele af os igen skal mødes i det susende Kølvand agten om Jorden og blive staaende i det uhyre Dyb, til en ny Sol med sine Drabanter skrider frem gennem Ætherødet.

— Tops, lad os faa dem ud af Ilden, før de helt forsjæler! Lad os faa det duftende, brune Kød, og lad Sjælesnagere, uvidende udi Kemi, ride Kosteskaft gennem Skorstenen efter Sneppeaanden! ...

Jeg trak Stegekarret bort fra det glødende Favnebrænde og ud til den dampende Schtschi

i Ovngabet. Dèr stod det og holdt Varmen ganske af sig selv, til Sisow og jeg blev bænket oppe i Gæstestuen.

Det kunde ogsaa være paa Tiden at komme til Bords. Jeg havde ikke faaet rigtig Mad i tolv Timer. Nu skulde der ædes og drikkes paa Jægervis! ...

Der var kommet en grov, hjemmevævet Dug paa det rødmalede Bord, og Sisow havde pyntet op med mange Slags heftige Drikkevarer. Snapseglassene og Fajancekopperne var hentet ud af Fyrretræsskabet med de blærede Ruder; to Knive og Gafler saà fremmede og fornemme ud. De kom kun frem ved særlige Lejligheder, ellers nøjedes man med Træskeerne og Fingrene. Stammerne knitrede inde i Ovnen som en Skovbrand og kastede et rødt Ildskær ud paa min Seng, der var redt paa den gulmalede Løjbænk ved Væggen. Det var rart at have sit Leje saa nær ved Haanden ...

— Ja, saa i Guds Navn da! — sagde Sisow og korsede sig med dybe Bøjninger foran Helgenbilledet oppe i Hjørnet.

Jeg saà til. Jeg vidste jo, at han kun gjorde det af Vane og ikke tænkte Spor af gudeligt ved det. Inden ret mange Snapse vilde han bede paa en hel anden Maade.

Konen løb ned, og Mascha ragede ihærdigt i Ilden, mens vi satte os, og Sisow skænkede Snaps i:

— Paa Deres Velgaaende, — skaalede han.

— I lige Maade! ....

— Den er fra det kejserlige Bryghus, — nikkede Sisow og tømte med lukkede Øjne Bægeret. Jeg gjorde ligervis. Monopolsnapsen smagte ikke af noget andet end Alkohol. Der var ikke Krydderi eller Sukker i den til at dække over Spritten. Det var, hvad det skulde være, ganske ligefrem Brændevin.

Vi rømmede os efter Skyllen og bed Heden i os med en stor Mundfuld Løg med Sild paa, og det gjorde vi nogle Gange, inden Konen kom med Surkaalsøben.

— Min lille Due .... Min lille Due, — sagde Sisow nogle Gange som i Tanker, da hans Kone stillede den glohede Potte midt imellem os. Saa tog han sin Træske og slikkede den eftertænksomt, for at jeg som Gæst kunde komme til at søbe for. Og saa begyndte vi langsomt at søbe fra hver sin Kant.

Ingen sagde et Ord. Dampen stod ud af Gryden som fra en hed og aaben Mund. Den lugtede pirrende syrligt, som al god Kaal, der har staaet i Tønde og gæret. Skeerne trak en lille Dampstribe efter sig, hver Gang vi førte dem til Munden og slubrede Indholdet i os. Mascha laa paa Knæ foran Temaskinen og blæste Aande i den, og Konen stod med Armene over Maven og saà til, hvordan vi søbede løs paa hendes Schtschi.

Omsider lagde Sisow Skeen fra sig og saà bedrøvet paa mig. Jeg forstod ham straks, lagde ogsaa min Ske fra mig og puffede mit Glas over til ham. Han fyldte Glassene, vi tømte dem, stillede dem igen sammen paa Bordet, tømte dem, blev ved med det samme et Par Gange, indtil Sisow pludselig satte Glasset haardt fra sig ud til en Side og spyttede en sydende Blanding Brændevin og Spyt fra sig. Han kunde i Øjeblikket ikke mere.

— En Fa'ens behagelig Drikkelse! — sagde han og rømmede sig anstrængt. — Men den gamle Smirnowka var alligevel bedre.

Saa søbede vi Resten af Schtschien op og satte os til at hvile med hver sit Krus tyktflydende, hjemmebrygget Øl i Haanden. Det dulmede, og Sisow trak en anden Flaske op med et langt Græsstraa ned gennem Proppen. Det var den undergørende og vellugtende Urt, Subrowka, der var sat i Flasken som en Mindelse om de Kræfter, der havde forvandlet den hvide Brændevin til flydende Guld. Udenpaa brødes med fældede Pander to Bøfler i en subrowkabevokset Prærie.

— Haa, haah, aah! — stemte Sisow i og stangede med sin tyrebrede Pande. — Haa, haah, aah!

I det samme kom Konen med Snepperne. Hun bar dem, som var det afhuggede Hoveder paa en Guldskaal, en forvreden Bunke uddrevne Fostre.

— Aah, du er dejlig, du Baals Præstinde,

du Djævelens Datter! Din Mave er tyk og svullen af navnløse Synder! ....

— Haa, haah, aah! — brølede Sisow og trak hende ind til sig. — Sid ned og vær med! Kom til mig! ....

— La' vær', Iwan Petrowitsch! ...

— Næ, Fa'en tordne i din gamle Mor, om jeg vil! — slog Sisow i Bordet, mens Konen vred sig løs og trak sig helt ud i Døren.

— Altid Vrøvl med de Kællinger! — brummede Sisow og stak Næven ned i Stegepotten efter en Sneppe.

— Ho, ho, ho! — lo han og svingede med den i Luften.

— Tops! Hvor er du! Kom blot frem, du gamle Skumler. Lad ikke dydig forarget. Vi kender dig bedre!

Tops kom meget forarget frem fra en Bænk og tog betænkeligt imod en Sneppe. Den holdt ikke af Drikkelag og lod, som om den hverken saà eller hørte, men vi kendte den jo, som sagt, bedre. Den havde sine Passioner, som den tav stille med.

Sisow aad Brystet af sin Sneppe og pillede Kødet af Benene.

.... Ja, lad os spise med Fingrene! Lad os stige ned ad Jacobsstigen, dybt ned i Mørket, saa Afstandene føles. Skal vi ikke lægge os ned paa Gulvet og gnave, saa det knaser. Giv mig en Okse, en vild Hest at flænse i, en Tapir, en Mammuth! Skal vi rive Bovene af og mætte os i røde Muskler, for bagefter

at rejse os og hugge hinanden i Hovederne med de blodige Knogler ... Skal jeg slaa dig oven i Hovedet, Sisow, med et Bov-blad?

Sisow rejste sig ravende og sang til Svar om Haandværket paa den store Landevej:

Ai — da! Vi spændte sorte Heste for
og foer langs Landevej.
Vi var tre sejge Udgangsmænd
med Økser i de røde Bælter.
Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! Vi lod vor gæve Trojkas Spor
staa i den Landevej.
Verstpælene, de fløj forbi
som Stammerne i Birkeskoven.
Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! Vi havde gode Øjne med,
som saa tværs Nattens Sky.
Der kom en Købmand i sin Vogn
med Varer og med fulde Lommer.
Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! Hug vi hans Krik i Tøjlen fat
og trak ham af hans Pels.
Hans Rubler tog vi uden Vrøvl
og smed hans Varer i vor Kærre.
Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! For Satan, hyl med Maade, Hund!
Nu er dit Liv forbi!
Vi slog ham Skallen ind med Klem
og lod ham age did, han skulde.
Ai — da! Ho — ho!

Ai— da! Saa gnistred vore Hestes Sko
mod Sten paa Landevej.
Vi foer til Bys, vi Udgangsmænd,
og Sol saa Blod paa vore Økser.
Ai — da! Ho — ho!

Ai — da! Vi drak de runde Rubler op
og laa i Kvindehus,
til vi igen drog ud paa Jagt
med Økser i de røde Bælter.
Ai — da! Ho — ho!

— Ai — da! Ai — da!! — brølede Sisow. Han sprang ud paa Gulvet og kastede frem og tilbage med Benene, inden han tog til at danse en Kamarinskaja, saa Brædderne gyngede.

— Tju!!

— Iwan Petrowitsch, — sagde Konen indsmigrende ude fra Gangen.

— Hva! Er hun der nu igen! Jeg skal ... jeg skal ... — Han greb en af Kopperne og knaldede den ind i Skabet, saa Ruderne splintredes — lære hende! ...

Saa sank han om paa Stolen og stønnede.

Mascha kom og tog bort og satte Tema-

skinen paa Bordet, mens Sisow samlede sig sammen igen og skænkede Rønnebærbrændevin i Glassene. Det var lyserødt som ungt Blod ....

Er det dine Læber, Mascha, der har staaet paa Brændevin! Eller er det noget andet? .... Jeg vil gaa til Bunds i Flasken og lede efter det, til jeg ikke mere kan faa Luft under det kvælende Tryk af blodrødt Ildvand! ....

Skaal, Sisow! Skaal alle I over og under Jorden! ....

Nej, Mascha! Du har vadet i det skære Ildvand med blødende Fødder, ligget i det og svedt lysten Blodsved! Du har revet dit Hjærte ud og krystet det og svunget det som en piblende Regn over de hvide Vande.

Jeg vil se dit Hjærte. Ligger det blegnet dernede i Dybet! Gav det sit Blod til at farve de hvide Vande blodigtrøde! Er du derfor saa bleg! Vil du have mit Hjærte i Stedet! Kom, Mascha, skal jeg gøre Underet ved dig!

— Haa, haah, aah! — tordnede Sisow og huggede løs paa Bordet og Glassene.

— Haa, haah, aah! — sagde han, da han væltede forover paa Bordet og rundt med det paa Gulvet.

— Iwan Petrowitsch! — lød en hulkende Stemme ude fra Gangen. — Iwan Petrowitsch dog! ...

Han var oppe igen som en Bjørn ... „Den lille Due“ flygtede ned ad Trappen. Han rul-

lede efter, og en lang, rygende Ed stod i Luften.

— Slip mig! — raabte nogen, og saa blev alt stille.

Mascha listede sig til at sætte Spjældet i Ovnen.

— Mascha!! ...

Hun var ude med et Spring. Jeg snublede og faldt over Løjbænken, og Mørket lukkede sig over mig ....

Jeg ved ikke, hvor længe jeg laa, men pludselig syntes jeg, at nogen var i Lag med at skrabe Jord over mig, begrave mig levende. Jeg kunde ikke røre mig og følte, at Jorden tog mig mere og mere. Jeg var ved at kvæles under en uhyre Tyngsel. I det samme vaagnede jeg og kom til at se ind i to grønne Øjne, der funklede over mig. Jeg prøvede paa at strække Haanden ud, men kunde ikke. Saa var der noget koldt og klamt, som snusede mig i Ansigtet, og noget hedt, der slikkede mine Næsebor .... Igen den samme Skraben, og en Hund gøede langt.

— Tops, er det dig? Ja, ja, Tops, nu skal jeg straks være der! Jeg kan ikke røre mig ...

Pludselig lugtede jeg noget ... Hvad er det?

Aa, du levende Begravelse! Vi er kulosforgiftede, lige ved at omkomme! Hvor er vi? Aa, nu husker jeg det. Den Satans Mascha har lukket for tidligt for Ovnen ...

Jeg gjorde en fortvivlet Bevægelse og rej-

ste mig, støttende paa den ene Albu, mod Fodenden af Løjbænken. Jeg var næsten følesløs, og Hovedet tomt og tungt, næsten ikke til at bære.

... Højere op med Hovedet, Tops! Støt dig mod Væggen. Kommer vi ned paa Gulvet, er vi dødsens. Vi kan ikke staa paa Benene og faar aldrig Solen at se mere. Lad os prøve at løfte paa Benene. Hvor er Døren?

Jeg skød mig med Ryggen mod Væggen tommevis henimod Døren. Flere Gange var jeg ved at falde sammen.

Tops sprang først ned og skrabede paa Døren, staaende paa Bagbenene. Den nøs og peb. Saa fik den Haspen fra, og jeg smed mig fra Løjbænken ned over Dørtrinet og krøb saa længe, jeg kunde. En frisk, høduftende Kulde slog imod mig, men alt drejede sig. Jorden svingede om sin Akse, og jeg var med i Svinget ...

Efterhaanden gik den langsommere, og jeg fandt mig selv sammen med Tops ude paa Høstænget. Men der var ikke Hø, hvor jeg laa, og jeg gav mig til at krybe henover Stænget. Bjælkerne i Gulvet var kolde og glatte.

Tops knurrede.

— Ti stille, Tops! Hvad er det? ... Hinter!

Jeg kom hen til en Høbunke, og mine Hænder fik i Mørket fat paa noget som et

garvet Skind. Inde under det var der lunken Uld og noget blødt og varmt, som bevægede sig. Det lo sagte.

— Er det dig, Mascha?

Det lo igen, da jeg krøb ind under Pelsen og fyldtes af en sødsveden Em, en Duft af sammenbrændt Hø, noget levende hedt som et spændt og oljet Faareyver i en regnfuld Nat. — — — — — — — — — — — — —

Jorden var blevet tør og fast.

Græsset syede blanke Silkesting over den. Hvide og gule Blomster sprang i den grønne Baldyring. Knopperne fyldtes som Vorterne i et drægtigt Bryst. Skoven aandede sagte og skjult, laa brun og forventningsfuld under Himmelranden som en solbrændt, nøgen Kvinde.

Der kom et grøngyldent Skær over Birkens rislende Kviste: Saa springer de dog ud en Gang, fyldes og stilnes, disse nøgne Nervegrene, der har hvinet i Vejret og den evige Vinter! ...

Og de sprang ud som en ung Elskov under legende Hænder. Bladene grønnedes skælvende, stod paa Kant i Varmestrømmen, lagde sig ned igen og bød deres unge Liv til Solen.

Hægen, Nordens Mandeltræ, hang fuld af Blomsterklaser. De hvide Blade faldt som sønderrevne Lin og lagde sig i fygende Hvirvler over Græs og Blomster, som gik

Vinteren igen i kolde og lysnende Majnætter.

— Naar Hægen blomstrer, kommer Kulden igen —, siges der i Norden. Og det gør den ... Et Kuldegys staar ned fra de hvide, nordlige Have, hvor Polarkresens og de store Floders udspyede Ismasser damper under Sol og Dage, der længes. Bræerne opgiver Aanden, skifter Ham og gør sig usynlige for at drive søndenud med Vinden som kolde Gengangere, der forfærder og lammer den unge Sommer. Hvor Hægen blomstrer, binder de hvide Kranse om de kolde Pander og kaster sig, naar Dagen gryr, som Rim paa en Bakkeskrænt mod Nord.

Blege og matte ligger Ishavets Skygger, til den lange Dag maner dem i Jorden og væder Rugens og Havrens Rødder med deres Opløsning.

— Naar Hægen blomstrer, kommer Kulden igen, — siger man nordpaa. Men hvem ser i Rimen, en Majmorgen paa en Bakkeskrænt, Genspejlingen af det hvide Hav! ...

Hægebærtræet har mistet sine Blomster. De føg hen som Sommerens Sne, tøede bort i hastige Soltimer, blev til Jord som alt, der visner.

Men Sommeren danser sig hed. Den svinger Skovbrynets grønskællede Nymfe, saa Blomsterstøvet staar gult og hvidt i de malende Solstrømme. Den danser sig hen over Landet, saa Luften flimrer som af tusinde

vuggende, bryndebetagne Par. Solen har naaet sin Fuldkommenhed. Den staar lige over og brænder løs med 40° R. Der er Midsommer i det store Fastland. Nætterne er lune som Fuglereder og fulde af Kærlighed. Vagabonderne ligger med Flaske og Kvinde under aaben Himmel. De ser gennem Flasken paa de tavse, ufattelige Stjærner og vender sig om mod Jorden for at henrykkes endnu mere af to talende Øjne og et Rum, der kan maales.

Der ligger saa mange sammen baade under aaben og dækket Himmel . . . .

Der hviskes saa sødt og favnes saa bedsk, og Jomfruer vorder saa røde . . .

Floden gaar grundende mod Nord. Kølvandet efter en Baad glider ud i den skridende Strøm og brister som en tynd Hinde.

Aareslagene slaar deres træede Takt. Harmonikaen bliver ved at messe: O Du! . . . O Du! . . . — til en Stemme siger det hele, saa det toner i den lyttende Nat: O Du Skønne! O Du Dejlige! Nu har Du helt været min . . . .

Der kommer halvnøgne Ællinger paa Torvet. For nogle Kopek fyldes Gryderne i Byen med Spædevildt. Jagten er gaaet ind paa den hellige Peters og Iwans Dag. Der er nok at jage i det store Land.

Det gaar mest ud over det Vildt, der er lettest at faa Ram paa. En Flok Ællinger med blaa og bløde Fjerposer knaldes ned som ingen Ting. Undflyer de op i Græsset,

jager Køtere af tvivlsom Herkomst dem til Døde ....

Tops og jeg gaar over Torvet og vender Næserne bort fra Barneligene. Skulde vi have med dem at gøre, skulde det da være i en uoverlagt Stund, efter en Søvn ved Flodbredden, derude ved de store Enge, naar ingen saà det — ikke engang vi selv. Men her! Nej Tak! Maa vi bede om det voksne endnu! ... Eller skulde jeg skaffe mig en Halvhund, et simpelt og primitivt Kræ til Andejagt? ... Hm ... Jeg vil dog tænke over det ....

I „den gyldne Støvle“ staar der Tredækkere paa Menu'en: Aa, din Satan, hvor faar du Tredækkere fra? Saa, du har ogsaa unge Urfugle! Ja, det kan ligne dig, Nikolaj, du skumle Spritaand. Men jeg vil ikke nedværdige mig til dine Urfugle. Tror du ikke, jeg ser dem slaske som brogede Klude henover de graagrønne Enebærbuske? Tror du ikke, vi véd, hvor slatne og uskyldige og uprøvede de er i Kødet? Nej, lad os faa et Par Tredækkere og en Flaske af Livadias blaa Druer. Og saa tror jeg forresten nok, Tops, at vi vil hente det næste Par selv .....

Jeg havde paa Floden en Baad, der hed Tschaika. Den var krigsmalet som et Slagskib. Den kunde godt have været levende og udsat for uendelige Slægtleds Tilpasning, saa godt faldt dens Farve sammen med Omgivelserne.

Forøvrigt havde den været levende for ikke saa længe siden, saasom den var gjort af en tyk Poppelstamme, der var kogt lind i Vedet og formet til en Kano. Nede paa Floden drev de det Haandværk med stor Kunst, og man kunde blive Skibsejer for fem Rubler, naar man da ellers brød sig om det. Paa det Sted var det saa almindeligt, at enhver, der higede efter det, kunde faa sit Ønske opfyldt.

Naar jeg ikke roede paa Floden, sad jeg tidt nede ved Færgestedet, hvor Tschaika laa fortøjet, og saà paa Vandet og paa de gule og røde Piger, der kom med deres Spande og Aag over den ene Skulder, som de havde gjort det lige siden Iwan den Grummes Tid.

Forøvrigt passede jeg paa, om Baaden trak Vand. Det var jo Meningen, at vi skulde flyde i den en længere Tid, naar det kom saa vidt.

Jeg havde ogsaa faaet en ung Knøs i mit Brød. Petruscha hed han. Han var en skønne Dag kommet lige ind ad Døren til mig fra en Landsby i Skovene, og jeg beholdt ham med det samme. Vi vænnede os snart til hinanden. Han sagde ikke meget, men naar han sagde noget, var det altid Førstehaandsiagttagelser, og han gjorde alt, hvad jeg sagde til ham, og naar jeg ingenting sagde, gjorde han det alligevel. En ung Gorilla eller Bjørn, der lige fra Skovene kom ind til en By, kunde ikke være mere uberørt end Petruscha.

Han var brun af Lød og lind i Ledemodene og gik blødt i sine mørke Filtstøvler som en halvvoksen Saalegænger og kunde tælle til ikke saa faa ved at snitte Enere i en Træpind. Han var et meget brugbart Individ, og jeg længes tidt efter, at hans Lige maatte komme ind ad Døren til mig igen. Ogsaa Tops havde vænnet sig til ham. Den regnede ham ikke for et Menneske og fik jo tænke, hvad den vilde ....

Og saa var det en Julinat med Maane, at Tops, Petruscha og jeg gik hjemme fra Bjælkehuset ned til Floden. Petruscha bar Køkkenet, Aarerne, to Flasker Brændevin, lidt Te og et stort Rugbrød i en Pose. Bag i Bæltet stak den kortskaftede Økse, hans Fædres Vaaben. Jeg havde Bøssen og Ammunition og Tops sit haarde Hjærte.

Tschaika laa og drev i den døsige Strøm og trak dovent i Kættingen.

Nu skal vi løse dig, du graagrønne Flodfugl! — Kip ikke, naar du gaar forud, Petruscha, „Maagen" er rund i Brystet!

— Tops! Du skal være i Midten.

Jeg tog den bredbladede Styreaare og satte fra. — Ro til, Petruscha, med lange, sindige Tag og sig til, naar du ikke kan mere, eller hvil paa Aarerne.

Og Petruscha roede til. Vi løb mod Nord med Strømmen. Om et Par Uger eller tre kan vi være ude i det hvide Hav .... Tschaika gled oven i Vandspejlet som et

Blad, der var kommet ud at sejle. Det boblede agterude. Vi var i Bevægelse, løb langs med Jordens Runding, tog Verden i Besiddelse.

To Floddampere sov med udslukte Hjærter ved Pælebroen. Store, overbyggede Pramme laa i Række som Huse langs den flydende Gade. Nogle af dem stod med den flade Bund paa Bredden. Vandet var langsomt faldet, efterhaanden som den hede Sommer drak det ud. Under Tøbruddet havde det staaet ind over den halve By og lagt sig milevidt over de store Enge — „Søerne“, kaldes de af den Grund, og det var derned vi skulde — men nu gik Strømmen lad og mat og lunken, som svedte den i sit Udspring. Den havde faaet en grøn og giftig Farve ved at gaa saa langsomt gennem Byen. Men den skiller sig af med det menneskelige, naar den faar Dybde og Fald derude i Ødemarkerne. Store Søer rækker sine Munde frem og fylder den med rislende Væde, til den som et beruset, langeligt Hav staar ind gennem Nordens tavse Sagaland.

Bag os svandt Byen i et natligt Syn af Taarne og Tage. De stod i Maanelyset som drømte Tanker, perlematte og dirrende som en Spøgelsedans.

Oppe paa den høje Brink laa „Peters Hus“ i Birkelunden.

Der sad en sort Fugl paa Korset over Kirken ved Siden af.

Den svømmede paa det gyldne Kors gennem Nattens Halvlys og havde et Hjærte, der bankede nøjagtig som mit eget. Mon den lytter til Maaneskinnets Siven gennem Birkeløvet, eller grunder den med uklare Tanker over det dumpe Sug i Rummet ....

Staar der ikke en Skygge paa Udsigtshøjen ved den maanehvidtede Husgavl! Er det din store Skygge, du, den eneste store Romanow? Er det dig, der staar og drømmer i Natten om Vandvejene til Havet og Engene ved Cholmogory. Eller har du rejst dig fra de døde for at løfte din Krone af Dværgens svage Hoved og bære den bort gennem Natten, og give den til Folket, naar det vaagner i Gryet ....

Saa tier og slukkes pludselig alt i Verden. Det suser i Ørene .... Var det mit Hjærte, der stod stille et Øjeblik? Nu sanser jeg Livet igen .... Der staar tre Stubmøller paa Rad, tre Kæmper, der har stillet sig op til Hvil med Stavene over Skuldrene. De har skridtet tværs over en Landsbys smaa bitte Træhuse og stillet sig op paa den bare Mark.

Bag dem runder Himlen sig ind i det gaadefulde Dyb, hvor Stjærnerne bobler som Atomer i en Glaskolbe. Hvad er evigt! Der er mange Guder! O ja, I vise Stjærner! Va'r jer! Jeg fører min Glaskolbe gennem Rummet og fylder den med Stjærner og Guder og ser dem koge og danse i Omskiftelsens Tegn over min Hjærnes Ild. Alt skifter Form

i Altets vældige Malstrøm .... og nu hører ogsaa jeg det dumpe Sug gennem Rummet .... Er det Floden, der sliber sit Jordleje til, eller er det Myggesværmene, som sluger Luft? Det syder fint og spidst og bestandigt under deres Vinger, og Floden damper tungt og klamt af Anstrængelse.

Laadne Natsværmere og blanke Biller krydser i Natten. Der faldt en i Floden. Vil den med til Havet og Polarkresen? Det giver et Gylp i Vandskorpen, et blødt Slag følger efter, saa er der ikke mere. Men Billen er borte, og runde Ringe breder sig som en syngende Tone, dér den gik under i et Fiskegab.

Der er altsaa ogsaa noget, der bor under Vandet! Det havde jeg helt glemt. Fik jeg ikke mine Snører med? Jo — jo! Skal vi se, om vi kan faa fat i Fisken, der slugte Billen? Det vilde befordre Sjælevandringen. Maaske bliver det ikke den samme Fisk, men der er nok en anden, som ogsaa har slugt en Bille eller sin egen Frænde, hvad der var endnu bedre.

Jeg sætter min Blink ud, og Tops, der et Øjeblik har løftet Hovedet, fnyser efter Myggene og ruller sig sammen igen. Den foragter Fisk.

Blinken svirrer mat, kan jeg føle. Den holder mere af at sidde i Modstrøm for at faa Tryk nok til at opstemme den fulde Blinkesang for Dyrene dernede.

Men den faar ogsaa synge ned ad Floden, saa godt den kan. Der er maaske en søvndrukken Fyr, som gaar paa den ved en Fejltagelse.

Og saa sanser jeg da Livet blot gennem de to Fingre paa min venstre Haand, der holder om Snøren. Det er, som havde jeg stukket en lang Nervetraad ud i Strømmen. Jeg taler med de mange glidende Tons Vand, ser deres vaade Rygge gaa i Spand dernede og vende Furer i den store Floddal. Jeg bader mine Hænder i den kolde Sved paa deres Pander og røres af deres Flankers stærke Slag. En tung og samstemt Snøften staar ud af de vaade Muler og brister i store Bobler ....

Saa giver det et Ryk i mig .... Der var en af dem, som slugte Blinken!

— Holdt, Petruscha! Baaden staar jo med Stævnen ind i Skyerne! Aa, hvor han virrer med Hovedet dernede i Dybet! Nu maa der fires og lempes for at faa „Tonet" paa det Tørre. Baaden ligger stille, mens Snøren skyder ud til Siden og strammes. I det samme slappes den, som sprang den paa Midten. Hiv ind! Nej, nu er der noget igen i den anden Ende.

Et hvidt Glimt i Vandskorpen, et Plask, og Snøren viser lige mod Bunden. Vel! Se dig om dernede en Gang til! Det bliver den sidste! .... Saa kommer Snøren langsomt ind i Baaden. Betænksomt løfter det, der holder i den anden Ende, sig op i Strømmen. Vi

nærmer os hinanden. Et sidste Slag i Vandet, jeg bøjer mig ud, griber noget levende i Vandlungerne og faar et Hovede og en glinsende Geddekrop ind i Baaden. Naa, det var ikke andet! .... Den ser koldt og hensynsløst paa mig, da jeg vrider Krogen ud af dens Hals. Et Øjeblik flakker det i dens grønne Øjne, men det er ovre med det samme. Den fødte Pirat giver sig ikke levende. Den glamser med Flaben og hugger med Halen i Bunden af Baaden og springer skæve Sidespring mod Rælingen.

Tops flytter sig forbitret, og Petruscha er vellystig i Øjnene.

Ja, saa faar du ikke tage mig det ilde op, at jeg risper dig med min Kniv over Gattet og Rygmarven. For dit Livs Skyld fornærmer jeg ikke Tops. Og saa havde jeg desuden ventet at se et af Flodens vaade Trækdyr komme op som et Vandbjærg med et hvirvlende Øje mellem de stride Horn ......

Det begynder at blive koldt. Er der ikke en Lysning yderst i Øst .... Derhenne bag den høje Pynt, der staar og bryder mod Floden, lægger vi op i Pilekrattet.

— Det kan være nok nu, Petruscha!

Jeg satte Baaden mod Land, og vi trak den op i det tætte Krat, der slugte os, som om vi aldrig havde været.

Petruscha ryddede en lille Plads og splintrede en ilanddreven Bjælkestump, mens jeg skar Gedden op og badede den i Floden. Der

var baade Biller og Frænder indeni den, og dem lod jeg sejle mod Nord, mens Gedden svømmede krum i den kogende Kedel over vor Lejrild. Den er en daarlig Madfisk i de Egne. Der er ganske anderledes fine Dyr i Floden. Men naar den nu havde budt sig til, fik det jo blive derved.

Tops gik op i Landet for at se sig om og kom beroliget igen. Vi var, hvor vi skulde være.

Og saa spiste vi, hvad vi orkede, baade af Gedden og Suppen. Jeg maatte flere Gange opfordre Tops til ikke at være kræsen og forsmaa Kosten. Vi havde en lang Dag for os.

Vi rullede os ind i vore Frakker og sov ind ved det ulmende Baal ...

Jeg vaagnede ved, at Pilekrattet bøjede sig som under en stiv og enstonig Storm, men da jeg saa rigtig til, var det en stram Trosse, der fejede hen over det. Og da jeg stak Hovedet udenfor i Dagen, saa jeg fem rødskørtede Kvinder hænge forover i deres Bringeseler for at slæbe en Pram op mod Strømmen.

De gik som umælende Trækdyr i Morgenen og tilkæmpede sig hvert eneste Fjed nyfødt Jord.

Og nede paa Floden gled Prammen tøvende frem, ført af en halvnøgen Mand, der lænede sig mod Birkestammen i Plankeroret.

... God Vej! ... ønskede jeg dem i mit stille Sind ... God Vej under Sol og Regn,

I maalløse Trældyr! Og god Død en Dag eller Nat, naar Vejen er gaaet og Striden mod Strømmen er endt.

— Petruscha! Hov, se op, Petruscha! Bliv her, til vi kommer igen, og lad ingen stjæle Baaden. Du kan jo varme Fiskesuppen op! . .

Saa gik Tops og jeg ud i den tindrende Morgen. De store Enge laa for os. Vi var ved „Søerne". Vandet var borte, og kun Græsset flød som et grønt Væld i dem. Her skal vi angle med Næserne, blinke med Krudt og Hagl, saa der lugter svedent i Jomfrueligheden og lyder Skrig og brustne Toner.

Duggen er allerede borte .... Den har begyndt lige fra Morgenen igen, den umættelige, Jordens tørstige Elsker! ....

Der staar en Duft af Ungdom over de grønne Straa. De er saa gennemsigtige og skære, og jeg røres ved at se deres smaa, fine Knæ.

Langt borte trækker Skovene deres mørke Linjer. Jeg synes, jeg kan høre Birkeløvet vende sig og Fyrrenaalene gro. Derhen og tilbage igen vil vi vandre i en stor Bue og se, hvad der møder os i Dagens Løb. Vi gaar gennem den grønne Sø i to Dræt, med den lette Brise sprudlende over vore Næseflige.

Et Fløjt, Bøssen under Armen, og vi er begyndt.

Tops ser op til mig og gaar frem i en stor Bue. Dens Tempo og Maade at føre sig paa er tilbedelsesværdig. Tops! Jeg elsker at se

din plettede Krop stige og synke som en højstemt Sang i den grønne Dag.

Du er, naar du gaar paa Rov, som den dybe og susende Tone i mit begærlige Hjærte. Syng, syng væk, saa vide over Engene! ....

Tops sagtner Farten, gaar i falsk Galop med Bagbenene skiftevis højt løftede, som om den havde skejtet sig paa dem begge. Saa vender den og trækker en ny Bue op i tilbagegaaende Retning. Det samme om igen, men hver Gang bemægtiger den sig et hundrede Alen vildttom Eng. Der er ikke noget, hvor den har været.

Pludselig stopper den op i Farten og kaster sig fra sin Bane lige frem i Terrænet. Den fik saa underlig travlt, blev saa vims i det. Dens stive Hale vibrerer fanatisk, som om den bad med den. Pludselig retirerer den, ligefrem løber baglænds, kommer saa over sin Forskrækkelse, slaar et Par Krese, snævrere og snævrere, og gaar sagte og varsomt fremad. Den drejer Hovedet tøvende om efter mig og skeler forfærdeligt, mens den fører Tungen ned efter noget Savl paa Underkæben. Da den har set mig komme, slaar den sig til Ro. Den staar som en hvid Streg i det grønne Græs, ubevægelig, men med Helvede i Brystet .... Jeg kan se paa dens Øren, hvor spændt den følger mine Bevægelser, hvert Skridt. Saa er jeg der! Det dirrer i den, da den gaar frem igen, men den bliver ved. Det gaar os paa Nerverne. Det er jo første

Gang i Marken med Søg og Stand .... Der var noget, som pludseligt og uventet fløj op fra Græsset. Jeg kunde ikke se, om det var stort eller lille, men mens jeg holdt til det, dækkede det hele Himlen og Synskresen og tog Lyset fra Solen. Det fløj meget blødt og uden Hastværk lige ud, og jeg saa i Skuddet, at det kun var en Tredækker, som standsede saa brat i Luften og røg i Græsset som en Sten. Men i det samme Nu var der en anden i dens Sted, og da den blev standset og kom ned paa samme Maade som den første, var der to til oppe i Luften, og inden jeg havde styrtet to nye Patroner i Bøssen, var de borte, og Himlen ren og klar igen.

Tops havde altsaa villet have dem alle fire. Den saà dog anerkendende op paa mig, men rørte sig ikke af Stedet, lagde ikke Spor af Interesse for Dagen: Det var forbi! Troede jeg maaske om den, at den var uopdragen, at den var en simpel og ubehersket Knægt, der vilde styrte frem i Skuddet og bralre løs med en beskidt Kæft? Nej! Hvis jeg var vant til den Slags Omgang, maatte den beklage mig. Hvad den angik, havde den set saa meget Vildt, at den hverken for min eller sin egen Fornøjelse nedlod sig til Intimiteter i Retning af Apportering. Kunde jeg ikke finde, hvad jeg selv skød, skulde den nok hjælpe mig. Det var en Sag for sig.

Og jeg tager da selv de to døde Fugle op fra Græsset. De var saa brune og graa og

lunkne .... Lad mig se ind i jeres brustne Øjne for at gætte mig til noget om Livet! Sig mig, hvad er den inderste aller dybeste Forskel paa før og nu? .... Men de svarer ikke, og jeg putter dem i Tasken.

Videre gik Jagten. Der var mange Tredækkere. De laa tæt som en Udsæd i Engene, og der havde aldrig været Le over dem. De var saa fortrøstningsfulde og sikre paa Livet, saa blottede for bitre Erfaringer om skrappe Næser og Krudtaande. Tops og jeg kom til at arbejde støt og roligt. Bøssen var varm i Løbet og lugtede raat. Vi mættedes langsomt af sluknende Liv.

Faldt en Fugl i Græsset, saa jeg tabte den af Syne, eller havde en faaet for lidt, stillede Tops sig ligegyldigt over den, til jeg kom og samlede den op. Vi havde to Snese i Tasken, da vi ved Middagstid kom op under Skoven.

Solen havde svunget sig helt op paa Himlen og lod sin Ild falde lodret paa os. Luften var tyk af Hede. Græsset duftede krydret og udgød berusende Strømme af Støv og Kærlighed. Sommerfuglene lallede med tunge Vinger gennem Blomsternes Parringsrus. Sommetider sad de to sammen og gyngede paa en Kløverblomst. Blanke Fluer gnistrede i Sollyset, og Humlebierne drak Engnellikkernes aabne Jomfrudom.

Der laa Græs paa Skaar oppe under Skoven. Høhøsten er altsaa begyndt. Leen syn-

ger over „Søerne". Inde i Skovbrynet ligger Høstfolkene og sover Middagsheden bort. Der er Kvinder med. De boer herude, til Høet er i Stak. De ligger i deres røde Skørter som Fluesvampe paa Skovbunden, eller røde Bær .... Ja, som røde Bær .... Jeg er meget tør i Halsen. Maaske er der virkelig nogle Bær inde i Skoven. Jeg vil søge en Lysning op, hvor Solen har været øm mod Jordbærblomsterne, og se, om der blev Bær deraf.

Der var mørkt inde i Skoven. Fyrrestammerne skinnede som Kobberrør, og jeg hørte det koge i dem, da jeg lagde Øret til.

Det blev lysere, hvor Birkene stod i Kres om en aaben Plads og sang deres hvide Sange ud over trøskede Stubbe og Blomster og Bær.

Det duftede syrligt af Ælde og sødt af den modne Dag. Gulakset havde lukket op for sin Vellugt, og Hjærtegræsset stod i blaanende Klynger med Hjærterne tunge mod Jorden.

Der er røde Bær. Min Gane svider af Hede. Der er ogsaa en Kvinde, rød som de modne Bær, hun plukker. Hun ser op, da jeg kommer hen imod hende.

— En god Dag og vel mødt .... Er her mange Bær? Jeg havde ogsaa tænkt at plukke Bær .... Eller kan jeg faa nogle af dine? Tak for det! .... Hvad hedder du forresten? .... Jeg? — Jeg er en fremmed Jæger fra

Floden .... Naa, Katja hedder du. Det er smukt: Katja .... Jeg kendte en Gang en Pige, der ogsaa hed Katja, men hun var ikke saa smuk som du. Nej! Ikke nær saa smuk! Hun havde kun blaa Øjne og gult Haar, helt gult som skættet Hør, siger jeg, og dumme, blaa Øjne! Da hun gik fra mig, bad hun blot om et Tørklæde, et rigtig simpelt, rødt Tørklæde. Det var det hele. Hun bad ikke engang om denne Ring paa min Finger — ikke engang om den Smule Ring til Erindring .... Hvor din Hals dog er dejlig, Katja, og brun af Solen, og dine Bryster runde og faste som to overskaarne Citroner, ja, Citroner, lige til at putte i Teen og drikke. Ser du, jeg kan lige have det ene i min hule Haand .... Jeg havde ogsaa en Gang en Hest med saadanne fine Ben, som du har, Katja. Men jeg har den ikke mere. Den havde ogsaa stærke og ædle Knæ, dejlige som en Salmesang, naar den løftede dem .... Jeg har ikke mere noget som dig, Katja, slet ingenting, ikke en Smule .... Kom og sæt dig ned .... Jeg har gaaet og set ind i Øjne hele Dagen uden at forstaa det, jeg tænkte paa. Lad mig nu ogsaa se ind i dine dunkle og levende Øjne ....

Tops, gaa og find noget Vand til dig selv! Jeg vil ikke mere finde mig i at se paa din tørre Tunge. Jeg taaler ingen Bebrejdelser, mindst af alt tavse, og jeg vil ikke bagefter høre Bemærkninger. Gaa ....

Ja, Katja, lad mig se ind i dine Øjne, saa forstaar jeg maaske Forskellen paa før og nu. Nej, du maa ikke lukke dem! Hører du, Katja. Luk dem ikke .... Luk dem ikke .... Heller ikke din Mund .... din Mund ....

......

Tops, hvor er du! Hallo! Naa dèr! Skal vi saa gaa!

Farvel Katja! Ja, jeg boer i Pilekrattet ved Floden, dèr, hvor den høje Pynt staar ud i Strømmen. Jeg boer der til imorgen, naar Solen staar op.

Saa gik vi alene bort. Inde i Fyrreskoven satte jeg mig op ad en Fyrrestamme og lyttede i Søvne til Stoffets gaadefulde Spil:

Det var Foraar, og den sidste Sne laa i klamme Driver. Tjurhanerne sloges over mit Hovede, sang og kaldte og sloges, saa de faldt parvis ned fra Grenene. Bjørnen rejste sig i Hiet og stak Snuden ud i Tøvejret. Den var ogsaa kommet til at huske paa noget, der hændte den sidste Foraar. Hvad var det, den tænkte paa? .... Det skulde vel aldrig være min røde Hest, der gik henne i Lysningen, min røde Hest med de fine Ben og Knæ, dejlige som en Salmesang, naar den løftede dem .... Pas paa! Luk ikke dine Øjne! Dine Øjne .... Katja! ....

Saa vaagnede jeg ....

Da vi kom ud paa Engene, lød Leernes Sang oppe fra Skovbrynet. Nu skulde de bide Græs igen ....

Nej, det kan være det samme, Tops. Jeg bryder mig ikke om at skyde mere i Dag. Jeg vil blot gaa med den dalende Sol og høre Cikaderne spille tusindtonet i Græsset. Jeg vil gaa langsomt ind i Aftenen og tænke paa noget, jeg dog aldrig forstaar ....

Vi kunde se Røgen fra Petruschas Baal sive ud gennem Pilekrattet. Han lod det brænde. Der var Træ nok ved Flodbredden. Og da vi kom ned til ham, laa han med Ansigtet helt ind til Ilden. Han havde ogsaa været paa Høhøst og redt os tre bløde Græslejer rundt om Baalet.

— Petruscha! Nu skal vi have Mad. Her skal være Gilde i Aften. Og naar Solen staar op, ror vi hjemover mod Strømmen. Her er Fuglene. Læg dem, vi ikke bruger, i vaadt Græs!

Og vi holdt Gilde i Pilekrattet. Vi fraadsede i brunet Kød og Te og Brændevin, til det primede i os af Mæthed, og vor Stoflighed aabenbarede sig i det store Sammenfald af „Kød og Aand".

De to andre faldt snart i Søvn, tror jeg, men jeg laa vaagen og lyttede til Floden og Solfaldet dèr bag om Jorden:

Der maa være Stjærner paa Himlen, smaa Fortætninger i det flydende Stof, der skinner i vore Sanser under et bestemt Forhold. Hvis de nu slet ikke var der. Hvad saa? Ja, hvad saa! Jeg kunde nok have Lyst til at vide, hvor dybt den Fortætning naàr ind i Rum-

met — hvis der da er noget Rum, og det ikke er Bugen af en Bacille, der kryber i en Vanddraabe. Det er ogsaa det samme! .... Maanen maa være ved at komme op. Jeg kan føle dens blege Aande gennem Pileløvet .... Mon Duggen falder? Det er, ligesom noget størknede i Luften og faldt som et sprødt, usynligt Vandfald over Jorden. Jeg hører en uhyre Ælde i den sagte Størknen. Den rækker langt forbi Menneskehedens Erindring, helt forbi det første Livstegn paa Jorden, ja, langt forbi Amøben, som dog for kun 35½ Aar — og ni Maaneder siden var min Stamfader i lige nedstigende Linje. Men det husker jeg kun gennem min Viden om Tingenes Væsen .... Det første, jeg ellers husker, er et Pilegærde. Et Pilegærde, hm! Jeg er ikke kommet stort videre endnu, omgivet helt af Pil som jeg er. Det er et underligt Træ, Pilen. Der er noget menneskeligt ved den. Den lugter af Hud. Jeg synes, at de graagrønne Blade svinger saa underligt paa Stilkene, som om de vilde sige noget. Hvad kan det være? Alt er saa stille .... Hvis nogen nu skulde komme langt borte fra over Engene, vilde det synge gennem Græsstraaene, og Pilebladene vilde gribe Lyden og holde den fast her lige over mit Øre.

Jeg tror, jeg vil ligge og høre efter lidt endnu ....

Tops! Ti stille for den Onde! Couche! Couche, siger jeg! Jeg vil selv gaa op for at se efter, om der er nogen ....

Der stod en mørk Skikkelse oppe paa Brinken.

— Hvem er det? Var der nogen, der vilde tale med mig! Tale med mig! ....

Aa, er det dig, Katja! Hvad vil du ved Floden, om Natten? God Aften, Katja! ....

Du er kommet langt borte fra over Engene. Dit Haar er fugtigt af Natten, og dine Læber tørre som Asken i mit Baal. Du har gaaet gennem Græsset med dine smaa, nøgne Fødder. Din røde Kjole er vaad, og Kanten paa din ru Særk har drukket Dug .... Er du gaaet vild i „Søerne". Eller var der noget, du glemte at sige mig? ....

— Ja, jeg vilde blot sige dig .... Der var ikke andet .... Jeg vilde kun sige dig .... Giv ogsaa mig et rødt Tørklæde! .... Et rødt Tørklæde — hviskede hun og sank hen i det dugvaade og elvergale Græs ....

— — — — — —

Jorden gulnede af Modenhed. Vi var i August. Bladene fik Pletter, og Rugen bøjede de fyldte Aks under Forløsningens Smerte. Havren og Byggen stod og saà til og skælvede undrende over den høstlige Vækst ogsaa i deres egne Hjærter. Sensommerblæsten løb over Marken og sang varselsfuldt i Havretoppene om Avnedansen paa Loen.

Natten var mørk og indadvendt, og Dagen løftede sig som en høj Pande over Aarets fortænkte Blik. En Vekslen i Tingene forestod, en Skindød i det evige Liv, der uforanderligt lever i Fødsel og Død, bandes til det yderste Mørke og opstaar af sig selv paany...

Det var koldt om Natten, og Tops og jeg krøb sammen i Høet paa Bunden af den stive Tarantas, som vi skumplede afsted i. Trespandet havde faaet de haarde Led optøet under Jamschtschikens Pisk og gjorde sine femten Werst i Timen. Paa flad Vej eller ned ad Bakke rasede det i et Helvede, der laa mellem det filende Bidsel og den ædende Snært. Tarantassen sprang alenhøjt i de hullede Hjulspor. Seletøjet knagede og skurede. Bjælderne om Sidehestenes Halse raslede sprukkent i Galoppen, og Klokken over Traverens Manke ringede med Knebelringen baade ret og avet om, steg som et Uvejr, som en kimende Sky over Himlen og svandt som det sidste, man husker i en tung Bedøvelse.

Vi sov, mens vi foer frem mod Jagtlandet i Skovene. — Nu var det Tid at tale med Urfuglene! De unge Haner var allerede voksne og i sort .... De og deres Søstre bliver store i en Haandevending, fødes seende og løber lige fra Ægget i Marken. Hønen kagler efter dem, de hvisler tilbage. Saa flyver de lavt og slattent over Enebærbuskene, dratter ned i Birkekrattet og trykker sig i

Bregnerne. Men nu er de store og vilde i Kødet. De flyver haardt og ligeud paa de kuplede Vinger og løber Fanden et Øre af.

Cursores! Cursores!

I løber over hele Verden fra Snemarkerne til Tropernes Sandsletter, løber i Vand og i Jord. I bebygger Sibirien og sidder paa den kinesiske Mur og ser ned til Peking!

Cursores! Cursores!

Kokokorro! Kokokaru!

Kokk! Kokk! Kokk! Kokk! ....

Barin! Ah, Barin! Nu er vi der!

Det var Kusken, som vækkede mig. Vi holdt i en lille Landsby, hvor jeg havde Venner. Dagen var ved at gry, og Bønderne rejste sig til Høst paa de gule Agre.

— Godmorgen! Godmorgen! Godmorgen Bedstefa'r! Godmorgen lille Bedstemo'r og Godmorgen Tante og min lille, søde Ven!... Ja, lad os faa noget Te og en Bid Brød, inden vi gaar. Vi har travlt .... Hvor var det, at Urfuglene holdt til? Naa, paa den Kant! Jo, vi skal ogsaa nok se efter i Havren ....

Og saa gik vi.

Solen randt saa tøvende i den hvide Morgen og saà paa det dughvide Land med en fjern og kølig Rødmen, som mindedes den noget fra for længe siden. Og saa gik den bleg og fattet hen over den høje Himmel og drak med Vemod den graa Dug i Græsset og Væden paa de gule Straa.

Luften var saa stille og gennemsigtig. Der var ingen Dirren i den mere, ingen Hede og ingen Febersyner ved højlys Dag. Birkene stod tavse og lyttende og svang deres Grene, som om de vuggede noget, og Granen og Fyrren rakte de tunge, mørkladne Kroner op i den forklarede Luft. Det susede i dem. Var det Koglerne, der sang som Klokkespillet i et Taarn, naar det fyldes af Vinden? Sang de en Sang for de Frø, der modnes og brister af Koglesködet og hvirvles til Vækst over Verden? Jeg véd det ikke, men jeg hørte det synge ....

Vi var i Udmarkerne. Bag os laa Landsbyens smaa, krumme Agre som blege Pletter i Skovlandet. Lægte- og Risgærderne holdt op her, hvor „Betesmarken“ begyndte. Træerne stod i spredte, gennemsigtige Klynger, tynde i Veddet, vragede af Øksen, der skaanselsløst havde hærget og fældet de bedste i Rækkerne. Krat og visnede Bregner laa i Krans over Stubbene. Høstlige blaa Skabioser og Klokkeblomster nikkede i det gulnede Græs, og Enebærbuskene stod i grønblaa Klædebon, tavse som Træerne paa en Kirkegaard, og drømte om Skovenes Død ....

Tops! Skal vi se os om herude! Jagten er fri, og vi er alle en Død skyldig, naar det lider mod Høst. Du peger med Næsen, jeg lægger Fingeren paa Aftrykkeren. Det er det hele. En Dag maa vi selv holde for. Lad det da være vel fortjent!

Fremad! Pas paa, alle I som løber i Skovene!

Cursores! Cursores! Baade graa og brune og sorte, nu er det Ufredens Dag! ...

Tops arbejder i Udmarken. Af og til ser jeg et Glimt af den mellem Enebærbuskene, men som oftest er den ude af Syne. Hvorfor skulde jeg holde den om mig, naar den bedre end jeg begriber, hvad det drejer sig om? Og jeg gaar da i den Retning, som jeg formoder, at den har slaaet ind paa. Jeg har god Tid til at se mig om.

Udmarken stiger og synker i lange Bakker og Dale. Hist og her i Dybderne er Grunden sumpet og tæt bevokset med Ellekrat og Spiræa. Smaabække siver mellem Tuerne, som Køerne traadte, da de stod her i Sommer og piskede med Halerne i Solbranden.

Oppe paa Bakkerne ser man viden ud over Landet. Langt borte bag Skovene ligger en hvid Kirke og peger med det grønne Spir. Jeg staar bag en Enebærbusk og ser paa det hellige Hus. Det er saa langt borte og saa lille, at det godt kunde staa paa min flade Haand. Alt bliver saa smaat, naar det blot kommer langt nok bort.

Pludselig hører jeg noget springe blødt og forsigtigt. Jeg ser mig om: det er en Hare, en graabrun Hare, der er kommet ud at spasere midt paa Dagen, skønt den nu burde ligge ganske stille og sove med aabne Øjne.

Den har vel sagtens haft urolige Drømme, lider maaske af Søvnløshed. Det kan jo hænde den bedste.

Saa standser den foran mig, som om den havde noget at tale med mig om. Den sidder paa Enden og holder Forløbene pertentligt frem foran Brystet og fimrer med Ørene efter en Lyd.

Men jeg siger ikke noget. Hvad skulde jeg sige til den, naar den er gaaet ud for at møde sin Skæbne? Og den skal møde den! Ikke for det, at jeg vilde være dens Skæbne, men jeg kunde ikke lade være. Jeg vidste ikke af det før bagefter, da jeg saa den trimle saa forbandet ligeglad i Skuddet; men jeg havde altsaa skudt den, taget Aanden fra den .... Skal vi se, hvordan den nu har det! Øjensynlig rigtigt godt. Den er lækker i Ryggen, behageligt rund og velsmagende for Fingrene at føle paa. Det er et rigtig pænt, lille forhenværende Dyr ....

I det samme kommer Tops anstigende. Den kommer luntende saa underlig slukøret, som om den troede, at jeg allerede havde langet til Urfuglene uden dens Mellemkomst. Nej, det var ikke Urfuglene, skønt ogsaa en Løber! Har du set saadan en Fyr før? Hvad Tops? Et lille Misfoster af et Pattedyr! Ved en latterlig og ubetydelig Fejltagelse en Gang for en Million Aar siden eller deromkring kom den galt ind paa det, og der-

for maatte den ende som Hare idag, skønt den ligesaa godt kunde have været Mammuth og ligget oppe i Tundraen ....

Men Tops ser foragteligt paa mit Bytte og derefter bebrejdende paa mig: Hvor kunde jeg dog omgaas Ildvaaben saa ubehersket ...

Hm, ja, jeg har ikke nogen egentlig Forklaring paa rede Haand. Jeg tager dog Dyret med mig, og saa taler vi ikke mere om den Ting ...

Tops var igen borte, men saa faar jeg da omsider Øje paa den. Jeg kunde ikke saa godt undgaa det, eftersom den kom flintrende lige imod mig og i det hele lagde en mærkelig Opførsel for Dagen. Midt i Løbet stoppede den op, saa forførende til mig og gjorde hurtigt en halv Vending tilbage den samme Vej, den kom fra.

Den lokkede, blinkede med Øjnene og vred Kæberne indsmigrende. Den var meget optaget af noget, som den ogsaa vilde have mig med til.

Inden længe begreb jeg det ogsaa og fulgte med i Løb. Tops gik i lige Linje ned til noget Ellekrat bag en af Bakkerne. Den slog en lille Halvkres mellem Tuerne, saà sig en sidste Gang om efter mig og gled saa som en Slange ind gennem Spiræaens fingrede Blade.

Jeg stillede mig op, saa godt jeg kunde, for at faa frit Skud, men der kom ikke noget, og jeg maatte da følge efter Tops. Den ven-

tede paa mig derinde. Igen et lille Stykke fremad gennem Ellekrattet. Pludselig steg en brun Fjerbyldt lige op fra Jorden, men mit Skud kastede den forover, saa Fjerene føg i Luften. Jeg havde i Hastværket skudt den sønder og sammen. Der var forøvrigt heller ikke lang Tid at løbe paa inde i Krattet.

Det var en Sneppe, en Overligger vel sagtens .... Jeg synes, jeg skulde kende dig igen. Jo vist! Der falder en Sten fra mit Bryst. Det var dig, jeg skød fejl af i Foraaret, da I oversvømmede Landet ....

Det var smukt af dig, Tops, at du huskede paa det ....

Men hvor er Urfuglene! De maa for længe siden være tilbage fra Havren og ligger nu et Sted og bader i den løse Jord under Bregnerne.

Oppe paa Bakkerne bliver Tops med et saa bekymret. Den slaar smaa, ubeslutsomme Slag til Siderne, staar varsomt ned langs med Bregnerne og Birkekrattet, der ligger som et vissengrønt Bælte over Bakken. Saa gaar den forsigtigt ind gennem det og kommer ud paa den anden Side, kryber langs Randen, staar og kryber igen, først langsomt, saa hurtigere og hurtigere.

De løber for den! Det maa være de gamle Haner. Jeg beder dig, Jagtens Gudinde, at den maa faa Hold paa dem, Hold paa dem, saa jeg kan bruge min Bøsse. Men de holder

ikke. Tops løber, og jeg løber. Saa standser den pludselig og skifter Taktik. Den gaar igen over paa den anden Side. Vinden er jo imod. Selvfølgelig har den begyndt fra den rigtige Ende. Jeg naar helt op og ryster af Bevægelse. Puh! Snart hører Bregnerne op, saa maa de tage til Vingerne, hvis de da ikke vil den samme Vej tilbage. Det faar de ikke Lov til for Tops. Aa, Tops, hvor jeg er fuld af Beundring for dig! Du er genial som Cæsar og Napoleon og den røde Ræv. Nu har du tvunget dem ud paa den yderste Pynt i Bregnelandet. Derfra maa de for fulde Vinger staa ud i Rummet og lytte til vor Tale. Jeg holder Bøssen op foran mig som en Raaber ....

Kokk! Kokk! Kokk! Kokk! Kokk!

Javel! Hørte du min aabne Tale gennem det højre Staalløb, og hørte ogsaa du det trange Raab fra det venstre!

Jo, de hørte det begge to! Skinnende sorte, Skovens Vidundere, I hørte, hvad jeg sagde og fløj med brustne Øjne i mine Arme. I gav Jer straks uden Tryglen og Paakaldelse, og jeg sukker af Glæde over jeres dejlige Lig. De røde Kønspletter over Øjnene lyser, saa jeg maa vende mig bort et Øjeblik og slukke mine Tanker i de sorte Skind og blaanende Halse og Gumpe ...

Hvad bryder jeg mig vel om den Tredje, der fløj fra os og nu sidder i Tykningen og siger: Kokokorro, kokokaru! Hvad bryder

jeg mig vel om din Vrede, jeg, der tog dine Brødre! ...

Vi hviler en Stund. Jeg ligger og holder Tops om Halsen, mens jeg ser paa de to Urfuglehaner imellem os. Og da det er ovre, gaar vi igen gennem Krattet og Enebærbuskene over Bakker og Dale tilbage ad en anden Vej.

Paa en solbeskinnet Bakkeskraaning stod Tops urokkelig. Den var sikker i sin Sag og stod i det høje Skovgræs, stiv og ubevægelig, som om den aldrig skulde flytte sig mere. Ikke engang da jeg gik frem, flyttede den sig, ikke engang, da otte Par brune og sorte Vinger slog haardt i Luften lige for Næsen af den, og jeg skød to af de mørkeste Unghaner ned .... De andre fløj ikke saa langt ....

Nu lægger vi Byttet fra os i en Bunke og tager fat paa den spredte Flok ...

Det gik som en Leg for Tops. Den gik op i Vinden og ryddede Landet for Urfugle. Hver Gang den stod, tog jeg en Kylling med det ene eller med begge Løbene. Vi havde allerede tre. Tre og to er fem. Der er tre igen. Tops trækker op for den sjette. Den giver sig ikke straks, men holder tilsidst og staar op for os med en moderlig Lyd og svulmende brun i sin Dragt ....

Nej, undskyld Tops! Jeg skyder ikke efter den gamle Høne! Du maa ikke tage mig det ilde op, men jeg gør det ikke gærne, saalænge

den skaffer mig Døtre og Sønner nok. Og nu gaar vi hjem. Jeg kan ikke bære mere .....

Da vi kom ud af Skoven og gik langs med Havremarkerne, kom jeg til at huske paa, at jeg lovede ogsaa at se ind i dem. Det kunde være rart at vide til en anden Gang, hvor de vilde Fugle holdt Maaltid. Men jeg naaede ikke at faa Besked om det. Der var nemlig noget helt andet, jeg fik Øje paa. Det var en stor Plet, hvor Havren var bølet ned og Toppene ædt af ... Det ser egentlig underligt ud. Jeg synes, der staar nogle Spor! Ja, Død og Pine, det er Spor efter et stort Dyr med lange Kløer, en rigtig Saalegænger. Der kan man ordentlig se dens Labber. Den har raspet en Fure paa en god Alen i den faste Mark med alle Kløerne dybt i Jorden ... Der er en Fure til! .... Hm ..... Den er noget kaad af sig om Natten, naar den danser paa to i Havren .... Du maa ikke tro, at jeg bilder mig noget ind ..... nej, men jeg skal skaffe mig en Bjørnehund, en laadden og bidsk Satan, som kan vejre et Par Alen under Sneen, og saa kan det jo være, vi ses igen, hvis jeg maa tillade mig at forstyrre dig, naar du lige er gaaet i Hi med Fedt paa Skinkerne og Fylde i Skindet ... Paa Gensyn en anden Gang! ....

I Landsbyen holdt vi Rast og fik Mad og Drikke hos vore Venner ....

Trespandet kom for Døren med skramlende Bjælder og kimende Klokke.

Ja—ja — da! Saa maa det jo være ....

Farvel og paa Gensyn! Paa Gensyn Bedstefa'r og paa Gensyn lille Bedstemo'r! Paa Gensyn Tante og min lille, søde Ven! ...

Og saa foer vi frem med vort Trespand, der rasede i sit Helvede mellem det filende Bid og den ædende Snært, og mens Solen gik under Jorden, sov Tops og jeg i Høet paa Bunden af den springende Tarantas ...

Cursores! Cursores!

Kokokorro! Kokokaru!

Kokk! Kokk! Kokk! Kokk! ....

— — — — — —

Vi gik paa Jagt, saa snart vi havde Tid og Lejlighed, og det havde vi tidt. Det tyndede ud i Urhønseflokkene rundt om i Landet, hvor vi kom frem. Tredækkerne forfulgte vi, til de rømmede „Søerne", og vi slog os da til Taals med den lille Beccasin, der skriger og flyver i Sigsag, saa man skyder fejl.

Tilsidst kunde vi kun lede en eneste op i de vaade Enge. Det var vel den sidste. Jagten var forbi paa den Slags Vildt. Nattefrosten tog for haardt fat. Men September led ogsaa til Ende.

Bladene blegnede og krympede sig og blev matte i Stilkene. Saa faldt de tyst til Jorden og blottede Grenenes Nøgenhed. Solen lyste saa forladt over det falmede Løv og Markernes blege Straadød.

Et uhjælpeligt Vemod tog til at tære paa Hjærtet, og saà man mod Himlen, stod der

et gustent Smil at læse, en ufattelig Sorg og smertefyldt Haabløshed, der lod ane, at en Blomstring var fuldbyrdet.

Et Blad i Aarenes Bog er ved at vendes. Der bies i Tavshed paa, at det sker. Det er, som noget skulde siges endnu, før alt er forbi, som skulde et gammelt Minde stige i en sidste Blussen og gaa over Læben som Ungdommens røde Ord.

Jeg elsker din korte og voldsomme Blussen, dit feberhede Spil af Farver, du sene Høst. Du er saa helt anderledes end Ungdommens uforanderlige Gløden, ja, saa ganske anderlunde.

Jeg elsker din kyske Alvidenhed, dit syge Smil og Ringene under dine Øjne og Døden ved din Mund. Jeg elsker dit stilnede Væsen og dit Legems fordringsløse Given sig hen, dine forlidte Træk, dit rødblege Haar og den døendes usigelige Haab i dit Blik.

Hvad skal jeg sige mere til dig, før det er for silde? Jeg har sagt alt, hvad jeg véd. Der er ikke mere .....

Og saa vendte Bladet sig i Aarenes Bog. Der var gaaet et Aar, og vi stod igen i Oktober.

Et Aar havde Tops og jeg kendt hinanden. Et Aar! — — — — — — Og der gik et Aar til og et til og flere endnu. Vi skød meget Vildt. Vi ældedes. Men hvert af mine Aar talte ti for Tops. Den begyndte at blive stiv

og gik langsomt paa Jagten, for langsomt — for langsomt.

Hvor forfærdeligt!

Hjemme sov den for det meste, naar den ikke pludselig foer op og rasede og bed uden Grund.

En Morgen bed den ogsaa Mælkepigen, og da jeg saà ind i dens Øjne, saà jeg, at de var grønne og udflydende, slukte og uden Forstand. Den var død, i og for sig død.

Jeg gik ind og læste i en Bog, saa længe jeg kunde, gik saa frem og tilbage paa Gulvet, saa længe jeg kunde, og satte mig til at læse igen.

Hen paa Eftermiddagen tog jeg en Spade og kaldte paa Tops. Den var straks rede. Vi gik ud paa den nordlige Side af Byen, dér hvor Sumpene begynder, den store Vildtsti mod Norden og Tundraen, Elgens og Renens og Ulvens øde Alfarvej.

Vi saà os om efter en tør Plet mellem det forkrøblede Elle- og Birkekrat, og da vi havde fundet en, gav jeg mig til at grave et Hul. Jeg tog først det tuede Grønsvær af, inden jeg gik i Dybden.

Tops nøs i Kulden og gjorde sig forskellige Ærinder i Landskabet.

Da jeg var færdig, satte jeg mig med Benene ned i Graven og tog Tops om Halsen:

Jeg forsikrer dig, sagde jeg til den, saa godt jeg kunde, jeg forsikrer dig, min

gamle og bedste Ven, at jeg hellere vilde begrave hele Jorden levende end gøre det, jeg nu er i Færd med. Men det kan ikke være anderledes. Jeg har idag tænkt meget over det og tilkæmpet mig Ro og Styrke til at vise dig denne Tjeneste. Tops, jeg har gjort saa lidt for dig, føler jeg, altfor lidt. Du har ofret dig helt for mig, givet alt beredvilligt og nidkært, og jeg kan kun takke dig ved at befri dig fra Livet, nu, da du har mistet din Forstand. Men hvis det var mig, der havde mistet den, vilde jeg ønske, at du bed mig i Struben og gravede mig ned herude, for at jeg ikke skulde leve, naar jeg var død. Og nu da jeg maa miste dig, ønsker jeg blot, at jeg maatte finde en anden Ven, der havde Mod nok til at udløse mig fra Livet, hvis det engang skulde gaa mig ligesom dig.

Tops, du har ikke noget at tilgive mig. Jeg har aldrig slaaet dig mer end den ene Gang, og jeg har altid behandlet dig som det Menneske, du var ....

Men nu skal vi tale om noget andet: Kan du huske, hvor mange Urfuglehaner, du har ringet ind og drevet i Fordærvelse?

Kan du huske Jagterne i „Søerne“ og Sneppetrækkene om Foraaret, og de forsultne Agerhøns, du traf engang paa en haardfrossen Rugmark? Kan du huske, hvordan du stod og ynkedes over dem ....

Men det er jo Smaating at tale om. Kan du huske, da der var kommet et lille Barn

indenfor din Kæde, og du stod og slikkede ham i Ansigtet af bare Flovhed over Tilfældet. Saa var der ogsaa en Gang, du reddede mig fra at omkomme forsmædeligt af Kulos. Ja, du har reddet mit Liv en Gang til, nej, om Forladelse to Gange til, men det skal vi ikke tale nærmere om ... Du har vogtet min Søvn og mit Hus, og jeg vil føle mig meget ene og nedtrykt, naar du ikke er mere ....

Var der noget mere ... Ja, jeg tror ikke paa det „evige“ Liv, ja, jeg er ligefrem lykkelig over, at der ikke er noget evigt Liv i den Forstand, men jeg er dog overbevist om, at vi mødes igen paa en anden Maade ....

Tops, du maa tro mig! Det er den haardeste Stund i mit Liv, og nu maa vi skilles. Lad blot som ingenting. Det er ikke saa slemt, som mange tror .....

Og Tops lod som ingenting, da jeg tog Revolveren frem. Den sukkede kun let ved det og faldt blødt sammen i Leddene lige med det samme .....

Jeg har aldrig siden været paa det Sted i Tundraen, men jeg husker saa nøjagtig, hvor det er, at jeg kunde tegne et Kort over det og sætte et Kors dér, hvor Tops ligger begravet.

Og er der nogen Slags Salighed til, da er Tops salig og jager de evige Jagtmarkers udødelige Vildt.

BRUDEHINGSTEN

HVER Uge i adskillige Aar forlod jeg Søndag Nat mit Standkvarter i den nordrussiske Gouvernementsstad, jeg den Gang boede i, og rejste syd paa til en lille Stationsby for at modtage Smør fra mine Kunder i dens Opland.

Min paa forskellig Maade berømte Tjener og Pakker, Petruscha, var med mig. Han havde i min Tjeneste gennemløbet alle Stadier lige fra Urmenneskets til det saakaldte Overmenneskes, havde altsaa med andre Ord bevæget sig i en Kres tilbage til sit Udgangspunkt. Han udførte legende og yndefuldt tre Mands Arbejde og havde lært at skrive og regne efter et af ham selv opfundet System. Jeg skylder ham, at jeg beholdt Liv og Helsen under disse Rejser, at jeg købte meget og godt Smør og oplevede det ene og andet desforuden. I Hovedsagen besørgede han nemlig alle de løbende Forretninger, hvorfor jeg altsaa havde Tid til at tænke paa andre Ting og se mig om efter det eventyrlige.

Som Regel saà jeg hver Søndag nogle Venner hos mig. Men en halv Time før Natto-

gets Afgang viste Petruscha sig i Gildessalen, rejseklædt og med Afregningsbøgerne under Armen. Han saà spørgende paa mig, paa Flaskerne, paa Loftet, paa sine Støvler, til jeg rejste mig, puttede nogle Tusinde Rubler i Lommen, følte efter min Revolver og fulgte med ham. Paa Stationen tog han to første Klasses Billetter, gav Konduktøren en Rubel, for at vi kunde være ene, satte sig lige ret op og ned paa Yderkanten af det ene Fløjelssæde og saà til, mens jeg hengav mig til min Søvn. I samme Øjeblik som Lokomotivet to Timer senere fløjtede ved Ankomsten til vor Station, vækkede Petruscha mig. Hans Taalmodighed bestod mangen en Prøve ved den Lejlighed. En Gang fik han mig først ud, da Toget allerede var i Gang igen.

I Politows Værtshus havde jeg et Værelse staaende for min Regning. Jeg havde selv ladet det tapetsere og male for at blive Væggelusene kvit. Sengen var min egen — det bildte jeg mig da ind, til det en Morgen hændte, at man fandt en Undersøgelsesdommer død i den. Skønt det ikke var nogen Mandagmorgen, kunde Tilfældet dog ikke skjules for mig, og min Tro paa Enebesiddelsen af mit Leje blev derved betydelig svækket. Ikke desto mindre sov jeg ogsaa siden den Tid udmærket paa det. Petruscha stillede en Træbriks foran Døren og lagde sig til Hvile paa den, og jeg følte baade mig selv og mine Rubler meget betryggede ved denne For-

anstaltning. Om Morgenen, naar jeg vaagnede, var Petruscha borte. Allerede før Daggry havde han begivet sig ud paa Rekognoscering i Holdestaldene. Han talte i en selvfølgelig Tone til vore trofaste Kunder, opflammede med dristige Fremtidsbilleder dem, der var tvivlsomme, og behandlede dem, der havde vendt sig til en anden Merkur, med et medlidende og beklagende Smil.

Saa snart det blev lyst, begyndte han at veje Smør ind i Værtshusets Kælder. Og han vejede salomonisk til alle Parters Tilfredshed. En Time efter havde han mærket og indsyet de halvhundrede Smørdritler og stillet dem op med aabne Laag til Parade for mig. Jeg havde, da jeg kom ned i Kælderen, kun at konstatere Fakta, anerkende Petruschas Dispositioner, betale Kunderne ved et Glas Te og en Snaps, for derpaa at forslaa Tiden ved Billardbordet sammen med Værtshusholderens Søn.

Imens slog Petruscha Dritlerne til, trak med nogle sidste Sting Bastmaatterne sammen om dem, ekspederede Partiet paa Banen og indfandt sig til Frokost i Skænkestuen.

Alt dette kunde synes ligegyldigt, men havde Petruscha ikke været den, han var, havde jeg ikke haft Tid til at tænke paa andet end Smør, havde heller ikke haft Tid til af og til at købe en Hest, naar det faldt mig ind, saaledes som jeg f. Eks. købte Hingsten, jeg egentlig skulde berette om ...

To Gange om Aaret var Mandagen ikke blot Torve-, men ogsaa Markedsdag. Den ene faldt om Foraaret, den anden om Efteraaret, i Oktober sammen med den første Sne. Det var en god Hesteegn, og Tilførslen især til Oktobermarkedet, ogsaa kaldet Julemarkedet, var meget stor. Købere og Sælgere rasede mod hinanden, skraalede og bandte og kyssede hinanden, naar de endelig drak Lidkøb. Den store Markedsplads udenfor Værtshusets Vinduer var levende af Heste. Hingstene vrinskede og stejlede; Hopperne hvinede og slog bag ud; og de sørgelige Væsner, der havde naaet den Alder, hvor Forskellen mellem Kønnene udlignes, hang med Ørene og numsede ligeglade med deres Skæbne den ene Tot efter den anden ud af de respektive Høbundter.

Paa disse to Dage i Aaret levede jeg Hestens Liv med alle mine Sanser, og var jeg død paa en af disse Dage, var jeg utvivlsomt kommet til at gaa igen som Hest.

Ikke for det, at jeg ikke saà Heste paa andre Dage i Aaret. Det kunde jeg jo ikke undgaa, da jeg levede af Landevejen og dens Tilførsel og meget ofte paa den. Og jeg købte paa saadanne almindelige Dage hyppigt en Hest, naar det Lune kom over mig, og jeg ellers fik Lyst til den. Og lige saa tidt jeg saadan uden indre Overbevisning købte en Hest for dens Ydres eller andre tilfældige Aarsagers Skyld, ligesaa tidt hændte det ogsaa,

at en Ven af mig eller nogen anden indfandt sig hos mig og besvor mig at afstaa Hesten: De havde i flere Aar haft Kig paa den. De skulde have den i Midten eller som Yderhest og var ikke kørende uden den, eller vilde aldrig mere sidde paa en Hesteryg, hvis de ikke fik den. Den havde været holdt i for høj en Pris, derfor havde de ventet. De blev aldrig lykkelige, hvis de ikke fik den, de kunde ikke leve uden den!

Og lige saa tidt jeg hørte disse Raab paa den tabte Lykke, lige saa tidt afstod jeg den velvilligst og gladeligt til samme Pris, som jeg selv havde givet. Thi de Heste, der virkelig passede mig, blev mig aldrig afkrævede, fordi andre ingen Fornøjelse kunde have af at køre eller ride dem.

Ikke desto mindre hændte det dog en Gang, at man afkrævede mig en saadan Hest. Jeg havde ikke for alt i Verden afstaaet den, hvis den ikke med et flygtigt Blik havde røbet Tvivl om vor Samhørighed. Det var netop „Brudehingsten". Jeg burde ikke have ladet en saadan Bagatel afgøre denne Sag, det har jeg siden med Bitterhed indset, men til Gengæld blev det en Kontraprøve paa Rigtigheden af min Opfattelse om Heste. Havde det været nu, havde jeg hellere forsvoret mig for anden Gang til Hestehoven end afstaaet Hingsten, blot fordi den et eneste lille Sekund saà med et tvivlende Sideblik paa mig.

Hvordan jeg kom til at eje den og igen kom af med den gik meget simpelt til:

Sammen med Petruscha var jeg som sædvanligt ved Totiden Natten mellem Søndag og Mandag kommet kørende fra Stationen til Politows Værtshus. Sneen var faldet tidligt det Aar, saa vi havde udmærket Slædeføre til Julemarkedet den næste Dag. Det var forresten saa at sige begyndt om Søndagen og fortsattes hele Natten igennem. Thi Markedsgæsterne strømmede uafbrudt ind i Byen. De kom fra nær og fjern, fra ukendte Egne dybt inde i Landet, hvor man aldrig havde set et Lokomotiv eller en Mand fra andre Riger. Alle Stalde og Huse i Byen var fyldte af Heste og Mennesker. Værtshusene kogte over af drukne og brølende Bønder. Saà man ude fra Vejen ind i Skænkestuerne, kunde man være saa heldig at faa Øje paa Brændevinsdjævelen, hvis man da havde det rette Blik. Han sprang geskæftig med fyldte Stob fra Gæst til Gæst, bød dem at drikke, til Fraaden stod dem om Munden, og de ikke kunde mere. Men han nødte dog mere i dem, stak dem en Bid Sild og en salt Agurk i Halsen, saa de straks følte Tørst igen og ravede med Armene i den graa Spritluft og brølte som paa den yderste Dag. Af og til rejste en og anden sig op og skar Tænder efter den usynlige Djævel, rystede begge de vældige Armes knyttede Næver efter ham og væltede om paa Gulvet uden en Lyd. Og hver Gang

det skete, standsede Brændevinsdjævelen, trods sit Hastværk, holdt de fyldte Stob for Maven af bare Grin og stampede lyksaligt i Gulvet med Hestehoven paa det venstre Ben. Men det hørte man ikke, fordi Gulvet var saa slimet, som om en Flok sorte Kæmpesnegle havde kravlet usømmeligt over det.

Petruscha gik straks ud i Byen for at faa et Overblik over Morgendagens Muligheder for os. Selv blev jeg i Værtshuset. Der laa drukne Mennesker udenfor paa Gaden, paa Trappen, i Gangene, i Værelserne. De havde alle glemt, hvad de selv hed, hvis de da nogensinde havde vidst det. Da jeg traadte ind i Skænkestuen, maatte jeg for at naa hen til Disken og hilse paa Værten skræve over en hel Bunke Lig, der var faldne for Kruset.

Gamle Politow stod selv og maalte Brændevin ud. Hans lille, graahærdede Skikkelse havde det samlede og hensynsløse Udtryk, der kendetegner den store Kræmmer paa de store Markedsdage. Det graa Haar laa som et tyndt, glat Islag over hans lille, skarpe Hoved. Øjnene var smaa og opmærksomt sammenknebne, og Munden saa haardt lukket, at man kun saà Hudrynkerne rundt om dem. Ofte vaagner jeg om Natten ved at se dette Ansigt uden Læber .... og jeg ser da samtidigt med, som jeg saà det hin Nat, unge Politow liggende døddrukken bag den Disk, hvor gamle Politow stod og forgav sine Gæster med sydende Brændevin.

Gamle Politow rakte sin kolde, benede Gammelmandshaand ud mod mig, men da jeg greb efter dens krumme Fingre, stak Djævelen et Stob Brændevin i min udstrakte Haand. Jeg tømte det uden at sige et Ord: det var jo bl. a. en Aftale mellem os, at Brændevin aldrig skulde sætte sig i mine Ben, for at jeg kunde faa alle de Ulykker gjort, som andre undgaar, naar Benene svigter dem. Det var det, „han" mindede mig om, fordi jeg lod, som om jeg ikke havde set ham ....

— Goddag, Ilija Innokentiewitsch! — sagde jeg til gamle Politow uden at se mig om efter „den anden" og satte det tømte Stob paa Disken.

— Aggei Andreewitsch, Goddag og velkommen, — svarede han og fortsatte med samme isnende Ro sin Beskæftigelse. Men jeg havde dog set Genfærdet af et Smil i hans smaa, haarde Øjne, da han hilste paa mig. Han glemte aldrig, at jeg ikke havde gjort Ophævelser i Anledning af mit Værelse den Gang.

— Forretningen gaar godt, — sagde jeg og kunde ikke lade være at se paa unge Politows sanseløst vidtopspilede Ansigt paa Gulvet bag Disken.

— Ja, Gud ske Lov og Tak, vi har jo kun saadan et Par Dage at leve paa hele Aaret.

— Naa, naa! De ejer et Stenhus, et Teglværk, en Skov, to Enge, ti Køer og fem Heste.

— Ja, hvad jeg vilde sige .... Jo .... Har De isinde at købe en Hest ogsaa denne Gang?

— Hvis der tilbyder sig noget, saa hvorfor ikke?

— Naa ja. I saa Tilfælde sidder her en Bonde, derovre ved det Bord, som har en treaars Hingst.

— Saa, har han det?

— Ja, han har, og De skulde gaa ned og se paa den straks, hvis De virkelig har Brug for en Hest. Ellers bliver den solgt, saasnart han tager den ud af Stalden.

— Det maa være en rask Mand til at handle! De skulde vel aldrig selv have en Andel i den Hingst, Ilija Innokentiewitsch?

— Jo, paa en Maade. Den er fra den By, jeg er født i, to Hundrede Werst herfra. Der staar en af Statens bedste Traverhingste dernede. Bunden er god for Heste, forstaar De.

— Saa, naa saadan.

— Selv bryder jeg mig ikke mere om Heste med stor Gang og har jo heller ingen, det lønner sig at købe en saadan Hest til — Gamle Politow holdt Vejret et Øjeblik, som om han var kommet til at tænke paa ham, der laa under Disken, saa fortsatte han og saà mig ind i Øjnene:

— De skulde gaa ned og se paa Hingsten. Men forresten gør, som De vil.

Da forstod jeg, at gamle Politow ikke var den Mand, der vilde hjælpe til at snyde mig i en Hestehandel midt om Natten, selv om

han ikke havde taget i Betænkning at lade en Undersøgelsesdommer ligge og dø i min egen, mig retmæssigt tilhørende Seng. Han vilde vise mig sin Erkendtlighed, fordi jeg ingen Ophævelser havde gjort den Gang.

— Tak skal De have, Ilija Innokentiewitsch. Lad mig da saa faa fat i Ejeren.

— De kan købe den for 150 Rubler, — hviskede gamle Politow, da han aabnede Diskeklappen og gik hen og ruskede en Bonde op fra det Bord, han hang over.

— Herren dér vil se paa Hingsten, siger jeg; hører du, hvad, se paa Hingsten, ja vel, Hingsten! Se Hingsten!!

— Hingsten!? Hvad for en Hingst?

— Din Hingst!

— Min Hingst!? — Bonden lukkede Øjnene højt op, og da han forstod, hvad det drejede sig om, blev han i det samme meget ivrig for at komme afsted.

Nogle Minutter efter stod vi udenfor Porten til et lille Baghus nede i Byen.

Medens Bonden søgte efter en Lygte, hørte jeg den skarpe, regelmæssige Gnidning mellem et stort Hovdyrs Tyggeflader. Det lød saa ungt og stærkt ud i Natten til mig. Af og til afbrødes Tygningens Regelmæssighed af et kort og livskraftigt Prust, af et blødt Hovslag mod Lergulvet .... Faa Toner kan stemme mig som disse. Naar jeg hører dem, mindes jeg glemte Ting fra de Tider, da min Slægt red frem gennem det store

Fastland fra Solens Opgang til dens Nedgang.

Det var de lyse Folk, der red Jorden rundt med Solen: Hestene dampede, saa der stod Taage om dem. De opspilede Næseboer brændte som røde Øjne i den varme Em. Tusinde Hovslag løb ud af den fremadvæltende Sky, svedmættet, som havde alle Steppers Heste blæst sin Aande i den. Det ugarvede Remtøj slog Takt til Gangarten. Bidslerne ringede over de fraadende Tunger. Sværdene sang kolde Sange. Buesnorene fløjtede i Vind og Vejr. Eder skar som ædende Lyn gennem det dampende Lufttræk og slog ned, saa Jorden blødte, hvor der var suset forbi ....

Det var de store Vandringers Hymne, udsat for Hov og Lunge og Krigere til Hest! ....

Bonden aabnede Porten indefra. I det gulblege Lygtelys saà jeg Omridsene af en stor Løbers Bug og Ben. Ryggen og Hovedet kunde jeg ikke straks faa Øje paa. Men ved at se disse høje Ben fik jeg en Fornemmelse af, at de sad paa et Dyr, der stod med Ryggen stemmet mod det lave Loft og havde stukket Halsen og Hovedet gennem Straataget for at have Udsigt over Verden.

Men da Bonden løftede Lygten op i strakt Arm, saà jeg hele Dyret staa, som det skulde, med Hals og Hoved indendørs. Ganske vist fyldte det Porten, saa vi maatte holde os tæt

op ad Væggen, men det var saa fromt af sig, at vi baade kunde staa ved Siden af det og krybe under Bugen paa det. Jeg tror nok, det var den største Hest af Travertype, jeg har set, maaske ogsaa den bedste. Det overtydede jeg mig om, da jeg selv tog Lygten og gav mig til at anstille mine Betragtninger. Havde jeg set Dyret i fuldt Dagslys og paa passende Afstand, havde alle dets Egenskaber, alle Enkeltheder i dets Væsen samlet sig i et eneste øjeblikkeligt Indtryk for eller imod. Nu maatte jeg som en Begynder med Lygten i Haanden langsomt stave mig gennem Enkelthederne, lægge sammen og trække fra for at komme til Klarhed over Hestesjælen. Og jeg lyste da med Lygten, mens Haand og Øje langsomt strøg henover den blødt rundede Mankekam, Ryggens lange, let svajede Linje, Krydsets brede, spændstige Fald, Bovens lidt stejle Holdning, Bugens fint optrukne Linje .... Haarlaget var saa ædelt, skønt det ikke var plejet for at daare en Køber. Under Bugen henimod Bagbenene blev det tyndt og fint som Dun. Helt inde mellem dem var der kun det bløde, varme Skind. Jeg tog helt ind for at se, om Dyret var kildent; men det var ikke Spor af kildent, skønt dog en rigtig Hingst .... Skulde den kun være tre Aar? Lad mig se Tanden! Vil du lade mig se! Naa vel! Saa maa jeg have fat i Tungen. Du skal se, hvor du gaber, naar jeg faar fat i den med hele Haanden, og borer Tommel-

fingeren ned i det røde, glatte Kød, saa det ikke smutter som en Aal mellem Fingrene paa mig! .... Og jeg stak Haanden ind i den ene Mundkrog over Laderne, hvor der ingen Tænder er, og trak Tungen ud. Hingsten rettede sig stift bagover paa Benene og rejste Hovedet, saa Mulen var i Højde med mine Øjne, men jeg gav ikke Slip paa Tungen, holdt fast af al Magt! Den varme Aande strømmede fra det aabne Svælg ud over mit Ansigt. Jeg kunde se alle Kindtænderne, saamange som den da i sin Ungdommelighed havde. Men det var jo kun Fortænderne, jeg brød mig om! I dem kunde jeg som i en aaben Bog læse, hvor mange Somre Hingsten havde set: de to inderste var skiftede. Den havde faaet de to første nye Fortænder. Dem skulde den tygge med, til den en Dag ingen Brug havde mere for Havre og Hø, for Græs og Halm, til den styrtede under et voldsomt Løb, eller om højst femten Aar laa og døde af Alderdom og Elendighed, stiv i Leddene og med alle Ribbenene synlige gennem Skindet.

Herre Gud, højst femten Aar har den endnu at leve i, og alt i den tørster dog efter at gennemløbe denne usle Stump Tid saa hurtigt som muligt. Se, det næste Par Føltænder staar allerede og rækker Halsene op over Gummerne, saa beredte at falde til Jorden som to smaa blege, visne Foraarsblomster .... Men hvorom alting er, tre Aar blev den sidste Foraar, og nu skal den træde Lande-

vejens Dans baade paa fire Ben og paa tre Ben, hvis det fjerde skulde svigte .... Kære, tænkte jeg og slap Tungen, paa fire og tre skal du løbe dit Løb, til du ikke kan røre dig mere, til din fremstrakte Traverhals synker slapt mod dine brede Knæ .... Var det brede, jeg sagde? Er de maaske ikke brede og mægtige som Bunden i en Mesterviolin! Ligger ikke Senerne bag dem som rent stemte Strænge, tonende under dit Hjærtes stærke Slag og Aanden fra dit dybe Bryst! Jeg vil lade mine Hænder glide langsomt over dem, følge dem nedad, hvor Mellemfoden slutter lige til Knæet som Halsen i det ædle Instrument, strækker sig smallere og smallere, svinger i Koden som en bøjet Nakke og fuldendes i Hovens rentskaarne Hoved .... Hej, hvor du vil spille op til din egen Dans over Vejene! Triller og Flageolet og alle Løb — uden Galop! Bagbenene fører du et Par Alen foran Forhovenes Spor. Du fører dem tæt udenom Knæene, som greb du hver Gang i deres Senestrænge og spillede et vildt og flyvende Stykke kun Pizzicato .... Ja, dine Bagben er jo som to stærke og skønne Arme, tørre og faste i Leddene som afbarkede Egegrene! Grib du frem i Rummet med dem, saa det toner i alle Sener og Strænge! Før dem stolt over alle Spor, der traadtes af andre, var det endogsaa dine egne Forbens, og løft dem velsignende over alle Vejes evige Kresløb i det samme Spor! ....

Og nu har jeg set nok paa dig. Ja, lad mig, mens jeg er ved det, stikke min Finger i dine Øren og lignende Dele for at faa Besked om skjulte Ting i dit Nervesystem. Det hører sig til, naar man ser paa Heste .... Du forholder dig roligt overfor en saadan Sondering af dit Væsen! Altsaa har du en god Samvittighed. Det tænkte jeg ogsaa nok. Det var svært, saa store dine Øjne er og saa haarde og dybe i Blikket! Du skulde vel ikke have et stridigt og ubøjeligt Sind? Ja, hvem ved, hvordan et Sind kan blive hos et Dyr, der er født til et stort Løb, hvis der tages paa det med simple Hænder? Men skulde du være stridig og uvillig fra Fødselen, skal jeg nok drive det ud af dig med tusinde ædende Snærte og tusinde selvfortærende Tørstens Timer! Ja, det kan du være overbevist om! ....

Kære, sagde jeg ved mig selv og tog Hingsten om Mulen med begge mine Hænder, saa jeg følte dens fast lukkede, næsten nøgne Læber og Gruben bag den toppede Hagespids. Kære, vel er du en Hingst, men jeg er dog allerede saa forelsket i dig, at jeg næsten ikke kan sige det. Jeg vil give for dig, hvad det skal være, min højre Arm, halvtresindstyve Dritler Smør, ogsaa mindre, hvis det kan lade sig gøre, men lad mig ikke komme til at tvivle paa dig, lad mig altid have en urokkelig Tro paa, at du vil gøre dit yderste, naar jeg forlanger det. Det

skal ikke blive forlangt unødigt og tankeløst! ....

Her hørte jeg pludselig Bondens Stemme. Han havde snakket med hele Tiden, men jeg havde ikke tænkt over, hvad han sagde:

— En saadan Hest, Barin, kan De ikke finde mellem Heste, ikke i en Million, ikke i hundrede Tusinde Heste! Nu kan De tro mig, om De vil! .... Barin, he, synes De ikke om Dyret, siden De ser saa længe paa det uden at sige noget om Delene? He, Barin?

— Den er ligesom noget ranglet af sig.

— Ranglet!? Jesus Kristus, sagde De „ranglet“, Barin? Ranglet! Den er Djævelen fortære mig ikke mere ranglet end som Klokketaarnet i Kreml! At De ved det!

— Lad os ikke snakke længe om det! Hvad koster „Plagen“?

— „Plagen“! Kalder De det Bjærg for en Plag! Lad mig synke i Jorden, som jeg staar her, om De nogensinde har set et Dyr, der var mere Hest end som den.

Jeg gjorde Mine til at ville gaa:

— Ligemeget. Hvad er Prisen?

Bonden tog mig faderligt om Armen og sagde med Rørelse og Overbevisning:

— De skal faa den forærende, siden det er Dem. Jeg vil gerne vide Hingsten paa gode Hænder, jeg vil saa, Barin. De skal have den for 200 Rubler, men sig det ikke til nogen!

Bonden rakte højmodigt Haanden frem,

som om han ventede, at jeg straks skulde slaa til, men jeg slog ikke til, bød ham istedenfor 100 Rubler, fordi jeg vidste, at han ellers vilde betænke sig paa at sælge Hingsten selv for de 200 Rubler.

Der faldt mange drøje Ord mellem os. Vi ønskede hinanden mange gode og kærlige Ting, som Skik og Brug er ved Hestehandler, og da vi i Løbet af en halv Times Tid havde talt ud med hinanden, var Hingsten min for den Pris, gamle Politow havde ansat den til.

Da vi igen kom op i Skænkestuen, bad jeg Politow betale Bonden, for at der den næste Dag ikke skulde blive Vrøvl, hvis han ikke kunde huske, at han havde faaet Pengene, og hvor han havde gjort af dem.

Petruscha havde i Mellemtiden ogsaa indfundet sig. Vi var de eneste Overlevende paa Valpladsen. Gamle Politow havde slaaet enhver til Jorden, der havde nærmet sig hans Skænk, og satte sig derfor selv hen til os med et Glas Te for at være med til Lidkøbet og høre nyt fra sin og Hingstens Fødeegn. Og da der ikke var mere at tale om, sendte jeg Petruscha ned at holde Vagt ved vor nye Hest. Før Daggry skulde den være striglet og spændt for Politows lille Kapslæde. Vi vilde køre Stadskørsel med det samme uden Forsigtighedsregler i Retning af svært Seletøj, Skovslæde og deslige. Bonden havde jo, som han sagde, kørt et Par Gange med Dy-

ret. Nu kunde han hjælpe til at spænde for og se, om vi ogsaa kunde køre.

Jeg lagde mig i min Seng og gik i Søvne paa evigt grønne Skovmarker, hvor fejlfrie Traverhingste græssede fredeligt ved Siden af hinanden, skønt den ene var mere fejlfri end den anden. Og da jeg endelig vaagnede ved en højlydt Vrinsken, forstod jeg, at der ikke var længe til Daggry, og at Petruscha var i Lag med at spænde Hingsten for.

Lidt efter var jeg nede i Gaarden. Bonden stod og holdt Hingsten og talte Afskedens Ord til den, saa godt han kunde, mens Petruscha med Arme og Ben spændte den ind i det Fængsel, som det russiske Seletøj er for en Hest. Er den først kommet ind i det, kan den lade være at røre sig, hvis den ikke vil. Den kan ogsaa løbe løbsk, at sige hvis den kan gøre det med Mulen vredet ned under en af Stængerne eller Halsen og Hovedet krænget tilbage, saa den fnyser med Næseborene lige ind i Klokken under Krumholtet. Men det er der ikke mange Heste, som kan. De skal nok faa Lov til at tøve, hvis de er spændt ordentligt for, og Tøjet da ellers holder, og Kusken ikke har det Uheld at tørne mod et Træ eller vælte ned ad en Skrænt straks ved Kampens Begyndelse .... Og det vidste Petruscha! Han havde mere end en Gang haft Lejlighed til at anstille Betragtninger over den Slags Ting. Derfor surrede han selv den mindste Rem, saa den ikke kun-

de glide den mindste Fingerbred, om man saa kørte lige til Moskwa i et Træk, som man siger.

I det spæde Dagslys kunde jeg lige skimte Hingsten, da jeg gik henimod den. Jeg fik en underlig Trang til at korse mig ved at se den staa, som den stod. Men jeg gjorde det ikke, fordi Bonden, maaske ogsaa Petruscha, hvis han ikke vidste bedre, kunde have misforstaaet det og troet, at jeg var bange for den Smule Køretur med en ung og fremmed Hingst og derfor paakaldte Himlens Beskyttelse.

— Færdig! — sagde Petruscha og nikkede bekræftende, da han havde trukket Optømmen gennem Klokkeringen, for at den ikke skulde ringe inde i Byen og ovenikøbet til Enspænderkørsel.

— Før den ud af Porten! — sagde jeg og satte mig ind i Slæden. Løkken i Enden af Piskeskaftet havde jeg stukket om Haandleddet saa Pisken hang frit ned og var ved Haanden ved blot at gribe en halv Vending bag ud. Linerne lod jeg, som jeg ikke holdt i. Og saa førte Bonden Hingsten frem mod den aabne Port. Petruscha skubbede bag paa, for at Begyndelsen skulde gaa af sig selv. I Porten rejste Hingsten Hovedet højt i den hvide Morgen. Bonden slap den, og jeg lod den føle, at nogen holdt i Linerne. I samme Øjeblik gik den frem i Trav, og Petruscha entrede ad Mederne ind i Slæden til mig.

Vi kørte! Hingsten vidste ikke rigtig, hvad Meningen var. Den holdt Hovedet højt og saà sig om, aandede den lette Frostluft og prustede velbehageligt. Benene løftede den saa usikkert, som om den ikke var klar over, hvor den skulde sætte dem, og hvad de kunde bruges til paa de nye og ukendte Veje, den var ude paa. Til venstre for os begyndte man at trække Hestene ind paa Markedspladsen. Den vrinskede et Par Gange hilsende efter dem, men da jeg gav den et blødt Dask med Linerne paa hver Side af Laaret, glemte den straks, hvad den havde vrinsket efter, og gik frem i et langt, slentrende Trav. Det saà ud, som om den var født i Stængerne, saadan gik den. Ingen Bukkespring, ingen Modsigelser over Seletøj og Bidsel. Alt var, som det skulde være, som havde vi virkelig spændt for — for at køre de fire Hundrede Werst til Moskwa i et Træk. Vi kom over Banen. Saadan en Vej havde Hingsten aldrig set, men heldigvis var der ingen Tog. Der var ikke saa mange af dem paa den Bane. Paa den anden Side løb en lille Slædevej gennem Skove og aabne Marker. Den fulgte vi for ikke at møde nogen. Jeg sad og saà frem for mig paa de fire stærke Ben, under hvilke Vejen gled bort. Jeg lyttede til dette regelmæssige Spil af Hovene i den fine Frostsne, til Medernes skære Tone, der blev ved og blev ved som en sagte Fløjten, lyttede til denne Trav- og Slædesang og fyldtes af den

mere end af alle Kirkers Højsange. Hingstens lange Hale bares højt og ædelt under Løbet. De mørke Skindflader paa de svære Inderlaarsmuskler gned bestandigt mod hinanden og fugtedes efterhaanden af Varmen ved Gnidningen. Det kastanjebrune Haarlag lagde sig tæt og ømt til Kroppen og blev dybt og dunkelt i Farven. Under Remtøjet kom der smaa vaade Striber, endnu mørkere end den øvrige Krop. Inden længe vilde de pludselig skifte Farve og vise hvide Svedstænk, der voksede og voksede sammen med Løbets Tempo, til de sydede og boblede skumhvide, naar Hesten gav sit yderste og bedste. Men jeg vilde ikke endnu forlange det yderste af Hingsten. Til hvad Nytte? Havde jeg maaske sat nogen Stævne tyve Werst borte om en lille Time, sat nogen Stævne, for hvis Skyld jeg vilde ofre en god Hests Liv og Sjæl? Eller var jeg maaske drukken og gal, saa jeg behøvede at forlyste mig med at se Verden danse Djævledans forbi min Slæde? .... Nej, det har Tid endnu! Men dog skal vi idag gøre en lille Prøve paa det store Løb for stramme Liner. Maaske ser du ud til mere, end du er! ....

Jeg holdt Hingsten an og lod den skridte, mens jeg vendte paa en aaben Plads. Den havde ikke noget imod at komme tilbage, hvor den var kommet fra, men jeg gjorde Holdt og gav Petruscha Linerne. Jeg vilde ud af Slæden for at se paa Dyret. Jeg gik

rundt om det og tænkte paa Ting, der laa bagved alle Tanker, der hvor al Viden og Forstand er graa: hvad tænker Hingsten? hvad mener den om alt dette Seletøj og Trav og os to i Slæden? Hvordan spejler det sig i dens Forestillinger og Tilbøjeligheder? Hvad kan det nytte, at alle Vinklerne i dens Bygning er symmetriske, som de skal være hos en Traver, og netop maaler det Antal Grader, der er hensigtsmæssigst for Udfoldelsen af det største Trav — hvis? — ja, hvis der mangler en eller anden lille Ting i dens egen Forestilling om det hensigtsmæssige i Trav? .... Hm .... Jeg stod stille og saà fra Siden paa Hingsten. Pludselig mødtes vore Øjne. Et eneste lille Sekund havde den skelet hen efter mig, ligesom uforvarende, ganske tilfældigt: den skulde jo se et Sted hen. Men den havde ganske simpelt taget Maal af mig, vejet og bedømt mig med et hurtigt Sideblik af sine store, flaskegrønne Øjne. Jeg kendte dette Sideblik. Det er det, en stædig Hest ser tilbage med paa Kusk og Køretøj, naar den ikke vil mere, naar den svarer paa straffende Piskeslag med Baghovene og bider sig selv i Flanken som en Skorpion, der er kommet paa Stegepande. Jo, jeg kendte dette Blik! Skulde jeg ikke kende det, jeg der havde en Lidenskab for disse Heste, de bedste Heste af alle, fordi de kun lader sig køre og ride af den, der overvinder dem og faar dem til at tage Øjnene til sig .... Hvad mente

Hingsten med det Blik? Gik den i Stængerne og hyklede at være født som fuldfærdig Traver med Seletøj og det hele for pludselig en skønne Dag, naar det ikke passede den at spille Komedie mere, at gøre Holdt, slaa bag ud og bide sig i Flanken? .... Død og Helvede! Den ytrede Tvivl om vor Samhørighed, om vor Fremtidslykke som Hest og Mand! Den gik her og lod, som om vi var skabte for hinanden og var dog fuld af Tvivl! Den løb altsaa blot i Stængerne for sin egen syndige Fornøjelses Skyld. Det morede den at være føjelig og strække Ben og hilde godtroende Køresvende i sine falske Ynder .... Naa, du er af den Slags! Dog, det skal ikke skille os! Nej, jeg skal jage dig foran min blodige Snært, til din evige Sjæl staar som en blaa Flamme ud af dine Næsebor, til du ingen anden Lyst og Længsel kender end den ene: at gøre Wersten i færre Sekunder end nogen dødelig Hest nogensinde har gjort den. Ja, dit Livs største Lykkedrøm skal det blive at faa Lov til at løbe dig ihjel! ....

— Petruscha, — spurgte jeg, da jeg skridtede hen mod Slæden — Petruscha, hvad tænker du paa?

Petruscha saa underfundigt først paa Hingsten, derefter paa mig, inden han svarede:

— Jeg troer, den ligesom løber og leger lidt med os.

— Tror du det? Ja, sid saa fast!

Jeg tog bestemt i Linerne og satte Hingsten i Gang. Den gik sindigt fremad, og i samme Nu lagde jeg Snærten hen over dens Yderlaar, Flanke og Ribben. Hingsten gjorde af Overraskelse et stort kluntet Hop fremad, gjorde et til og et til, stærkere og stærkere, for hver Gang den følte Snærten slikke som en Ildtunge over sin Krop. Den fik ikke Tid til at trave af bare Forskrækkelse, men gik frem i store Spring, som om den flygtede for en Flok Slanger. Men jeg blev ved. Tilsidst rasede den henad Vejen i en vild og vanvittig Flugt. Slæden slingrede haandløst bag det løbske Dyr. Petruscha holdt sig selv fast med venstre Arm og mig med den højre, for at vi ikke skulde blive kastede ud. Og da Hingsten havde glemt sig selv og var gaaet helt op i Løbets Mystik, lod jeg Pisken synke og samlede ind paa Linerne for at faa Hold paa den igen. Men det var, som om vi havde en Lavine og ikke en Hest for Slæden. Den vilde ikke lade sig holde, før jeg fik krænget Hovedet tilbage, saa den havde Øjnene rettet bag ud og derfor i hvert Spring syntes at føle en Afgrund under Forbenene. Den maatte tøve. Og da den fik Hovedet ned igen og var kommet ind i sin naturlige Gangart, brød den sig ikke mere om at fare til Himmels, men satte Hovedet i Bringen og gik frem i et Trav, der raabte om dens orlowske Løberblod. Linerne snærede om mine langt fremstrakte Haandled. Jeg stem-

mede Fødderne mod Slædebunden for ikke at blive trukket forover. Sneen føg ind til os. Vejen gled bort som et Fossefald. Jeg hørte intet andet i Verden end Hingstens voldsomme Løb og dens anspændte Aandedræt saà intet andet end en Stump Vej forude, der nærmede sig med rivende Fart og i næste Øjeblik maledes bort under Hingstens flyvende Hove. Vi tog Baneoverskæringens Stigning og Fald som et samlet Indtryk og foer frem mod Byen. Skummet stod Hingsten om Bringen og Siderne, men den vilde ikke sagtne Farten. Det var, som om jeg havde lagt Tømme paa et Lokomotiv og sad og kørte paa Tenderen. Men jeg maatte jo holde den ind, hvis vi da ikke vilde flække Byen i to Dele og forsvinde som et Luftsyn paa den anden Side. Og jeg talte beroligende Ord til Hingsten, overbeviste den om mine fredelige Hensigter, til jeg fik den til at gaa i Skridt. Den vilde nødig, tænkte kun paa at komme fremad, faa saa meget Vej som muligt bag sig, men omsider kom der dog Ro over den, saa vi kunde tænke paa at faa den paa Stald igen!

— En Traver af Guds Naade, tænkte jeg, da vi kørte ind gennem Politows Port. — Aldrig skal min Haand løfte sig mere mod den. Nu skal den blot holdes tilbage, saa den ikke tager for haardt fat i de unge Aar. Den vil for hver Dag, der gaar, vokse sig til Udholdenhed og det store Mesterløb.

— Aggei Andreewitsch, Goddag og til Lykke med Handelen, — hørte jeg pludselig en Stemme sige, og da jeg saa til, fik jeg Øje paa en rig Smørbonde, der var veget bag om Porten, mens vi kørte igennem den. Han stod med Huen i Haanden, en Ære han ellers ikke plejede at vise mig, saasom han ikke solgte mig sit Smør.

— Tak for det, — svarede jeg tørt.

— De har kørt haardt, ih Gudbevares, hvor De har kørt haardt med Dyret .... Troer De, han kan taale det, saa ung han er?

— Har De maaske selv Lyst til at gaa i Stængerne i Hingstens Sted, siden De blander Dem i den Sag?

Smørbonden tav og saà til, mens vi spændte fra og gned Hingsten tør.

Hver Nerve i den var spændt. Det saà ud til, at der var gaaet noget op for den, at den havde forstaaet sin Mission her paa Jorden og fortæredes af Længsel efter at opfylde den. Det var med andre Ord en af de Heste, man skal spænde for, naar man vil daare en Kvinde og har prøvet alt andet uden Held ....

— Jeg har staaet og ventet paa Dem en halv Time, — optog Bonden den afbrudte Samtale, da vi kom ud i Gaarden. — Jeg kom lige, da De var kørt. Hvem kunde ogsaa vide, at De var saa tidligt paa Færde og handlede Heste ved Midnatstid .... Smør-

bonden strøg sig med Bælgvanten over Skægget, inden han fortsatte. — Jeg skal sige Dem, jeg vilde selv købe Hingsten. Ja, ved Gud, om jeg ikke vilde. Det kan jo ikke nytte at forklejne den, for De har jo set, hvad der er i den; men alligevel, Aggei Andreewitsch, kunde det jo tænkes, at De vilde sælge den igen og købe en anden. Rent ud sagt, hvad koster Hingsten?

— Den er ikke til Salg, — svarede jeg og fortsatte min Vej op mod Skænkestuen.

— Afstaa den til mig for Venskabs Skyld. Jeg har lovet min Søn den. Han skal giftes til Fastelavn og skulde være ordentlig kørende for Pigens Skyld, forstaar De ....

— Jeg har af og til afstaaet en Hest til mine Venner, naar de bad om det, men vi er jo ikke Venner paa den Maade. Desuden kan hverken De eller Deres Søn have Fornøjelse af at køre med Hingsten.

Vi var kommet ind i Skænkestuen, hvor gamle Politow allerede stod og maalte Brændevin ud igen.

— Jeg er kommet til Marked ene og alene for at købe Hingsten, — blev Bonden ved. — Jeg havde hørt Tale om den, og nu ser jeg jo, at den er, som dèr blev sagt. Hvad skal Drengen gøre, nu han skal giftes og ikke er kørende? ....

— Køb en anden Slags Hest til ham!

— Vær barmhjærtig mod mig og lad mig faa Dyret; det gælder Drengens Liv og

Lykke. Hvad skal han gøre, naar han ikke faar Hingsten til sin Brudefærd? ....

Her tabte jeg meget mod min Vilje Taalmodigheden:

— Jeg handler ikke med Heste og giver Jeres Brudefærd Døden og Djævelen! — sagde jeg højt og gik hen mod Skænken.

Men jeg skulde ikke have svoret den Ed saa højt, for i det samme følte jeg et af de store Dobbeltstob i min Haand, og i næste Øjeblik havde jeg tømt det uden at gøre Indvendinger: Det var jo en „Overenskomst“. Og hvad enten det nu var den gode Pægl Brændevin eller Mænds medfødte Lyst til at prale med Heste og lignende Ting — jeg sagde noget, som jeg helst ikke vilde have sagt .... Det kan ogsaa være, at *den* var Skyld i det, som stak mig Stobet i Haanden, at det var ham, der fik mig til at huske paa det hurtige, tvivlende Sideblik, hvormed Hingsten havde set paa mig. Det var nemlig det, der afgjorde Sagen, da Bonden blev ved at gaa paa:

— Hvad koster Hingsten? Er den maaske ikke til Salg for Penge? Er det saadan ment?

— Tre Hundrede Rubler! — lod jeg mig henrive til at svare.

I samme Nu forstod jeg, hvem der havde haft sin Finger med i Spillet. Men nu havde jeg altsaa sagt det!

Bonden gjorde et Skridt baglænds:

— Tre Hundrede Rubler .... Den dobbelte Pris .... Forbarm Dem over mig ....

Jeg følte, at mit Ansigt blev hvidt, og at mine Øjne saà sort af Svimmelhed. Jeg gik hen mod Døren og hørte mig selv sige:

— Den er ikke til Salg! Men nu *har* jeg sagt tre Hundrede Rubler! Det gælder kun, til jeg er ude af Døren!

Men jeg kom ikke ud af Døren. Bonden holdt mig fast med den ene Haand og trak Tegnebogen ud af Lommen med den anden. Før jeg vidste af det, havde jeg faaet stukket de tre Hundrede Rubler i Haanden og mistet Hingsten.

Der raabtes paa Lidkøb, og hvad véd jeg, men jeg gik op paa mit Værelse uden at se mig om. Dér satte jeg mig til at tromme paa Bordet og tænke paa det ene og andet for at glemme Hingsten. Men jeg kom stadig tilbage til den. Og da det ikke kunde nytte at ville tænke paa andre Ting, gav jeg mig til at more mig baade over den og mig selv for at dulme Smerten.

.... Se nu f. Eks. „Kastanjerne" paa Hingstens Ben. De var saa smaa og fine som Ar, der lige var lægte, et paa Indersiden af hvert Ben. I og for sig lignede de Øjne. Skulde der være noget i gamle Folks Snak, at „Kastanjerne" virkelig var ment som Øjne, den Gang Vorherre skabte Hesten? Han havde nemlig taget Djævelen med paa Raad ved den Lejlighed, og Djævelen mente som saa, at

Hesten skulde have Øjne paa Benene for bedre at kunne se Vejen. Vorherre tænkte sig om og gav omsider Hesten Øjne i Hovedet ligesom sine andre Skabninger. Men for at vise Djævelen en Opmærksomhed for hans gode Raad, der egentlig havde moret Vorherre, satte han et Mærke paa Indersiden af hvert Hesteben som Tegn paa, at baade han og Djævelen havde tænkt paa, om det ikke var nok saa godt for Hesten at se med Benene. Og i Mørke ser Hesten virkelig bedre med Benene end med Øjnene, men prøver den paa det om Dagen, skal det nok stemme, at den snubler. Og vist er det, at siden den Tid er der altid noget Djævelskab ved Hesteben og Hestehandler og dem, der befatter sig dermed ....

Det lyder højst sandsynligt, tænkte jeg ved mig selv. Men hvorfor sørgede ikke Djævelen for, at vi fik Øjne paa Tungen, saa den kunde se sig for, før den talte? Ja, hvorfor mon ikke? Nej, han tog sig nok iagt for at give den Slags Raad!

Hvad man har sagt, har man sagt, og man maa tage Følgerne. Det blev jeg ogsaa nødt til! .... Derfor gjorde jeg mine andre Forretninger og lod som ingenting. Jeg var jo kommet for at købe Smør, og det gjorde jeg. Færdig med det tog Petruscha og jeg hjem til os selv igen, som vi plejede at gøre hver Mandag Aften.

— — — —

Tiden gik, og jeg havde andet at tænke paa end min forspildte Kærlighed. Dog mindedes jeg den af og til, naar der spurgtes nyt fra den Egn, Hingsten var kommet til. Det gik den ikke godt, kunde jeg forstaa, ikke saa godt, som det burde have gaaet den ....

En Dag efter et godt Aarstids Forløb meldte Smørbonden sig hos mig, dér, hvor jeg boede.

— Naa, — sagde jeg, efter at de sædvanlige høflige Talemaader og Spørgsmaal om Vejr og Vind var til en Side, — hvordan har Hingsten det?

— Hingsten!? Jo, den har det godt saadan paa sin Maade .... Hoh-rh .... Jo ....

— De fik altsaa Fornøjelse af den, Deres Søn ogsaa?

— Jo, det var et stadseligt Dyr at se paa, men den var ligesom ikke rigtig glad for at være i Stængerne.

— Saa-aa!

— Næ-æ, den var ikke rigtig glad for det ....

— Kunde Deres Søn ikke køre den?

— Køre den!? Jo Gu' kunde han køre den, men se, den vilde ikke gaa. Det kom over den saadan efterhaanden. Til at begynde med var den svært villig, men saa sløjede den af og sagde tilsidst helt Stop.

— Det var da kedeligt for Deres Søn.

— Vel var det kedeligt, for den sagde net-

op Stop, da han skulde køre sin Brud hjem efter Brylluppet.

— Nu har jeg aldrig hørt saa galt!

— Det skulde jeg mene! Den vilde ikke af Stedet, og da han mindede den med Pisken, viste den baade ham og Bruden Baghovene og smed sig paa Stængerne, saa jeg bagefter maatte sætte et Par nye i Slæden.

— Sikken et Uheld ved Brudefærden.

— Ja, det var et daarligt Varsel. Der var i det hele taget ikke Held ved det Dyr .... Hæh-æh ....

— Hvordan gik det saa senere?

— Det gik slet ikke. Den var hverken til at bide eller stikke i og blev saa ond af sig, at den ikke var til at komme nær. Den gik i Folden og passede sig selv.

— Blev altsaa hverken striglet eller plejet?

— Næ, Vorherre bevare os vel for det!

— Saa ser den pæn ud nu.

— Jo, den ser ud som den Lede selv .... Hoh-rh! Den var ikke til at kende igen for bare Møg.

— Hvad vil De nu gøre ved den?

— Aa, ingenting, saadan. Den duer ligesom ikke til noget mere, lammer lidt paa Bagbenene efter et Slag, den fik over Ryggen, da den vilde æde Drengen.

— Saa burde den jo slaas ned!

— Ikke sandt ja! Det faldt mig ogsaa ind. For der var, som sagt, ikke Held ved den .... Min Sønnekone fik nu i Oktober

.... Lad mig se, det stemmer jo: Februar, Marts, April .... ja vel, i Oktober et dødfødt Barn.

— Det gør mig meget ondt at høre.

— Jo, og saa tænkte jeg, at det Satans Bæst og ingen anden var Skyld i det, og at man egentlig skulde slaa det ned.

— Det synes jeg ogsaa, nu De har slaaet Ryggen af Led paa den. De kan jo skyde den bag Øret, siden ingen tør gaa ind til den. Saa mærker den heller ikke noget.

— Rigtig! Det tænkte jeg ikke paa. Ved Gud om jeg gjorde. Men vi klarede os foruden Gevær.

— Klarede De Dem foruden?

— Jo, se, vi tørstede den et Par Dage, og da vi saa kom med Spanden, tænkte den ikke paa noget andet end som Vand, og saa jog vi den Kniven i Bringen ....

— Hvad gjorde De!!

— Stak den lige i Bringen .... Men troer De, den vilde dø som andet skikkeligt Kretur. Næ, min S'æl om den vilde! En halv Time gik den derinde med Kniven i sig, før Blodet kom helt af den .... Der var ingen, som turde flaa den. Jeg fik ikke engang de Par Rubler for Bælgen, men gav den helt og holdent til Ravnene og Ulvene. Næ, der var ligesom ikke Held ved den Hest, De solgte mig ....

Jeg tav og stod og saa ufravendt paa en stor Bødkerkniv, der laa foran mig paa Kon-

torbordet. Men jeg beherskede mig. En Forretningsmand maa ikke lade personlige Følelser og Hensyn komme til Udbrud. Det havde jeg ad Erfaringens Vej lært, hvad Smørforretning angik. Og dette Princip gælder sikkert ogsaa for andre Varer, selv om det af den Enkelte skal læres forfra, hver Gang han skifter Branche.

Jeg lod altsaa som ingenting og svarede blot:

— Nej, det har De Ret i! For jeg kunde nok forstaa, at Smørbonden ikke var kommet ind til mig blot for at fortælle den Historie.

— Men det skal vi ikke tale mere om, — fortsatte han. — Er De Mand for at sælge en *saadan* Hest saa gunstigt, saa maa det jo stille sig endnu gunstigere med *saadan* noget Smør som *mit* ....

Det mente jeg ogsaa, og Smørbonden blev derfor min Kunde. Vel tjente han ikke 100 %, men han nøjedes med mindre, og Hingsten talte vi aldrig mere om.

— — — —

Men naar jeg nu i ensomme Tider forledes til at gruble over det ene og det andet, indfinder Hingsten sig altid i mine Selvbetragtninger. Hvis det ikke var frugtesløst at angre, vilde jeg maaske angre, at jeg lod den komme i andre Hænder, da vi nu engang havde fundet hinanden. Men min Anger kan ikke gøre det skete ugjort. Jeg maa

tage Følgerne baade nu og paa den yderste Dag. Og gives der en saadan Dag, skal Hingsten nok møde op for den Allerhøjestes Domstol og anklage mig, fordi jeg ikke gjorde en stor Traver af den. Maaske vil det veje tungere i Vægtskaalen mod mig end alle mine andre Synder tilsammen. Og maaske er det derfor, jeg saa tydeligt ser, hvordan det muligen gaar til paa denne samme yderste Dag, naar Basunerne kalder alt det døde Liv til Doms. Jeg ser den store Dommedagslandevej fuld af allehaande store og smaa Skeletter. De mylrer frem af Grave og Gemmesteder og rangler himmelskrigende med de blege Knogler, saa der gaar et Gys gennem den stillestaaende Verden over al den Død, der har været i den. Selv er jeg ogsaa krøbet ud af min Urne og løber som en lille Askehob ad Gangstien langs den store Dommedagsvej. Jeg har nok at gøre med at holde sammen paa min Smule Støv, og se til, at jeg ikke bliver traadt ned af de store og gudhengivne, rigtige Benrade, der maser paa for at komme først med deres gode Samvittighed. Men pludselig hører jeg noget, der gør mig saa forskrækket, at jeg springer ud i Grøften og dukker mig. Og længe før jeg kan se noget, ved jeg, hvad det er. Jeg kender Hovslaget og Takten i Løbet. Og ganske rigtigt: dér kommer den slentrende i sit lange Trav midt ad Vejen. Den kløver hele Benradsfærden paa langs, saa travlt har den med

at faa Vejen bag sig og komme tidsnok som Blodvidne, før min Sag har været for. Jeg kiger sky op efter den for at se, om den har alle Indicierne med. Jo den har ikke glemt noget, har det hele med, baade den brækkede Ryg og Kniven i Bringen! Jeg bliver saa underlig tilmode, fordi den er kommet til at se saadan ud, og vender mig bort for ikke at se dens Bringe mere. Men i det samme hører jeg midt i dens tunge Rasleløb nogle sære Klokketoner saa fine og sprøde, som var det Sølvklangen i Kaneklokker. Skulde den have pyntet sig med et Klokkespil i Anledning af Dommedagen? Eller har den troet, at der var Slædeføre paa den store Himmelvej? tænker jeg ved mig selv og ser mig igen om efter den. Og som jeg ser nøjere til, opdager jeg — hvad jeg mindst havde ventet — et lille, fosforlysende Barneskelet paa Ryggen af den. Det sad og ringlede saa fint med de smaa, spæde Knogledele, som var det et rigtigt Klokkespil og ikke Skelettet af det sølle, dødfødte Barn .... Barnet havde jeg helt glemt! .... Men den har ogsaa taget det med sig som Vidne mod mig .... Jeg har altsaa ingen særlig Grund til at skynde mig efter at komme til Doms. Nej, det kunde jeg tidsnok komme, tænker jeg, som jeg sidder i Grøften ....

Dog, da Keruberne endelig kommer og driver Efternølerne foran sig, maa jeg jo ogsaa gaa gennem Porten. Men dèr slaar jeg

mig sammen med to andre Askehobe, der heller ikke havde haft Hastværk, og da vi træder frem for Dommeren under Et som Treenighed, er der selvfølgelig ikke Tale om Identificering eller Procedure for vort Vedkommende, hvormeget end Djævelen protesterer.

Men jeg hører længe efter fra et Lysthus i Paradiset, hvorledes Hingsten staar og skraber med Forbenene paa en af de slukte Stjærner i Rettersalens Himmelgulv, uden dog at kunne faa mig skrabet frem.

Jeg troer nok, den kom til Helvede til Straf for sin Paastaaelighed, og at det dødfødte Barn fulgte med, fordi det sad og var faldet i Søvn paa Ryggen af den.

STERLETTEN

HAMBURG er, har jeg ladet mig berette, den By i Verden, hvor man spiser og drikker bedst. I det hele skal det være faa Ting, man ikke kan faa for Penge i den. Al Verdens Varer sejles paa tusinde Skuder ind ad Elbmundingen.

Mine egne Erfaringer gaar ogsaa i samme Retning, og jeg mindes altid med oprigtig Taknemmelighed den gamle Hansastads Gavmildhed mod mig.

Sidst jeg var der, fandt jeg saaledes en sjælden peruansk Likør, der forskaffede mig et Æresdiplom i den Klub, jeg den Gang tilhørte, nemlig: „De frie og overbeviste Alkoholikeres alrussiske Forbund“. Nogle Glas af mit nyopdagede Peru kastede nemlig uden Pardon selv de mest overbeviste, alrussiske Medlemmer af vort Brodersamfund til Jorden, og vi smykkede siden den Tid vort Bord med det peruanske Flag og afsang staaende Republiken Perus Nationalhymne ved vore Sammenkomster.

Jeg opdagede denne ualmindelige Likør ved et rent Tilfælde, da jeg engang stand-

sede udenfor en stor Forretning for at betragte de mange udstillede eksotiske Lækkerbidskener.

Jeg skulde lige til at gaa videre, da jeg i det samme opdagede et Glasbassin med en enligtsvømmende Fisk.

— Hvad, — tænkte jeg, — hvad er det! Hvordan er du kommet her? Er det dig, eller er det ikke dig?

Jo, det var ganske rigtigt den, men en ganske lille en, ikke stort andet end lutter smaa trekantede Benplader med sylskarpe Savtakker skjulte i Skindet. Det var en lille Bruskganoide, den eneste Fisk af alle de Frigællede, hvis Skelet er uforbenet, en Overlevende fra før Syndfloden. En lille Unge var det paa et Pund eller to, men dog allerede saa stor, at den var blevet tandløs; thi hos dem har de flere Tænder, jo yngre de er. Den stod saa ensom og betænksom i Vandet. Aa, jeg vidste, hvad den tænkte paa! Den drømte om den store Flod, der falder i det kaspiske Hav, maaske i det Hvide Hav eller Ishavet ved Sibiriens Dødskyst. For den skulde da vel aldrig have hjemme i Donauen og være blevet fanget af en Skoledreng i Ulm ....

Ligemeget, jeg vil ikke gætte mig til din Hjemstavn, for at du ikke skal gøre et Smertens Spring mod Glasvæggen i dit Fængsel ved at høre mig hviske Navnet paa din store Hjemstavnsflod. Vel véd jeg, at du er sejglivet som Længselen og kan taale at føres

Jorden rundt i Fangenskab, kan aande Luft uden at dø og sprælle paa Panden over den fortærende Ild; men jeg vil dog ikke nævne den store Flod for dig, at du ikke skal svulme op af Raseri og blive saa stor som din Onkel, Støren, der kløver de salte Have, leger i dine Floder og vilde sprænge Glasbassinet, hvis han var i dit Sted. Aa nej, jeg vil tænke paa, hvorledes jeg spiste din Broder og Søster og deres hundrede Tusinde Æg, drak deres ravgule Saft, til det svimlede for mig .... Nej, det kan ikke nytte, du mimrer saa smerteligt med din lille bevægelige Bruskmund! Og nu gaar jeg ind og spørger, hvad du koster.

— 100 Mark, min Herre! — sagde Gastronomen bag Disken.

— Ja, det er en kostelig Fisk, maaske det kosteligste, der er til i Verden, naar jeg tænker mig om .... Hm .... Hvad jeg vilde sige .... Hvad er der i den Flaske deroppe?

— Peruansk Likør.

— Er den stærk?

— 95 %.

— Den brænder altsaa Hul, hvis man hælder nogle Draaber ud i Haanden.

— Meget sandsynligt.

— Drikkes den her paa Pladsen?

— Naa-aa .... Nærmest kun i vidt fremskredne Tilfælde.

— Turde jeg bede Dem om to Flasker ....

Da jeg igen kom ud paa Gaden, saà jeg

endnu en Gang ind til Sterletten, inden jeg kørte hjem til mit Hotelværelse og gav mig til at gaa op og ned ad Gulvet, overvældet af Erindringer om Dwinaen — Længslernes Land for mig og den fangne Sterlet — —

Ja, det var den sidste Sommer, jeg var deroppe, de sidste lange Dage, jeg saà, de sidste hvide Nætters Blændværk .... Naar skal jeg se jer igen? .... Selv de korte Timer, naar Solen var nede, var saa lyse, at man kunde læse et Brev, hvis man vaagnede ved at drømme om den, der havde skrevet det.

Gennem mit Vindue mod Nord kunde jeg se Solen gaa ned og staa op — saa længe holdt den sig paa Himlen. Mens den var nede, gik store, guldspættede Himmeldyr frem over Synskresens Purpurskel for at græsse paa de lotusfarvede Stjerneagre. Og naar de havde ædt Stjerneblomsterne af de blegrøde Marker, vendte de sig igen mod Nord og prustede, saa der stod Damp og Taage af deres Muler, Damp og Taage over den gryende Diamantmorgen.

Huset, jeg boede i, var bygget af min Ven, Ismaleren. Han var en Bondesøn fra den nordlige Dwina, og havde i sin Fødeby rejst et Træslot som Mindesmærke over sig selv i levende Live. Naar man kom oppe fra Floden, kunde man paa tredive Wersts Afstand se det ligge paa den høje Brink. Tredive tomme Sale var der i det, fulde af én Mands

Ry. Nedenunder dets alentykke Bjælkevægge pløjede Dwinaen sit milevide Flodland. I et Aarhundrede pløjede den hele sin Ager fra den ene høje Bred til den anden, ovre paa hin Side, hvor man lige skimtede en Kirkekuppel som en grøn Plet mod den blaa Himmel.

Den drev Vekseldrift med sin Dal, lod ligge i Brak, gødede med Dynd og Slam og lagde ud til Græs, mandshøjt og tungt af Saft og Sødme.

Nogle Dage boede jeg paa dette Sted. Vi gik i de store og tavse Skove, hvor Bjørnen og Ulven løb lydløst over de graagrønne Mostæpper. Vi drak af navnløse Mineralvandskilder, der drev Møllehjul i glemte Skovdals-Bygder .... Vi levede!

En Eftermiddag vandrede vi langs Floden for paa nært Hold at se den pløje sin Jord med tusinde og tusinde Øksnekræfter. Hvor den tog haardt fat, saà det ud, som om favnestore, vandblanke Kvadersten sprængtes op fra Dybet og furedes bort af det fossende Plovjern til Fyld paa en melhvid Sandbanke. Men naar den gav sig god Tid, hvor der ingen Pynter og Fremspring var at pløje bort, gik den saa jævnt og mageligt bag sit Spand, saa man syntes selv at skulle kunne styre det i en Sytraad ....

Saà man over til den anden Bred af Flodlejet, kunde man lige skimte Omridsene af Tingene. Men et Raab bares lydt derover af

den soldøbte Vandflade. Det véd jeg, fordi to Fiskere hørte vort „Ah-uh! Ah-uh! En Baad!!“ og sendte en Dreng over til os. Baaden var ikke større, end at vi lige kunde sidde paa Hug i den; den tog ikke Vand ind, naar vi forholdt os aldeles ubevægelige, mens Drengen roede paa skraa over Strømmen.

De to Fiskere og Drengen havde deres Sommerbolig paa en lille Sandbanke med Pilebuske. Den bestod af en gammel Baad med Kølen i Vejret og et Ildsted udenfor.

— Guds Hjælp og God Dag! — sagde vi, da vi var ved Ildstedet. — Hvordan gaar det med Fiskeriet?

— Aa, saa smaat, saa smaat, ja.

— Har I nogen Fisk?

— En lille Sterlet, mener De?

— Ja, en lille Sterlet paa en fem-seks Pund.

— Det kunde vel hænde. Vi kan se efter i Hyttefadet.

Og i Hyttefadet var der Sterlet for en hel Formue. De fattige Fiskere ejede en Formue i levende Sterletter. Det var ikke en lille forgræmmet Unge som den i Glasbassinet, men store, guddommelige Fisk af den Slags, der bæres ind, naar Fyrster sidder til Taffels.

Vi valgte en af Mellemstørrelse. Den vilde have passet paa Bordet hos en mindre Filantrop, der lige var ophøjet i Adelsstanden. Men vi puttede den nu selv i Kedelen over

Fiskernes Ildsted. Og mens vi sad og stirrede paa Kedelen, hvor den sønderlemmede Sterlet endnu krympede og vred sig i det kogende Vand, fortaltes der saa meget af dens Levned, at jeg syntes selv at have været nede i Floden sammen med den ....

Ja vel! Nu husker jeg det:

Da Vandet blev saa mørkt, og gule Blade sejlede ned ad Floden, havde en Flok af os stillet sig med Hovederne sammen i et dybt Mudderhul. Saadan stod vi i Kres hele Vinteren og sov uden at røres af Strømmen, der gled hen over vort Leje. Hvad vi tænkte paa, mindes jeg ikke, men jeg tror nok, det var af den Slags, der ikke tales om.

Vi vaagnede alle omtrent paa en Gang ved en skurende Lyd gennem Vandet. Og da vi fik Mudderet gnedet af Øjnene og havde slugt det, der klistrede Munden sammen, saa vi kunde komme til at sprøjte frisk Vand gennem Sprøjtehullerne, fornam vi, at det var Isen, der brød paa Floden. Det var altsaa paa Tiden at rette Lemmerne, og det gjorde vi. Ganske forsigtigt rørte vi Finnerne. En af de yngre slog straks et uanstændigt Slag med Halefinnen, saa det gøs gennem Bruskstrængen i de Gamles Ryg. Havde de kunnet, havde de rendt de spidse Snuder i Siden paa den, der hvor der ingen Benplader er, men deres Lemmer sov endnu, saa det snurrede, bare de rørte sig. Kun en af os blev staaende med Hovedet i Mudderet,

som havde den ingenting hørt. Det var Oldermanden i vor Flok. Sidste Foraar havde den jaget alle os yngre bort, naar vi kom og vilde være med til at lege bare en lille Smule med Æggene. Og nu stod den uden at røre sig, skønt det snart var Legetid igen. Hen mod sidste Sovetid var den noget mat af det Mavesaar, den fik, da den en hvid Nat sprang og slog Ottetaller oppe i Vandet om den grinagtige skarpe Tingest, som paa sine Steder bliver hængt ned til os. Den er saa skarp og glat, at man ikke kan holde sig fra den, heller ikke de Gamle — af og til. Og, som sagt, vor Oldermand fik et Mavesaar, da han ikke kunde lade være at gnide Bugen op ad den i et af sine Ottetaller. Maaske er det derfor han bliver staaende og sover Vintersøvn endnu .... De andre lagde ogsaa Mærke til det, men lod som ingenting: Det fik blive hans egen Sag, hvis han vilde sove videre, og vi yngre kunde da maaske faa Lov til at lege noget mere med Æggene.

Da vi ordnede os i Stime for at gaa op mod Strømmen, glemte vi den straks, saa travlt som vi havde med at tage Foraarskost til os. Bunden var fuld af Myggepupper og smaa Orme. Blot vi strakte Munden frem, kom der straks noget i den. Vi svømmede og spiste uafbrudt, og jo længere vi svømmede mod Strømmen, jo varmere blev det, og jo mere spiste vi. Det var en skøn Tid .... Jeg blev saa stærk i Gællerne, at jeg kunde sluge

alt Vandet i Floden i en Mundfuld og blæse det ud igen, saa det stod skumhvidt af Sprøjtehullerne. Naar jeg blev ked af Ormene og Myggepupperne, aad jeg fint Slam, der laa og gærede paa Bunden. Jeg aad, saa jeg til Tider blev helt drukken — de andre med. Og saa begyndte vi at lege. Vi legede, saa jeg ikke kan taale at tænke paa det, legede, saa længe vi kunde. Hvert Par af os havde hundrede Tusinde Æg at lege med. Vi blev saa trætte som før Vintersøvnen. Og da vi ikke kunde mere, holdt vi op, men da var vi ogsaa helt oppe ved den Rende, gennem hvilken Oldermandens Fa'r og Mo'r for hundrede Legetider siden var komne fra deres egen Legeflod ind i vor. I deres Flod, fortalte Oldermanden, gik Strømmen til den anden Side. Han kunde aldrig lide vor Strøm, fordi den gik modsat af den, han havde været Rogn i. Men gaa alene tilbage gennem Renden turde han ikke, og vi andre havde ingen Lyst til at svømme efter hans Snak, navnlig midt i Legetiden. Og naar vi var færdige med den, var vi saa søde og hede i Kroppen, at vi hellere lod os drive tilbage med Strømmen til det store, kølige Sommervand, end krybe ind i Gamlingens Rende. I den første Tid, mens vi drev ned ad Strømmen igen, tænkte vi, som efter Vintersøvnen, kun paa at spise. Af og til spiste vi saa meget, at vi af Vildskab sprang lige op til Overfladen midt paa Dagen, skønt vi ikke havde

noget at gøre deroppe paa den Tid. Men ellers havde vi ogsaa Brug for vore Kræfter til andre Ting. Paa sine Steder var Strømmen saa stærk, at vi maatte krydse ned ad den for ikke at blive revet med. Blev vi kede af det, stillede vi os med Hovedet mod Strømmen og svømmede paa Stedet. Herligt var det at staa saadan stille og føle Vandet stemme mod Hovedet. Vidste man ikke bedre, kunde man tro, at man svømmede fremad med fuld Kraft. Mange lækre Ting fløđ lige ind i Munden paa os, naar vi stod saadan og traadte Vande paa et Sted. Og lyttede man, hørte man underlige Toner synge gennem Vandet. Stærkest lød det, naar en af de store Fisk, der svømmer paa selve Overfladen, gik hen over os. Den skovlede Vandet bag ud med sine rullende Finner, saa det hvirvlede og kogte i Strømmen længe efter, at den var svømmet over os. Den fløjtede og hvæste ogsaa gennem sine Sprøjtehuller. Jeg holdt nu mere af at høre Vandet fløjte sagte paa et skarpt Sivblad eller rusle med Kiselstenene, dèr hvor de stærke Fald var. Men Oldermanden sagde en Gang, at det var Ungdommeligheder. I den Flod, han var kommet fra som Rogn, var der saa mange af disse store Hjulfisk, at man havde andet at tænke paa end Drømmerier. De sprøjtede noget ud, som han kaldte Petroleum, og det var ikke godt for de rigtige Fisk nede i Floden. Man fik en daarlig Smag i Munden og blev ram i Kødet,

saa man ikke var rigtig svømmeglad, sagde han. Men han havde nu saa meget at skulle have sagt, navnlig efter at han fik sit Mavesaar.

Efterhaanden kom vi næsten alle ned til det store Sommervand i Floden — næsten alle, for nogle Stykker af vore var nu og da kommet ind i et Spind af fine Masker, som de ikke kunde komme ud af igen, ejheller springe over. Og dér blev de da staaende, mens vi gik videre. Hvis de ikke staar paa samme Sted, naar vi kommer igen til næste Legetid, véd jeg ikke, hvor de er blevet af. Men det véd jeg, at hidtil har vi aldrig mere fundet dem igen, der er blevet staaende paa den Maade. Hvad vilde de ogsaa ind i det Spind efter! Forøvrigt var ogsaa nogle af de yngre taget med ud at svømme af Gedder og Laks, vi havde mødt. Især Gedderne havde en underlig Lyst til at tage de yngre af os ind i sig og svømme væk med dem, som om de ikke selv kunde svømme. Men det var de svageste og mindst selvstændige, der kom ind at svømme i en anden Fisk. Jeg for min Del satte altid fuld Fart op, naar jeg saà en Gedde. Men jeg holder nu ogsaa mest af at svømme selv, og mine Benplader er allerede tykke og hvasse.

Nede i det store Sommervand var Floden saa bred, at vi næsten aldrig svømmede tværs over den. Vi holdt os om Dagen nede paa Bunden og spiste. Højere oppe i Vandet var

det nemlig saa lyst, at man fik ondt i Øjnene. Henimod Aften drak vi Orme- og Planteslim, og naar alle de smaa Lys gav sig til at skinne oppe i Overfladen, steg vi op og sprang igennem dem. Det var saa smukt at se de andre springe med deres graa Rygge og bleggule Buge gennem de smaa tindrende Lys deroppe. Jeg holdt mest af et sølvblaat Lys, der faldt over hele Floden en Gang om Maaneden. Nogle Gange steg jeg helt op i Vandet, saa højt, at jeg havde Øjnene ude i det underlige tynde og lette, der er ovenfor Vandskorpen, for at se, hvorfra det sølvblaa Lys kom. Til Tider lyste det svagere. Det var, naar det havde samme Halvmaaneform som min Halebræmme. Jeg tror nok, det var Genskinnet af min Halefinne i det tørre Vand ovenfor vort vaade.

Men det skønneste blandt alt det, der lyste, var dog den skarpe og blanke Ting, der af og til hang ned i Vandet. Den var saa glat og fintformet som Kløften i min Underlæbe. Jeg véd ikke hvorfor, men den mindede mig om Legetiden oppe ved Flodens Udspring. Jeg kunde ikke lade være at komme den nær, springe om den, stryge tæt op ad den for at komme til at røre blot ganske let ved den. De andre havde det paa samme Maade, og der hang om Natten nok af disse blanke, forførende Ting, mere end nok til os alle at lege med. Næsten hver eneste Nat hændte det, at en eller flere af vore, som de

bedst legede og sprang, pludselig stod stille i Vandet, som om de var blevet holdt fast af noget. Jeg svømmede flere Gange ind under dem, der saadan paa en Gang holdt op med at lege, og saà da, at det lille Legetøj altid sad fast i deres gulhvide Bug. Det var saa underligt at se dem staa saa stille og ubevægelige og lyksalige. Naar vi andre om Morgenen gik ned til Bunden igen, blev de alene tilbage, og naar vi kom op den næste Nat for at lege videre, fandt vi dem ikke mere.

En Nat, som jeg bedst legede med den blanke Ting, mærkede jeg pludselig et haardt Ryk og en sød og bitter Smerte igennem mig. Jeg stod straks stille i Vandet, kunde ikke andet. Og selv om jeg havde kunnet, havde jeg dog ikke rørt mig, saadan en Smerte var det. Alt blev saa underfuldt i mig. Det var som midt i Legetiden ved Flodens Udspring. Jeg syntes at være bleven en hel anden. Smaa lækre Ting fløđ forbi mig, uden at jeg fik nogen Fornemmelse ved at se dem. De andre af vore, der vedblev at lege som før, syntes mig saa fjerne og uvedkommende, som om det slet ikke var dem. Jeg var saa helt henført af noget, jeg ikke vidste, hvad var. Til at begynde med stillede jeg mig mod Strømmen og svømmede ganske sagte for ikke at blive ført bort, men efterhaanden bevægede jeg Finnerne langsommere og langsommere, og jo langsommere jeg bevægede dem, jo vid-

underligere følte jeg Smerten, indtil jeg tilsidst helt holdt op at bevæge mig. Og da opdagede jeg ved at se ned paa Bunden, at jeg alligevel ikke førtes med af Strømmen, men blev holdt fast midt i den af en Kraft udenfor mig selv. Jeg forstod det ikke og tænkte snart ikke mere over det. Jeg syntes, jeg blev saa stor, som om jeg selv var Floden med alt dens mægtige Vand. Og efterhaanden blev det saa lyst, som blev jeg selv og alt andet lysere og lysere. Pludselig maatte jeg holde op med at aande. Det strammede i mine Gæller, som den Gang jeg sprang over et Fiskegærde og var et Øjeblik oppe i det tørre Vand. Noget tog haardt om mig, det gjorde ondt i mig, og i det samme var jeg igen nede i et lille, mørkt Vand. Der var ogsaa nogle andre af vore, men de sagde ingenting, stod saa trætte og eftertænksomme ligesom jeg selv.

Hvorlænge jeg var i det lille, mørke Vand, ved jeg ikke, men da jeg blev taget op af det, kunde jeg igen ikke aande. Det nye store, hvide Vand, jeg var kommet i, var saa tørt, at jeg var lige ved at briste itu. Men det glemte jeg snart, da jeg fornam, at jeg skiltes ad i mange Dele. Det var, som om der blev mange, mange smaa levende Fisk af mig, og at de dog allesammen var mig alligevel. Vi kom ned i et lille Hul, der mindede mig om det, vi sidst sov Vintersøvn i, og vi og jeg — jeg mener mig selv og alle de an-

dre, der var blevet til ved, at jeg sønderdeltes — stod ogsaa i Kres, ligesom før Vintersøvnen. Ganske langsomt blev Vandet koldere og koldere, saa koldt, at vi stemmede Hovederne mod Bunden for ikke at fryse. Aldrig havde Vandet været saa koldt nogensinde. Tilsidst sved det som Is. Nu maatte vi sove Vintersøvnen. Jeg blev saa mat og tung og søvnig, og da jeg var lige ved at sove ind, kom jeg til at tænke paa Oldermanden, der stod og sov den store Vintersøvn ....

— Nu tror jeg, den er mør, — hørte jeg underlig uventet min Ven, Ismaleren, sige. — Lad os faa den af Ilden, ellers koger den itu!

Jeg saá op paa ham, og han lo ad mig, fordi jeg havde siddet og stirret paa Kedelen med lukkede Øjne.

— Ja, Luften er stærk her, — sagde den ene Fisker ligesom undskyldende, — nu skal vi skylle Skeerne, saa De kan faa Fiskesuppen at smage.

Og vi fik hver sin Træske, blankslidt af lang Tjeneste. Kedelen blev stillet paa Toppen af Sandbanken, og vi satte os uden om den. Seks var vi i det hele. Hver af os havde en stor Humpel Rugbrød i Haanden, bestrøet med groft Salt.

— Ja, nu søber jeg for, — sagde Ismaleren, — ellers faar vi ikke begyndt.

Og langsomt, Rækken rundt, gav vi os til at søbe.

Ovenpaa Suppen flød et tykt Lag Fedt, gyldent som smeltet Rav, duftende som det harpikstunge Sus gennem Urtidens Skove. Den blege Suppe nedenunder dampede mod Ganen, som var det den varme Taageem fra Floden, Vandets Aande, alle Dyrenes Sjæle dernede fra Dybet.

En og anden af os lukkede Øjnene, naar han havde Munden fuld af Suppe, som for at erindre, hvad den smagte af ....

— Pas paa ikke at sluge Benpladerne, — sagde Ismaleren. Han holdt et Stykke af Sterletten i Skeen. — Faar man dem i Halsen, er man færdig. Pas paa, ellers kan det gaa galt!

— Ja, ellers kan det gaa galt, — gentog den mest faamælte af Fiskerne. Han vilde sige noget mere, men tav det i sig med en Mundfuld Fisk.

Og vi tav alle, efterhaanden som vi skar smaa Stykker af Sterletten løs med Skeerne. Man hørte kun, hvorledes hver især arbejdede med Tungen for at faa de smaa Benkorn og farlige, trekantede Bentakker i Skindet skilt fra Kødet og spyttet ud. Vi saà alle stift frem for os, og kun Læberne og Tungen bevægede sig paa en egen sky og glubsk Maade. Var en fremmed Vandringsmand kommet forbi, havde han undret sig over, hvad der vel kunde være i vor Kedel, og om han ikke gjorde bedst i at skynde sig videre, som om han ingenting havde set.

Hvad smagte det af, dette fine, milde, berusende Kød? Hvilken Urimelighed var der ved alle disse bløde Bruskdele og ravgyldne Rygstrænge? Hvorfor var det saa ufuldendt, saa førtidigt, dette Hovede, under sin snævre Benbrynje?

Var det ikke en Erindring om en egen Slags hvidt og sødt og dødsforbudent Kød? .... Hvem véd? .... Hvem véd vel, hvad vi mindes uden selv at vide det! *Hvem* véd, hvorfor jeg syntes, at en Sterlet fra den nordlige Dwina smagte af Verdens Skabelse, af Kærlighed, af det dunkle og dybe Blik, der gør mit Ansigt gustent! ....

Jeg ved det ikke! ....

— Det var Djævelen, som den smager godt, — stønnede Ismaleren og lagde Skeen fra sig. — Lad os nu faa Teen. Vi kan jo drikke paa Omgang af Jeres tre Kopper. — Hvad faar I forøvrigt for Sterletten i Sommer?

Den af Fiskerne, der hidtil havde talt mindst, skubbede eftertænksomt Huen bag i Nakken, inden han svarede:

— Aa, saadan jævnt ved det samme, noget over, noget under, ligesom der er Fisk og Købere til.

— Altsaa, saadan omkring ved de fyrretyve Kopek for Pundet.

— Deromkring ja.

— Det er egentlig billigt for saadan en Fisk, naar man tænker, at ....

— .... Ja, tænker, at Opkøberne faar ti

Gange saa meget i Petersborg for ikke at tale om andre Steder. Men efterhaanden som de ødelægger den i Wolgaen med Petroleum og Net, højner Prisen sig her. Vor er ogsaa den fineste. Men forresten maa vi takke Vorherre, naar vi i det hele taget faar noget for den.

— Noget for den?

— Jo, man turde jo knap fiske efter den, da den kom herind. Folk troede, det var den Onde selv, der var gaaet i Floden. Siden gav en Fiskehandler sig til at købe op. Han fik den næsten gratis. Det kan snart blive hundrede Aar siden.

— Ja rigtigt! Det er jo ogsaa sandt! Men hundrede Aar kan det da ikke være, siden Kama og Dwina blev forbundne ved Jekaterininsky-Kanalen. Det var jo omkring 1830, den blev gravet.

— Hundrede Aar eller ej: min Bedstefar tog den første Sterlet her i Floden, efter hvad min Far fortalte mig, saa kan du selv regne efter.

— Saa, havde jeg vidst det, havde jeg altid købt min Sterlet herovre hos dig.

— Ja, der kan du selv se .... Som jeg siger: min Bedstefar tog den første Sterlet her i Floden og døde af det. Siden er det gaaet i Arv i Familien.

— Det var som den! .... Døde han af det? ....

— Fordømt er jeg, om han ikke døde af

det! .... Ser du, han var Fisker ligesom vi, ja, og laa paa Floden Aaret rundt med sin Kammerat, om Sommeren i Baad og om Vinteren paa Isen, hvis han da ikke paatog sig Købmandskørsel til Petersborg .... Som de nu en Sommermorgen laa herude og eftersaa Krogene, fornam han, at der sad noget svært saa ganske stille paa en af dem. Da han fik det højt nok op, stak han Nettet under, og ind i Baaden med det samme, og der ser han en Fisk, han aldrig havde set Magen til. Han blev ligesom lidt underlig ved det, og fæl er den jo ogsaa saadan ved første Øjekast, men min Bedstefar havde faret til Søs, skal jeg sige dig, saa han tog sig i det og saà Fisken an, for det kunde han jo se, at det var en Fisk .... Hans Kammerat derimod gik rent fra det, blev saadan helt ude af sig, og jo mere Fisken sprang i Baaden med Krogen i Bugen, jo værre blev det med ham .... For jeg skal sige dig, at ligesaa fin og sart den er nede i Vandet, og ligesaa stille den sidder paa Krogen, ligesaa ustyrlig er den, naar den kommer op .... Bedstefar talte Fornuft med ham, men han bare korsede sig og vilde i Land, ellers sprang han i Strømmen. Nu er der jo Folk, der har det paa den Maade, og hvem ved ikke, at der er Ting, man skal tage sig i Vare for baade at tale om og komme for nær ....

Her korsede Fiskeren sig hurtigt et Par Gange.

.... Altsaa roede Bedstefar ham i Land og gik ogsaa selv hjem med Fisken. Men hans Kammerat løb gennem hele Byen og raabte, at Bedstefar havde trukket selveste Antikristen op af Vandet og taget den med hjem. Anden Besked kunde man ikke faa af ham. Naa, saa var der jo nogle af Bedstefars Bysbørn, der saà ind om til ham for at faa rede paa Sammenhængen, og der ser de Uhyret springe som besat paa Gulvet inde i Stuen. Øjensynligt vred den sig for Korset og Helgenbilledet. Det kan jo nok være, de kom ud igen i en Haandevending. Lidt efter var hele Byen stimlet sammen udenfor. Byældsten bankede forsigtigt paa og talte med Bedstemor, men hun turde ingenting sige, og han saà da ind ad Døren til Bedstefar:

— Hvad, — siger han, — Jefim Petrowitsch, er det, du har taget i Floden?

— Hold Kæft! raabte Bedstefar. For nu var han nemlig blevet gnaven.

— Jefim Petrowitsch, betænk hvad du gør! Tænd Lampadaen foran Guds Moders Billede, at den Lede ikke tager dig i Vold. Vaer dig for Omgang med urene Magter!

— Nu skal den Onde! .... slog Bedstefar i Bordet, for han var slem til at bande, naar det kom over ham.

— Jefim Petrowitsch! ....

I det samme trak Bedstefar Sækken af den Kurv, han havde lagt Fisken i, saa den med et Spring skvat ud paa Gulvet. Byældsten

faldt baglæns ud ad Døren, og Bedstefar kom i saadan en Hasard, at han greb sin Kniv, skar Hovedet af Fisken og kylede det efter Byældsten og de andre ude paa Gaden .... Men se, det var nu dumt gjort af ham, for Hovedet er jo dog det bedste paa hele Fisken.

Imidlertid var Byældsten kommet saa meget til sig selv, at han fik fat i Popen, og de gav sig straks til at ringe med Kirkeklokkerne og gik i Procession med alle Helgenbillederne til Floden for at besværge Antikristen. Som de nu kommer op fra Floden igen, standser Popen udenfor vort Hus og stænker med Vievand og læser Bønnen om Bevarelsen fra det Onde og alt, hvad deraf er.

Det huede ikke Bedstefar, dette her. Han var blevet svært gnaven over denne Historie med Fisken, og naar han havde sat sig noget for, var han hverken til at bide eller stikke i. Det ligger til vor Familie. Han putter derfor Hovedet ud ad Vinduet og korser sig for Helgenbillederne.

— Hvad vil I her, Venner? siger han til dem. — Er jeg en Abekat eller et Fugleskræmsel, siden I staar her og gloer? Eller har I set Djævelen sidde og kige ud af Skorstenspiben?

Men de tier allesammen.

— Fordi I aldrig har set en saadan Fisk før, I Høveder, — siger han videre, — er

der ingen Grund til at skabe sig tosset. Da jeg foer til Søs, saà jeg meget værre Fisk, baade den som en Blære med Pigge paa og den som et Hjul med Hul i Midten og den som en Kovom med Hundeøjne og Slanger om Halsen. Ja, og saa gør I Postyr for saadan en lille, pæn Fisks Skyld, som den jeg har herinde. Nu skal jeg sige Jer noget andet, og det er, at jeg byder Jer til Gilde her hos mig paa Fisken, og dertil giver jeg en Spand Brændevin ....

— Led os ikke i Fristelse og bevar os for det Onde! løftede Popen sit Kors mod Bedstefar.

Men dermed var det ogsaa ude med Bedstefars Taalmodighed. En haard Hund var han, og nu kunde han ikke styre sig længere.

— Ja, saa skal da ogsaa den Onde fortære Jer! brølede han .... Men først æder jeg den selv med Hud og Haar! Og kan I nu se at komme afvejen, ellers! ....

Dermed greb han den hovedløse Fisk ved Halen og stak den ud gennem Vinduet. Ti Pund var den paa, og Blodet drev af den, saa den var jo fæl at se paa saadan ved første Øjekast. Ikke underligt, at Processionen var som blæst bort med det samme.

Bedstefar tog i et Spring den største Vandspand, og ud ad Døren med det samme. Da han løb ned ad Gaden, flygtede alle for ham. Inde i Brændevinsboden gemte de sig

under Disken, og han tappede saa hele sin Vandspand fuld og gik igen. Kommet hjem befalede han Bedstemor at skære Fisken op og sætte den over Ilden. Men hun vilde ikke, hvormeget han end bandte. Selv da han tog en Tovende og strøg hende med den, fik han hende ikke til at røre ved Fisken. Hun smed sig i en Krog, og der blev hun liggende. Min Far, der har fortalt mig det hele, laa ovenpaa Ovnen og saà til. Bedstefar gav sig da selv til at koge. Men rigtig glad ved det var han ikke. For nu var han jo helt alene mod alle de andre, naar ikke engang hans egen Kone vilde staa ham bi. Min Far hørte selv, hvordan han skældte over hende, mens han stod og passede Fisken. Af og til øste han et Glas Brændevin op af Spanden og drak.

Da Fisken var færdig, korsede han sig og satte sig til Bords. Hele Gryden tog han for sig paa en Gang, alle de ti Pund Fisk.

Min Far sagde, at han aldrig hverken før eller siden havde spist noget, der smagte saa godt, som den Fisk lugtede .... For jeg skal sige dig, at han ikke i hele sit Liv tog en eneste Bid Sterlet i Munden, saa mange han end fangede af dem ....

Da Bedstefar havde søbet lidt af Suppen, langede han med Skeen ned efter et Stykke Fisk, saà paa det et Par Gange og bed i det. Derpaa spiste han i en halv Time uden at flytte sig fra Bordet, naar undtages, at han af og til tog Spanden med Brændevin og drak

af den. Da han var, hvad man kalder mæt hertil ....

Fiskeren trak med Fingeren en Linje i Højde med sin Mund.

.... rejste han sig, saà ud ad Vinduet, løsnede Bæltet lidt og stak Hovedet ned i Brændevinsspanden og drak, som en Hest drikker. Saa aad han lidt, drak igen og begyndte at synge.

Der var aldrig nogen, som havde hørt ham synge før den Tid, og det han sang, var der ingen, der forstod, men sang gjorde han. Saadan aad og drak og sang han skiftevis, til han pludselig tav stille med aaben Mund. Han hostede et Par Gange, satte sig ned og hvæsede ud af Halsen, saadan som naar en Ko har faaet en Roe i den forkerte Hals. Da han holdt op med det, sad han lidt stille og tænkte sig om, til han igen begyndte at hvæse og gurgle. Og det blev han ved med. Omsider rejste han sig og gik hen i Krogen til Bedstemor. Han løftede hende op og strøg hende over Haaret .... Min Far sagde, det var den eneste Gang, han havde set ham gøre det. Og da han havde ført hende ud i Stuen, hvæste han:

— Jeg har forslugt mig paa den Satans Stør .... Jeg troer, det er forbi ....

Derpaa lagde han sig paa Bænken, og Bedstemor knælede ved Siden af ham og græd med Hovedet paa hans Bryst.

Pludselig rettede han sig i Vejret og stammede: — Drengen!

Bedstemor hentede min Far ned fra Ovnen, og da han var trukket helt hen til Bænken, tog Bedstefar hans Hoved helt nær til sig og hviskede i Øret paa ham:

— Fisk til Mor .... Det var en Stør .... fang den ....

Lidt efter døde han under svære Pinsler.

I Byen forstod de jo nok, hvordan det var gaaet til: Den Onde tog sine! ....

Bedstefar blev begravet udenfor Kirkegaarden. Først og fremmest havde han haft Omgang med den Onde selv, og dernæst var han død uden at modtage det hellige Sacramente. Min Far viste mig, hvor de gravede ham ned, samme Aften som han var død .... Jo, det kan gaa underligt til i Verden .... Jo, jo .... Underligt kan det gaa til i Verden ....

Fiskeren saà frem for sig, inden han fortsatte:

— Siden den Dag skyede de andre i Byen vort Hus. Og min Far, der jo ikke var stort andet end en Dreng, kunde ingen Kammerat faa til Fiskeriet, saa han maatte klare sig, som han bedst kunde. Og det gjorde han! .... Som han nu en Dag ligger og efterser sine Kroge, faar han, Herren hjælpe mig, saadan en Fisk ind i Baaden, som den hans Far var død af. Men han var ikke forknyt

og traadte Hovedet fladt paa den med det samme.

Om Aftenen gik han ind paa Kirkegaarden med Fisken og begravede den i indviet Jord. For han tænkte som saa, at var hans Far kommet udenfor Kirkegaarden, var det vel bedst at lægge Antikristen indenfor. Saa kunde den da ikke komme op igen og gøre flere Ulykker hverken paa levende eller døde ....

Men vil du nu tænke dig! Der gaar næsten ikke en Nat, uden at han faar en eller flere af disse Utysker paa sine Kroge. Og efterhaanden smadrer han Hovederne paa dem og begraver dem i indviet Jord. For der maatte vel blive en Ende engang paa Djævelens Yngel .... En Aften, da min Far kommer i Land med saadan en Fisk, møder han en fremmed Mand.

— Hvad har du der? — siger Manden.

— Ingenting ....

— Lad mig se ....

Min Far tier, forstaar du, og lader som ingenting.

— Fanger du mange af dem?

— Hva'?

— Hvad gør du med dem?

— Ingenting ....

— Nu skal jeg sige dig noget: for hver saadan Fisk, du fanger, stor eller lille, giver jeg dig 25 Kopek i Sølv.

— Hvor er du ellers fra? — siger min Far til Manden.

— Jeg er fra Archangelsk, rettere sagt fra Solowetzsky-Klostret.

— Skal Fisken til Klostret?

— Ja vel, til Klostret ....

Se, det mente min Far nok, han kunde gaa ind paa: Kom Fisken til Klostret, var det jo endnu bedre end at lægge den ned paa deres egen Kirkegaard, tilmed naar han fik 25 Kopek i Sølv for hver Fisk, stor eller lille. Og saadan begyndte han at fange Sterlet for Penge. Naar han havde nogle Stykker i Hyttefadet, sendte han dem med en Lejlighed ned ad Floden til Manden i Archangelsk og fik Penge tilbage. Siden kom der andre Mænd fra Petersborg, der forstod sig paa Fisk, og efterhaanden steg Prisen til henved fyrretyve Kopek for Pundet, som jeg sagde før .... Men regn nu selv efter, om det ikke er hundrede Aar siden, den første Sterlet blev fanget herude i Floden. Der skal ikke mangle meget i det. For som sagt, min Bedstefar tog den første og døde af det. Efter ham fiskede min Far, men han druknede det Foraar, da Isen brød saa sent. Efter ham fiskede jeg og min Søn dér og hans Dreng ....

Beretteren pegede paa den anden Fisker og Drengen.

.... Saa nu kan du jo selv regne efter!

Fiskeren tav, saà op mod den synkende Sol og sagde afsluttende:

— Men jeg har vist snakket over mig. Nu maa vi sætte Krogene ud —

Ogsaa vi brød op for at opleve nye Ting, og jeg havde helt glemt Sterletten, til jeg saà den svømme i et Glasbassin i den gamle Hansastad. Og havde jeg ikke Hjerneskallen af en Sterlet og tre af de farlige Benskæl liggende her foran mig paa mit gamle Chatol, kunde baade andre og jeg selv tro, at det hele var Digt. Men nu véd jeg altsaa med Bestemthed, at Sterletten er sejglivet som Længselen og kan føres Jorden rundt uden at dø, selv om der ikke er mere tilbage af den end en Hjerneskal og tre farlige Benskæl.

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 05 03 01 004 3